

TOELICHTING

Inhoudsopgave

<u>HOOFDSTUK 1 Inleiding</u>	<u>2</u>
<u>1.1 Aanleiding</u>	<u>2</u>
<u>1.2 Stukken bij het plan</u>	<u>2</u>
<u>1.3 Ligging en begrenzing plangebied</u>	<u>2</u>
<u>1.4 Huidig planologisch situatie</u>	<u>3</u>
<u>1.5 Leeswijzer</u>	<u>3</u>
<u>HOOFDSTUK 2 Planbeschrijving</u>	<u>4</u>
<u>2.1 Functionele structuur</u>	<u>4</u>
<u>2.2 Verkeersstructuur</u>	<u>6</u>
<u>2.3 Stedenbouwkundige opzet</u>	<u>9</u>
<u>HOOFDSTUK 3 Beleidskader</u>	<u>10</u>
<u>3.1 Rijksbeleid</u>	<u>10</u>
<u>3.2 Provinciaal en regionaal beleid</u>	<u>13</u>
<u>3.3 Gemeentelijk beleid</u>	<u>15</u>
<u>3.3.2 Bomenbeleidsplan (2012)</u>	<u>17</u>
<u>HOOFDSTUK 4 Omgevingsaspecten</u>	<u>27</u>
<u>4.1 Vormvrije mer-beoordeling</u>	<u>27</u>
<u>4.2 Milieuzonering</u>	<u>27</u>
<u>4.3 Bodem</u>	<u>28</u>
<u>4.4 Cultuurhistorie inclusief archeologie</u>	<u>29</u>
<u>4.5 Duurzame verstedelijking</u>	<u>32</u>
<u>4.6 Ecologie</u>	<u>32</u>
<u>4.7 Externe veiligheid</u>	<u>35</u>
<u>4.8 Geluid</u>	<u>37</u>
<u>4.9 Geur</u>	<u>39</u>
<u>4.10 Kabels en leidingen</u>	<u>39</u>
<u>4.11 Lichthinder</u>	<u>39</u>
<u>4.12 Luchtkwaliteit</u>	<u>41</u>
<u>4.13 Verkeer en parkeren</u>	<u>41</u>
<u>4.14 Water</u>	<u>42</u>
<u>HOOFDSTUK 5 Juridische toelichting</u>	<u>44</u>
<u>5.1 Inleiding</u>	<u>44</u>
<u>5.2 Procedure</u>	<u>44</u>
<u>5.3 Planregels</u>	<u>45</u>
<u>5.4 Toelichting op de bestemmingen</u>	<u>48</u>
<u>HOOFDSTUK 6 Economische uitvoerbaarheid</u>	<u>56</u>
<u>6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid</u>	<u>56</u>
<u>6.2 Economische uitvoerbaarheid</u>	<u>56</u>
<u>6.3 Grondexploitatie</u>	<u>57</u>

HOOFDSTUK 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Bestemmingsplannen worden periodiek herzien. Mogelijke aanleidingen hiervoor zijn: verouderde regels van het huidige plan, veranderd gebruik van het terrein, gewijzigde wetgeving en nieuwe inzichten. Een herziening van een bestemmingsplan is een actualisatie van een bestemmingsplan binnen een stad, wijk en/of dorp. Het uitgangspunt hierbij is dat de opzet en het beleid voor het plangebied grotendeels gehandhaafd blijft. Op onderdelen wordt de wenselijkheid van bepaalde ontwikkelingen (op onderdelen) opnieuw afgewogen. Tenslotte zijn waar mogelijk afwijkingen van de oude bestemmingsplannen omgezet naar bij recht toegestane mogelijkheden.

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft besloten bij actualisatie zo veel mogelijk gebieden mee te nemen in één plan. Dit ter voorbereiding op de Omgevingswet, waarbij gestreefd wordt naar één omgevingsplan voor de hele gemeente. De gemeente is hiervoor opgedeeld in een aantal gebieden.

Dit bestemmingsplan betreft de bebouwde kommen van de dorpen Oudega en Woudsend.

1.2 Stukken bij het plan

Het bestemmingsplan 'Brondocument' bestaat uit de volgende stukken:

- toelichting;
- regels;
- verbeelding;
- bijlagen bij de toelichting;
 - bijlage 1: Aanwijsbesluit beschermd gezicht Woudsend
 - bijlage 2: Watertoetsen Oudega en Woudsend
 - bijlage 3: vooroverlegreactie Wetterskip Fryslân
 - bijlage 4: vooroverlegreactie Provincie Fryslân
 - bijlage 5: reactienota vooroverleg
- bijlagen bij de regels;
 - bijlage 1: Lijst van aan huis verbonden beroepen en bedrijven
 - bijlage 2: Staat van bedrijfsactiviteiten
 - bijlage 3: Karakteristieke en monumentale panden

Op de verbeelding zijn de bestemmingen van de in het plan opgenomen gronden aangegeven. De regels bepalen een juiste ontwikkeling en beheer van het plangebied. De toelichting hoort bij het plan. Hierin zijn de aan het plan ten grondslag liggende uitgangspunten en onderzoeken weergegeven.

1.3 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied van dit bestemmingsplan is aangegeven op de volgende afbeeldingen. Het omvat de bebouwde kommen van Oudega en Woudsend zoals op onderstaande kaart is weergegeven.

Figuur 1. Plangebieden Oudega (links boven) en Woudsend (rechts onder)

1.4 Huidig planologisch situatie

Voor het plangebied gelden, tot het van rechtskracht worden van dit bestemmingsplan, de volgende plannen:

Bestemmingsplan Oudega:

- bestemmingsplan Wymbritseradiel-Zuidwest (Oudega en Sandfirden), vastgesteld d.d. 18 november 2008
- bestemmingsplan It Joo-Oudega, vastgesteld d.d. 22 september 2011
- bestemmingsplan Buitengebied SWF-II, vastgesteld d.d. 28 september 2023

Bestemmingsplannen Woudsend:

- bestemmingsplan De Welle – Woudsend, vastgesteld d.d. 16 mei 2000, goedgekeurd door GS d.d. 15 december 2000
- bestemmingsplan herziening ex. artikel 30 WRO, vastgesteld d.d. 7 november 2008
- bestemmingsplan Woudsend-Oost, vastgesteld d.d. 28 maart 2008
- bestemmingsplan Wymbritseradiel-Zuid, vastgesteld d.d. 16 december 2008
- Woudsend-It Skar, vastgesteld d.d. 29 september 2016 (deels-alleen bestaande bebouwing)

In de loop van de tijd zijn delen van de genoemde bestemmingsplannen ingevuld of herontwikkeld. Hiervoor zijn ofwel nieuwe bestemmingsplannen gemaakt, of zijn uitgebreide afwijkingsprocedures of wijzigingsprocedures gevoerd. Wanneer de bestemmingsplannen ongeveer 10 jaar of ouder, worden deze in dit bestemmingsplan meegenomen. De gebieden waarvoor een wijzigings- of afwijkingsprocedure is doorlopen worden in dit bestemmingsplan voorzien van een actuele regeling.

Oudega:

In dit plangebied zijn geen wijzigings- of afwijkingsprocedures doorlopen.

Woudsend:

-bestemmingsplan Midstrjitte 2-6 te Woudsend, vastgesteld d.d. 20 oktober 2010

-projectafwijkingsbesluit t.p.v. De Kolk 1A (toevoegen van een woning).

De geldende bestemmingsregelingen in de diverse bestemmingsplannen is toentertijd afgestemd op de toenmalig aanwezige functies en bebouwing. Globaal ging het daarbij om de volgende functies:

- Wonen;
- Maatschappelijk functies (scholen, kerken, dorpshuizen);
- Agrarische gronden en bedrijven;
- Recreatiegebieden
- Niet-agrarische bedrijven en bedrijventerreinen;
- Kantoorgebieden;
- Sportvoorzieningen;
- Structurele groen- en watervoorzieningen.

1.5 Leeswijzer

De plantoelichting geeft een toelichting op het bestemmingsplan, maar is geen juridisch onderdeel van het bestemmingsplan. De plantoelichting bevat achtereenvolgens de volgende hoofdstukken:

Hoofdstuk 1	Inleiding
Hoofdstuk 2	Planbeschrijving
Hoofdstuk 3	Beleidskader
Hoofdstuk 4	Omgevingsaspecten
Hoofdstuk 5	Juridische vormgeving
Hoofdstuk 6	Uitvoerbaarheid

HOOFDSTUK 2 Planbeschrijving

2.1 Functionele structuur

De binnen het plangebied gelegen gronden en gebouwen hebben overwegend een woonfunctie. Daarnaast is ook de recreatie- en de bedrijfsfunctie nadrukkelijk aanwezig in deze twee kernen. Verder zijn echter ook andere functies aanwezig. De verschillende functies worden hieronder toegelicht.

Beide kernen hebben ieder hun eigen functionele structuur, verkeerstructuur en ruimtelijke opzet. In dit bestemmingsplan vormen deze de belangrijkste planuitgangspunten. Dit hoofdstuk licht het zo veel mogelijk toe. Enkele opvallende aspecten worden daarbij nadrukkelijk besproken.

Woudsend

Bedrijvigheid

De meeste bedrijvigheid is aanwezig aan de oostzijde van Woudsend. Het gaat daarbij om bedrijven aan de toegangsweg Vosseleane. Aan de noordzijde van de Vosseleane is in een later stadium een watersport gebonden bedrijventerrein ontwikkeld aan De Zwaan. Toen de verkeerssituatie een wijziging onderging, is het bedrijventerrein aan de noord- en zuidzijde verder uitgebreid.

Wonen

Het grootste deel van de woonfunctie is gelegen westelijk van de Ie (inclusief het beschermde dorpsgezicht). In een later stadium heeft er ook woningbouw plaatsgevonden aan de oostzijde van de Ie (plan Het Skar 1). Hier zal ook de volgende uitbreiding plaatsvinden. Voor deze laatste uitbreiding zal een nieuw bestemmingsplan worden ontwikkeld.

Recreatie

De recreatiefunctie is in het dorp Woudsend nadrukkelijk aanwezig. Aan de noordzijde van de doorgaande weg (Op 'e Romte en Ypecolsga) zijn twee complexen recreatiewoningen aanwezig, t.w. plan Waterwende en plan De Rakken. Verder ligt aansluitend aan deze complexen de Aquacamping en Jachthaven De Rakken.

Voorzieningen

In Woudsend zijn twee scholen aanwezig. Deze scholen zijn onlangs samengevoegd. Verder zijn er met name in en rond de kern detailhandelsvoorzieningen te vinden in en rondom het centrum. Woudsend beschikt verder over voetbalvelden, tennisbanen en een ijsbaan. Ook is er een multifunctioneel centrum (De Driuwpoële) aanwezig. Het dorp beschikt verder over twee kerken.

Horeca

De horecavoorzieningen liggen in het centrum van het dorp. Het gaat daarbij om café/restaurants met een snackbars.

Gemengde functies

In het centrum van het dorp is vaak een menging van functies aanwezig. Daarbij is sprake van afwisselend woonfuncties, detailhandel, horeca, bedrijfjes of maatschappelijke voorzieningen. Deze functies bestaan van oudsher naast elkaar, dit is in de loop van de tijd zo ontstaan.

Oudega

Bedrijvigheid

Oudega beschikt over een bedrijventerrein aan de oostzijde van het dorp. De eerste fase is reeds langdurig in gebruik. In 2011 is het bestemmingsplan "It Joo" vastgesteld. Daarin is de tweede fase van het bedrijventerrein opgenomen. De bedrijfskavels zijn inmiddels uitgegeven.

Wonen

De woonfunctie ligt verspreid door het gehele dorp en wel zuidelijk en noordelijk van de Hagenadyk en oostelijk en westelijk van de Breksdyk

Recreatie

De reactiefunctie is in het dorp Oudega aanwezig. Aan de zuidzijde is het kampeerterrein De Bearshoeke gelegen (inclusief jachthaven). Daarnaast bevindt zich aan de westzijde van Oudega een complex recreatiewoningen (De Hannen en de Tsjerne).

Voorzieningen

In Oudega is een school aanwezig aan de nieuwe dorpsstraat. Verder zijn er met name in en rond het centrum enkele kleinschalige detailhandelsvoorzieningen te vinden. Oudega beschikt verder over een voetbalveld en een tennisbaan. Ook is er een multifunctioneel centrum (It Joo) aanwezig. Het dorp beschikt verder over één kerk.

Horeca

De twee horecavoorzieningen liggen in het centrum van het dorp. Het gaat daarbij om café/restaurants met een snackbar.

Gemengde functies

In het centrum van het dorp is vaak een menging van functies aanwezig. Daarbij is sprake van afwisselend woonfuncties, detailhandel, horeca, bedrijfjes of maatschappelijke voorzieningen. Deze functies bestaan van oudsher naast elkaar, dit is in de loop van de tijd zo ontstaan.

2.2 Stedenbouwkundige opzet

2.2.1 Historie Woudsend

Ontstaan

In de Middeleeuwen ontstond op een zandopduiking in het klei-op-veen-op-zand-gebied een nederzetting. Woudsend wordt voor het eerst in 1337 genoemd naar aanleiding van de stichting van een klooster door Haarlemse Karmelieten. Dit klooster was voor de bedelorde van betekenis als hoofdvesting in Fryslân. In hoeverre het klooster de verdere ontwikkeling van Woudsend heeft beïnvloed is niet bekend.

Door de gunstige ligging aan De Ie, die van oudsher de waterverbinding vormde van IJlst, Sneek en Leeuwarden met de Zuiderzee, ontwikkelde Woudsend zich tot een handels- en scheepvaartnederzetting. Deze sociaal-economische ontwikkeling heeft tot gevolg gehad dat Woudsend zich wat aanleg en bebouwing betreft onderscheidt van de omliggende agrarische nederzettingen.

Handel

Aanvankelijk bestond Woudsend uit niet meer dan een kerk en een klooster in het zuidwesten, een pad ter plekke van de huidige Midstrjitte waaraan wat boerderijen lagen en enige bebouwing ter plekke van de korenmolen. Met de ontwikkeling van de scheepsbouw, scheepvaart en handel verdichtte de bebouwing zich langs de Midstrjitte en De Kamp en werden op de smalle erven loodrecht op de hoofdstraat, pakhuizen en scheepswerven gebouwd.

Het hoogtepunt in de bloei van de handel en scheepsvaart lag in de 18^e eeuw. Woudsend was toen een zeer bedrijvige plaats die beschikte over een eigen vloot aan zee- en binnenvaartschepen. De pakhuizen langs de Ie maakten geleidelijk aan plaats voor woningen en de bebouwingsdichtheid nam (vooral langs de stegen) verder toe.

Infrastructuur

Tot het midden van de 19^e eeuw was Woudsend vrijwel alleen over water bereikbaar. Pas na 1850 ontstond de huidige -oost-westverbinding over land die in het midden van het dorp leidde tot een doorbraak in de dichte bebouwingsstructuur. Aan deze weg kwam enige woningbouw tot stand. Een andere grote wijziging in de ruimtelijke structuur voltrok zich met de demping van de Weisleat aan de noordwestelijke rand van het dorp. De daarmee beschikbare gronden werden onder meer gebruikt voor het tracé van de oost-westverbinding.

Meer recente ontwikkelingen

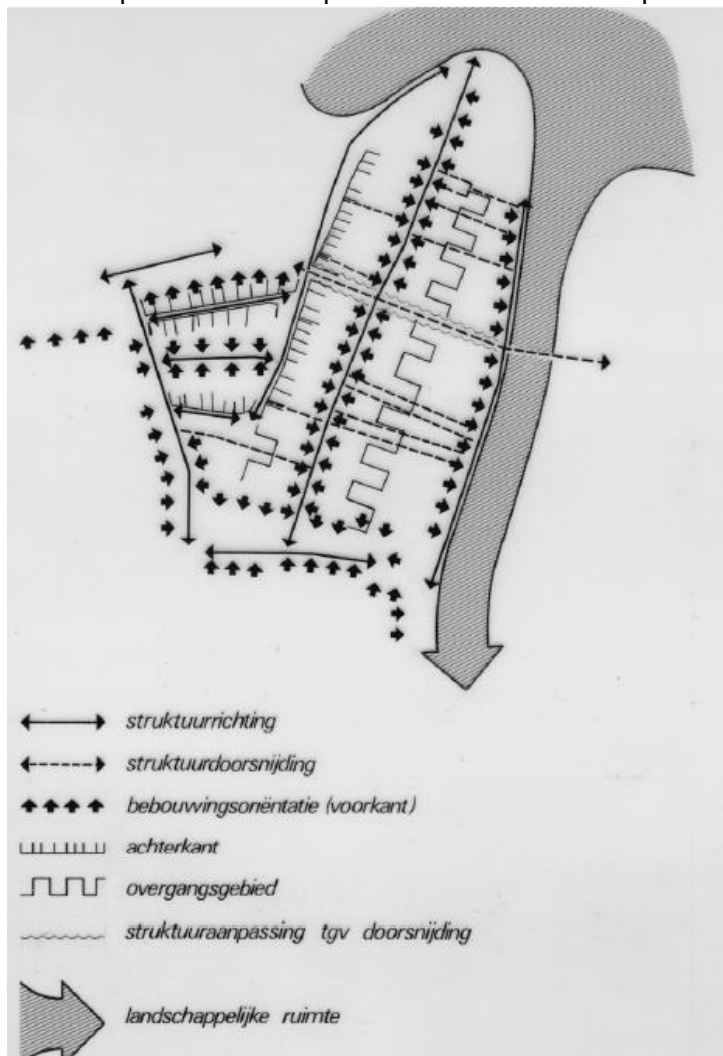
De verdere ruimtelijke ontwikkeling van Woudsend speelde zich vooral af in de naoorlogse periode. Het oude dorp zelf is in het verlengde van de aanwijzing tot beschermd dorpsgezicht onderwerp geweest van een intensieve herstructurering en verbetering. De daaruit voortvloeiende activiteiten hebben sterk bijgedragen tot een versterking van de ruimtelijke kwaliteit. In ruimtelijke zin is hierdoor de attractieve waarde van het dorp vergroot wat merkbaar is aan het toerisme (cultuurtoeristen en vaarrecreatie). Ten (zuid)westen van het oude dorp kwam eerst woningbouw tot stand. De meest recente woningbouw ligt aan de zuidoostzijde. De bedrijvigheid is gevestigd aan de noordoostzijde van het dorp. Daarnaast is de toeristische functie gegroeid zoals onder meer mag blijken uit de aanleg van een jachthaven met camping en twee bungalowparken ten noordwesten van Woudsend.

2.2.2 Bebouwingsstructuur Woudsend

Beschermd dorpsgezicht

Voor de ruimtelijke ontwikkeling van Woudsend was de aanwezigheid van een zandrug en de ligging aan het water een belangrijk natuurlijk gegeven. Voor wat het water betreft zijn vooral De Ie en de Weisleat van bepalende invloed geweest op de ruimtelijke structuur van het dorp. In samenhang met de ontwikkelingsgeschiedenis van het dorp en ingedeeld naar min of meer samenhangende gebieden, kunnen de volgende structuurbepalende aspecten worden genoemd:

- De Midstrjitte die gekenmerkt wordt door een grote lengte, een smal profiel met flauwe bochten en aan weerszijden gelegen, overwegend kleinschalige bebouwing op smalle en diepe kavels. De straat loopt min of meer evenwijdig aan De Ie.

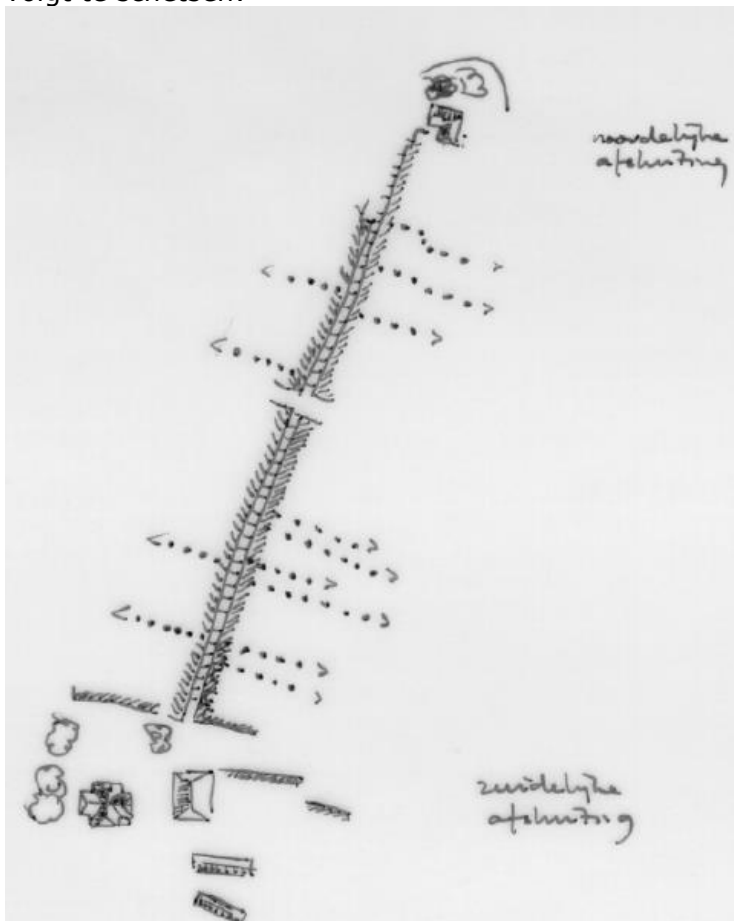
Figuur 2 : Structuurbepalende aspecten Woudsend (beschermd dorpsgezicht)

- De waterloop De Ie met de Iewal als 'Waterfront' van het oude dorp en het wat ruimere bebouwingspatroon aan de oostzijde (Koetshúsleane).
- De ontwikkeling van De Kamp (vanouds de verbinding met de korenmolen) die als het ware haaks op de Midstrjitte is gegroeid.

- De oost-westverbinding van Vosseleane -De Dyk-Op 'e Romte die als infrastructurele ingreep zorgde voor de doorbreking van het hoofdzakelijk noord-zuid gerichte verdichtingspatroon.

De Midstrjitte

Het natuurlijk gegeven van de grondgesteldheid heeft ertoe geleid dat de bebouwing in Woudsend voornamelijk aan weerszijden van een zandrug tot stand kwam. De begrenzing van het gebied werd in het noorden bepaald door het wegduiken van de zandrug en de aanwezigheid van de Weisleat. In het zuiden werd de begrenzing min of meer bepaald door de aanwezigheid van het voormalige Kloostercomplex (de omgeving van de huidige Nederlands-hervormde kerk). Op dit beperkte grondgebied kwamen allereerst enkele boerderijen tot stand maar in samenhang met de functionele ontwikkeling van het dorp verstedelijkte dit bebouwingslint. De huidige situatie is als volgt te schetsen:

Figuur 3: Midstrjitte Woudsend

- Een kleinschalig en versteend (dat wil zeggen zonder ruimte voor groen) straatprofiel.
- Kleinschalige bebouwing met gemengde functies voor wonen, winkels en enkele kleine bedrijfjes. De bebouwing is voornamelijk aaneengesloten waarbij elk pand een individuele uitstraling heeft als gevolg van kleine onderlinge verschillen in materiaalgebruik en maatvoering.
- Dwarsverbindingen middels smalle stegen. Langs deze stegen zijn hier en daar kleine woningen ontstaan. De stegen worden voor het overige gekenmerkt door een eenvoudige

klinkerbestrating met een weerszijden gemetselde of houten erfafscheidingen of hagen. Soms met doorzichten of verbindingen naar kleine binnenplaatsen.

- Het noordelijk deel heeft een afsluiting via een wat grootschaliger en monumentaal pand.

- De Waechswâl vormt de noordelijke afsluiting van het oude dorp. Dicht bij De Dyk is er sprake van een bescheiden gevelwand. Ten noorden daarvan gaat het over naar achtererven van de Midstrjitte. Langs de Waechswâl is sprake van enig openbaar groen (bomen).

- De zuidelijke 'afsluiting' met de omgeving van de kerk, de Carmelieterstrjitte en de Nije Buorren. Langs laatstgenoemde straat is sprake van enige kleinschalige woningbouw. De oorspronkelijke overgang naar het landelijke gebied wordt hier gemarkeerd door een boerderij. Daarachter is een klein woningbouwproject gerealiseerd. Deze woningen sluiten qua schaal en materiaalgebruik aan de bebouwingsstructuur van de omgeving.

De Ie

Geheel in samenhang met de bebouwingsconcentratie aan de Midstrjitte is aan de westkant van de Ie een bebouwingsconcentratie te vinden.

Dit 'waterfront' bestaat voornamelijk uit een bebouwing van woonhuizen en enkele grootschalige bouwwerken zoals de houtmolen, het voormalige complex van de verzekeringsmaatschappij (thans woongebouw) en de voormalige kerk. De oostelijke oever was vanouds de plek voor agrarische bebouwing en op water gerichte bedrijvigheid. De huidige situatie is als volgt te schetsen:

- Breed profiel bestaande uit een gevelwand, een stoep, een straat met een kade, het water en een groene oever die overgaat naar meer verspreid liggende bebouwing;

- Enkele opvallende situaties zoals de houtmolen, de omgeving van de brug en de kerk alsmede de daarnaast gelegen bedrijfslocatie.

- Bebouwingswand aan de Iewâl met voornamelijk woningen die op het water gericht zijn alsmede enkele bedrijven en een horecabedrijf.

De zuidelijke afronding verloopt via de Ald Wyk en de Gloppe, waarlangs enige kleinschalige woningbouw tot stand is gekomen.

De oostzijde kent een aantal verspreid liggende woningen en bedrijven.

De Kamp

Ten westen van de dorpskern staat de korenmolen. Het pad naar de molen vormt een aanknopingspunt voor verdere ontwikkeling. Op deze wijze zijn de behuizingen ontstaan langs De Kamp en in een latere instantie aan de Molenstrjitte en It Skil (hier staan nu nauwelijks meer woningen). De Merkstrjitte en Efterom zijn in mindere mate benut voor woningbouw; deze straten vormen meer de achterkanten. Hetzelfde geldt voor It Skil. De huidige situatie is als volgt te duiden:

- Kleinschalig straatprofiel met klinkerbestrating. Per straat verschillend in detaillering met molgoot, stoep, hek en/of groen.

- Behalve de molen overwegend kleinschalige bebouwing die soms een bebouwingswand vormt.

- De Merkstrjitte, It Skil en Efterom zijn ontsluitingsstraten en lopen achter de tuinen en bijgebouwen langs.

De oost-westverbinding

Het wegverkeer is sinds lang van invloed geweest op de ruimtelijke ontwikkeling van Woudsend. Dat blijkt niet alleen uit de aanleg van een brug en de in 1862 gerealiseerde doorbraak in het centrum (De Dyk) maar ook uit de bebouwingswand aan de Weisleat (nu Op 'e Romte). Deze doorbraak is te beschouwen als een dwarsdoorsnede van Woudsend. De huidige situatie kenmerkt zich door:

- Een straatprofiel dat ter plekke van de brug en De Dyk erg smal is voor de huidige verkeersbelasting en dat zich aan de westkant gemakkelijk verbreedt op de gedempte Weisleat.
- Poortvorming van brug en hoekvormige bebouwing op de smalle doorgang aan de Iewâl.
- Een bebouwing van vooral zijkanten langs De Dyk.
- Een gevelwand aan de zuidzijde van Op 'e Romte.

De aanwijzing 'beschermd dorpsgezicht' is in bijlage 1 opgenomen.

Overige gebieden

Woonbuurten ten noorden van Op 'e Romte/Ypekolsgea

Ten noorden van de huidige ontsluiting van het dorp ligt een klein woongebied. Het gaat om drie woonstraten waarlangs voornamelijk dubbele woningen zijn gebouwd in de na-oorlogse periode. Uitgezonderd de noordzijde van de Age Hylkes Trompstrjitte zijn de woningen steeds in één rooilijn gezet. Het profiel van de straten bestaat uit een rijgedeelte en een trottoir, vaak van elkaar gescheiden door een smalle strook beplanting. Aan de oostkant van het buurtje bevindt zich een multifunctioneel centrum.

Gebied Op 'e Romte/Ypekolsgea

De route De Dyk/Op 'e Romte/Ypekolsgea krijgt, gezien vanuit het dorpshart, een steeds landelijker karakter. Een grote schaalsprong ligt bij de overgang De Dyk/Op 'e Romte. Hier ontbreekt de bebouwing aan de noordzijde van de straat of staat deze teruggerooid ten opzichte van de gevelwanden in het oude dorpshart. Aan de noordzijde van de weg staan vrijstaande woningen en dubbele woningen in één of twee bouwlagen met veelal een kap. Naar het buitengebied toe liggen de woningen meer teruggeschoven ten opzichte van de hoofdontsluiting. Ook de bouwhoogte is hier gering zodat de begrenzing van de wegruimte minder sterk is dan in het eerste gedeelte. Tot slot is de route aan de noordkant onbebouwd.

Aan de zuidzijde van de route komt in het gedeelte tot de Grotmakkersstrjitte een aaneengesloten bebouwingscluster voor. Dit cluster sluit aan bij de bouwwijze in het beschermd dorpsgezicht. Er staat een fraai pand dat als karakteristiek element behouden zou moeten blijven (Julianaplantsoen 4). Voor het overige is de zuidkant van de ontsluiting bebouwd met verspreid liggende panden. Het laatste pand binnen het plangebied is eveneens een karakteristieke woonboerderij.

Woonbuurt De Warren

De woonbuurt De Warren is op twee plaatsen direct met de hoofdontsluiting van Woudsend verbonden, namelijk door de Grotmakkersstrjitte en De Warren. Indirect kan de buurt worden bereikt vanaf de Molenstrjitte, het Ald Tsjerkhôf en de J.S. Hoekstrastrjitte. De Warren wordt aan de oost- en zuidkant begrensd door water. Vanuit de zuidzijde steekt

bovendien een waterloop de buurt in. Deze laatste is, voor de structuur van De Warren, het meest bepalend. Dit water is steeds vanuit de openbare ruimte te ervaren en functioneert als haventje. De haven eindigt bij de centraal in de buurt gelegen basisscholen.

Samenhangend met de periode van ontstaan zijn er drie clusters bebouwing te onderscheiden, gerangschikt rond het scholencomplex. Ten zuiden van het beschermd dorpsgezicht ligt een cluster met voornamelijk rijenbouw in één of twee bouwlagen met kap. De Carmelieter-, Kleaster-, Pater- en prof. T. Brandsmastrjitte behoren tot doorgaande ontsluitingssysteem van De Warren. De overige ontsluitingen in dit cluster zijn doodlopend. Aan de oostelijke en zuidelijk rand zijn in afwijking van het overheersende bebouwingsbeeld vrijstaande panden gebouwd. Op diverse hoekpunten van de straten zijn groenvoorzieningen aangelegd, onder meer aansluitend op de insteeikhaven.

Ten noordwesten van de scholen ligt een cluster met vooral dubbele woningen in één bouwlaag met kap. De ontsluiting heeft een rechtlijnig karakter en groenvoorzieningen zijn geconcentreerd bij de insteeikhaven en de Johan van Huizumstrjitte.

Tot slot bevinden zich ten zuidwesten van de scholen een deel met vooral vrijstaande woningen in één bouwlaag met kap. De openbare ruimte ligt voor een belangrijk deel langs de insteeikhaven, zodat het water nog meer dan in andere delen bepalend is voor de sfeer.

Sport- en recreatiegebieden

De noordwestzijde van het plangebied wordt gekenmerkt door de aanwezige sportvoorzieningen, de jachthaven, de camping "De Rakken", het villapark "Waterwende" en het bungalowpark "De Rakken". De verschillende sportvoorzieningen zijn gegroepeerd rondom een centrale parkeervoorziening. Aan de westzijde van het gebied bevinden zich enkele opgaande groenvoorzieningen. De sportvoorzieningen zijn voor het autoverkeer bereikbaar door een ontsluiting aan de westzijde. Aan de oostzijde bevindt zich een verbinding met de Yndyksterleane voor langzaam verkeer. De jachthaven en de camping zijn gelegen langs de Wâldseiner Rakken.

De recreatiewoningen in het villapark "Waterwende" en het bungalowpark "De Rakken" zijn gesitueerd langs waterpartijen. In het villapark zijn uitsluitend vrijstaande woningen aanwezig in één bouwlaag met kap, het bungalowpark kent naast enkele vrijstaande woningen, meest dubbele woningen in één bouwlaag met kap. Ten oosten van het bungalowpark bevindt zich een karakteristieke woonboerderij (nr. 13 te Indijk).

It Skar

Ten oosten van de Koetshúsleane lagen graslandpercelen. Deze percelen zijn deels ontwikkeld tot woongebied. In het woongebied zijn een drietal lobben te onderscheiden. 1 daarvan is voor een deel in het beschermde dorpsgezicht gelegen. Op het einde van deze lob is een woongebouw gerealiseerd. Verder is het gebied een mix van vrijstaande woningen en (geschakelde) twee-onder-één-kap woningen. Er is veel water en groen in de woonwijk aanwezig.

Het meest oostelijk deel van het plangebied tot aan de rondweg heeft nog steeds een agrarische bestemming. Het ligt in de bedoeling dat een deel van dit agrarisch gebied binnen afzienbare tijd wordt gewijzigd in een woongebied. Daarvoor wordt een nieuw bestemmingsplan ontwikkeld.

Bedrijventerrein

De toegangsweg tot Woudsend vanuit het oosten wordt gevormd door de Vosseleane. In de tweede helft van de vorige eeuw is hier een bedrijvengebied ontwikkeld. Via de Welle en de Nauwe Wijmerts staat de noordzijde van de Vosseleane in verbinding met het Prinses Margrietkanaal en het omliggende merengebied. Een aanzienlijk deel van de bedrijvigheid is dan ook op het water georiënteerd (scheepsbouw, scheepsstalling en jachthaven, een ander deel betreft de bouwnijverheid en de water- en wegebouw. Begin deze eeuw heeft er een verdere ontwikkeling plaatsgevonden van bedrijvigheid aan de noordzijde van De Welle (De Zwaan).

Rijksmonumenten en karakteristieke gebouwen

Voor een overzicht van de Rijksmonumenten en de karakteristieke gebouwen in Woudsend wordt verwezen naar de bijlage bij de regels.

2.2.4 Stedenbouwkundige opzet Oudega

Algemeen

Oudega is gelegen op de rand van de jongste hempolder en het merengebied. Het dorp is in de middeleeuwen ontstaan. De oorspronkelijke bebouwing was langs de dijk (Heegemerdyk) en ten noorden van de vaart tussen de Aldegeaster Brekken en de Skûtelpoel gelegen. Het dorp was aanvankelijk alleen over het water ontsloten, later is eerst in noordelijke richting een ontsluiting over de weg gerealiseerd (Aldegeaster Skatting). Van nog weer latere datum is de ontsluiting in oostelijke richting langs de vaart. Rond de kerk, die dateert uit 1755, is in de 18^e en 19^e eeuw enige komvorming ontstaan. De bebouwing langs de Breksdyk is van latere datum.

Breksdyk en Hagenadyk

De Breksdyk en de Hagenadyk zijn gelegen op de voormalige hemdijk en vormen nog steeds de doorgaande verbinding door het dorp. Opvallend is de haakse bocht, waar de Hagenadyk over gaat in de Breksdyk. Dit effect wordt versterkt door de bebouwing in de buitenzijde van deze bocht. In de uiterste punt zijn aan de Lyspolle enkele woningen gelegen.

De Breksdyk wordt gekenmerkt door tweezijdige bebouwing, waarbij de westzijde de rug naar de oever van de Aldegeaster Brekken heeft gekeerd. Karakteristiek zijn de vele schildkappen van woningen met één bouwlaag. De oostzijde van de Breksdyk is minder homogeen. Met name de voormalige gereformeerde kerk springt in het oog. Nokrichtingen, rooilijnen en kapvormen variëren. Het zuidelijk deel van de Breksdyk heeft een smal profiel en kent geen groen. Het noordelijk deel heeft aan de oostzijde een zone met opgaand groen.

De Hagenadyk heeft een gevarieerde, levendige uitstraling. Enerzijds als het gevolg van zeer verschillende bouwvormen. Vanuit het hart van het dorp van west naar oost, ligt aan de haven een restaurant. Aan de noordzijde bevindt zich een open veldje met daarnaast de voormalige pastorie (uit de jaren '60 van de vorige eeuw). Meer naar het oosten bevindt zich aan de noordzijde van de Hagenadyk de hervormde kerk, welke

gelegen is op een lichte verhoging. Tegenover de kerk sluit de Tsjerkewei, de weg naar Gaastmeer en Sandfirden, aan op de Hagenadyk. Dit kruispunt is even voorbij de haven, het uiteinde van de voormalige opvaart, gelegen.

Een structureel element vormt de vaart die de Hagenadyk aan de zuidzijde vergezelt. Alleen tegenover de kerk wordt de vaart door een paar panden van de weg gescheiden. Daar waar de vaart zich weer bij de weg voegt, stond aan de zuidzijde de christelijke basisschool Klaver Trije. De school is inmiddels gesloopt. Het onbebouwde terrein luidt een rij fraaie huizen aan De Wearen in, die allen door één bouwlaag met schildkap gekenmerkt worden. Het onbebouwde terrein als enkele woningen zijn met een bruggetje over de vaart vanaf de Hagenadyk te bereiken. Op de kruising van de Hagenadyk met de Joodyk bevindt zich een dam. De noordzijde van de Hagenadyk is minder homogeen dan de zuidelijke zijde. Vooral de afwisselende rooilijn maakt deze zijde anders. Dwars op de Hagenadyk staat het pand van de voormalige lagere school. Voor de nummers 17 en 19 bevindt zich het voormalige schoolpleintje. Op nummer 27 bevindt zich een voormalige boerderij die pal aan de weg grenst. Ditzelfde geldt voor het naastgelegen karakteristieke woonhuis op nummer 29.

Stasjonsleane en Hoytemadyk

Aan de Stasjonsleane wisselen woningen van verschillende bouwperioden elkaar af. Dit heeft geleid tot verschillende woningtypen, zowel vrijstaand als twee-onder-één-kap, als twee bouwlagen met kap. De oudere bebouwing is vrij dicht op de Stasjonsleane gesitueerd. Tussen de bebouwing en de Stasjonsleane bevinden zich waterpartijen. De percelen zijn met bruggetjes, dammen en duikers op de weg ontsloten. Op het perceel Stasjonsleane 9 is een woonboerderij gelegen. De Hoytemadyk is een zijstraat van de Stasjonsleane. Aan deze weg, welke eindigt bij de ingang van het park met recreatiewoningen en een jachtwerf, bevinden zich 12 twee-onder-één-kap woningen en één vrijstaande woning van één bouwlaag met kap.

Woonbuurt ten noorden van de Hagenadyk

Ten noorden van de Hagenadyk bevindt zich nieuwere bebouwing (met uitzondering van het rijtje Hagenadyk 35-49). Het betreft bebouwing in één bouwlaag met kap. Het betreft zowel vrijstaande, twee onder één kap als rijenbebouwing.

Woonbuurt ten zuiden van De Wearen

Ten zuiden van de Wearen is enige tijd terug een uitbreiding gerealiseerd (Jan Piebengastrjitte en Bouke de Vriesstrjitte). In deze uitbreiding bevinden zich vooral vrijstaande, maar ook enkele twee-onder-kap woningen en rijwoningen. Ten zuidwesten van deze woonbuurt bevinden zich enkele agrarische percelen.

De Joodyk

Ten zuiden van de Hagenadyk bevindt zich een doorlopende weg: De Joodyk. Aan de westzijde van deze weg is het multifunctioneel centrum "It Joo" gelegen. Direct aan de weg bevindt zich het parkeerterrein, dat tevens dienst doet voor de zuidelijk gelegen sportvelden. Aan de oostzijde bevindt zich het bedrijventerrein.

De Hannen en de Tsjerne

Aan de noordwestzijde van Oudega bevindt zich een park met recreatiewoningen. Aan de Aldegeaster Brekken zijn 38 huisjes uit halverwege de jaren '60 van de vorige eeuw rondom het haventje en de scheepswerf gelegen. In grote lijnen is de vormgeving van alle woningen hetzelfde. Van de vrijwel vierkante woningen met zadeldak kennen de kopse zijden tot in de nok veel glaswerk. De haven waaraan deze woningen liggen is zeer fraai. Het park is van de Breksdyk gescheiden middels een historisch hekwerk dat herinnert aan de tijd dat op deze plaats de zuivelfabriek heeft gestaan.

Tsjerkewei

Aan de Tsjerkewei bevinden zich de zeilschool met kampeerboerderij en de camping De Bearshoeke. Op het terrein van de camping zijn ongeveer 75 standplaatsen voor kampeermiddelen aanwezig. Verder bevinden zich op het terrein blokhutten, chalets, een receptiegebouw en een gebouw met sanitaire voorzieningen. Langs de westzijde bevindt zich een jachthaven, aan de noordzijde een zwem- en speelstrand. De jachthaven loopt door tot aan het terrein van de zeilschool met kampeerboerderij, aan de Tsjerkewei 2. De kampeerboerderij is een voormalige stolpboerderij, waarbinnen zo'n 65 personen kunnen overnachten.

Tsjerkemar en rondweg

Aan de noordzijde van Oudega is de woonbuurt Tsjerkemar gerealiseerd. Het gebied bestaat uit 24 woningen en een nieuw schoolgebouw. Deze brede school heeft een centrale plek in het gebied. Rondom de school zijn woningen ontwikkeld. Er zijn 19 woningen in het lint ontwikkeld. De overgang van de compacte bebouwing in de huidige kern naar de nieuwe dorpsstraat van Oudega wordt gevormd door een vijftal compacte rijtjeswoningen aan het pad vanaf de Reafinne. Het gebied wordt afgerond door de nieuwe rondweg. Er zijn verschillende redenen geweest om voor een rondweg te kiezen. Vanwege de recreatief aantrekkelijke kern en de smalle compacte straten was de doorstroming tijdens de drukke zomermaanden niet voldoende. Ook het zwaardere transport ondervond overigens gedurende het hele jaar problemen. De wens was een goede ontsluiting, met een dorpseigen profiel.

Rijksmonumenten en karakteristieke bebouwing

Voor een overzicht van de Rijksmonumenten en de karakteristieke gebouwen in Woudsend wordt verwezen naar bijlage bij de regels.

HOOFDSTUK 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie

Op 11 september 2020 is de Nationale Omgevingsvisie vastgesteld. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen.

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft richting voor keuzes, inspireert, stelt kaders en zorgt voor een integrale aanpak van strategische opgaven in de fysieke leefomgeving. Vier prioriteiten staan centraal:

1. ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
2. een duurzaam en (circulair) economisch groeipotentieel;
3. sterke en gezonde steden en regio's;
4. een toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De NOVI stelt een integrale aanpak voor, waarbij samengewerkt wordt met andere overheden en maatschappelijke organisaties. De opgaven rond wonen, klimaat, energie, circulaire economie, verkeer en vervoer en landbouw zijn zo groot en ingewikkeld dat meer sturing vanuit het Rijk nodig is.

Behoud van omgevingskwaliteit staat in de NOVI centraal. Dat wil zeggen dat alle ontwikkelingen met oog voor de natuur, gezondheid, milieu en duurzaamheid plaatsvinden. De NOVI maakt hierbij gebruik van drie afwegingsprincipes:

1. combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
2. kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal;
3. afwentelen wordt voorkomen.

Het rijk heeft de volgende inhoudelijke keuzes vastgelegd in de NOVI:

1. een klimaatbestendige inrichting van Nederland. Daarvoor is nodig dat functies meer in evenwicht met natuurlijke systemen (bodem en water) worden ingepast;
2. de transitie van de energievoorziening, bij de inpassing van duurzame energie is er oog voor de omgevingskwaliteit;
3. de transitie naar een circulaire economie met behoud van concurrentiekracht en een aantrekkelijk vestigingsklimaat;
4. de ontwikkeling van het Stedelijk Netwerk Nederland; hiermee stuurt het rijk op de verstedelijking in samenhang met bereikbaarheid. Woningbouw wordt versneld met oog voor omgevingskwaliteit;
5. concentratie van de stedelijke ontwikkeling/logistieke functies en behoud van de openheid van het landschap;
6. herindeling van het landelijk gebied in evenwicht met natuur en landschap. Werken aan de omslag naar de kringlooplandbouw.

Doorwerking in onderhavig bestemmingsplan:

Met onderhavig bestemmingsplan zijn geen nationale belangen in het geding: onderhavig plan heeft geen betrekking op één van de dertien nationale belangen uit de NOVI.

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is de 'ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. Deze ladder is ingericht voor een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten, waardoor de ruimte in stedelijke gebieden optimaal benut wordt. De ladder voor duurzame verstedelijking is per 1 oktober 2012 verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

De ladder is voor dit bestemmingsplan niet relevant, omdat het geen nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maakt.

3.1.3 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Ter bescherming van de nationale belangen is door het Rijk het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' (Barro) opgesteld. De regels van het Barro moeten in acht worden genomen bij het opstellen van provinciale ruimtelijke verordeningen en inpassingsplannen.

In het Barro zijn regels opgenomen voor de volgende nationale belangen:

1. rijksvaarwegen;
2. mainportontwikkeling Rotterdam;
3. kustfundament;
4. grote rivieren;
5. Waddenzee en waddengebied;
6. Defensie
7. hoofdwegen en landelijke spoorwegen
8. elektriciteitsvoorziening;
9. buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
10. ecologische hoofdstructuur;
11. primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
12. IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte);
13. erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde;
14. Ruimtereservering parallel Kaagbaan.

Voor het plangebied van dit bestemmingsplan moet rekening gehouden worden met het volgende Rijksbelang; Natuurnetwerk. In en direct grenzend aan het plangebied is geen sprake van gebied dat is aangewezen als Natuurnetwerk (voorheen EHS). Wel is sprake van aangewezen natuurgebieden buiten de EHS. Het beschermingsregime van deze gebieden is opgenomen in de Verordening Romte.

Defensie

De veiligheid van het stijgen en landen van vliegverkeer vanwege de Vliegbasis Leeuwarden brengt hoogtebeperkingen met zich mee. Voor het plangebied moet daarbij vooral rekening worden gehouden met de radarverstoringengebieden van de radarstations Wier en Leeuwarden. De bouwbeperkingen (in hoogte) worden bepaald op basis van de

Verticale doorsnede van het schematisch radarverstoringsgebied

75 km

15 km

antenne

0,25°

65 m

maaiveld

NAP

hoogte antenne t.o.v. NAP (bijlage 8)

max. bouwhoogte windturbine

max. bouwhoogte bouwwerk/windturbine

max. bouwhoogte windturbine

3.1.4 Water

Kaderrichtlijn Water

In het stroomgebiedbeheerplan van de Rijndelta staan de doelen en bijbehorende maatregelen om een goede toestand van oppervlakte- en grondwater te bereiken.

De Waterwet (december 2009) stelt integraal waterbeheer op basis van de 'watersysteem-benadering' centraal. Deze benadering gaat uit van het geheel van relaties binnen watersystemen. Denk hierbij aan de relaties tussen waterkwaliteit, -kwantiteit, oppervlakte- en grondwater, maar ook aan de samenhang tussen water, grondgebruik en watergebruikers. Hiernaast kenmerkt integraal waterbeheer zich ook door de samenhang

met de omgeving. Dit komt tot uitdrukking in relaties met beleidsterreinen als natuur, milieu en ruimtelijke ordening.

Met de Waterwet is de gemeente beter uitgerust om onder andere wateroverlast tegen te gaan.

Wet ruimtelijke ordening en de Watertoets

De watertoets is per 1 november 2003 wettelijk verplicht (en vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening).

Ruimtelijke plannen van de initiatiefnemer worden overlegd met de waterbeheerder. In de waterparagraaf geeft de initiatiefnemer aan welke afwegingen in het plan ten aanzien van water zijn gemaakt. Het is een toelichting op het doorlopen proces en maakt de besluitvorming ten aanzien van water transparant. In geval van locatiekeuzes en bij herinrichting van bestaand bebouwd gebied geeft de initiatiefnemer expliciet aan welke rol de kosten en risico's van verdroging, verzilting, overstroming en overlast hebben gespeeld bij de besluitvorming. De waterparagraaf grijpt zichtbaar terug op de afsprakennotitie en het wateradvies van de waterbeheerder.

Nationaal Waterplan 2016-2021

Onderdeel van de bovengenoemde Waterwet is het zesjaarlijkse Nationaal Waterplan. Dit plan is de opvolger van de 4e Nota Waterhuishouding (2009) en heeft de status van structuurvisie binnen de Wet ruimtelijke ordening. In het plan zijn de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid en de daartoe behorende aspecten van het nationale ruimtelijke beleid beschreven. Ook maken de (vier) stroomgebiedsbeheersplannen (SGBP's) onderdeel uit van het Nationaal Waterplan. Zo ontstaat er een heldere koppeling tussen Europees beleid (o.a. de Kader Richtlijn Water) en Rijksbeleid.

Duurzaam waterbeheer is het devies van het Nationaal Waterplan. Gemeenten hebben hierin specifieke taken op het gebied van omgaan met afvalwater, hemelwater en grondwater.

Waterbeleid 21e eeuw: anders omgaan met water

Door de opgetreden wateroverlast heeft de regering de commissie Waterbeheer 21e eeuw in het leven geroepen. De commissie geeft advies over de problemen en hoe die in de toekomst te voorkómen zijn. Op 31 augustus 2000 bracht de commissie het advies Waterbeleid voor de 21e eeuw "Geef water de ruimte en de aandacht die het verdient" uit. De commissie concludeerde dat de manier waarop wij nu met water omgaan niet voldoende is voor de verwachte klimaatsveranderingen. De bevindingen van de commissie zijn verwoord in de hedendaagse wetgeving en beleidsnota's. In grote lijnen ligt de nadruk op de kwantiteitstrits vasthouden-bergen-afvoeren en de kwaliteitstrits schoonhouden-scheiden-schoonmaken.

Nationaal Bestuursakkoord Water

Met het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) (2011) onderstrepen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten de gezamenlijke opgave om het watersysteem op zo kort mogelijke termijn en tegen de laagste maatschappelijke kosten op orde te brengen en te houden. Samenwerken is de rode draad van het geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord. Het

NBW is een uitwerking van het waterbeleid 21e eeuw (WB21) en de Ksader Richtlijn Water. De belangrijkste doelen en taken zijn:

- het teveel (overlast) of tekort (onderlast) aan water aanpakken;
- verbetering van de waterkwaliteit.

3.2 Provinciaal en regionaal beleid

3.2.1 Streekplan Fryslân 2007

Op 13 december 2006 hebben Gedeputeerde Staten het "Streekplan Fryslân 2007", genaamd 'Om de kwaliteit fan de romte', vastgesteld. Het streekplan geeft de visie van Gedeputeerde Staten op het ruimtelijk beleid van de provincie weer. Het streekplan gaat vergezeld met een 'strategische milieubeoordeling', een milieuraapport dat op grond van een nieuwe Europese richtlijn is opgesteld.

Als centraal uitgangspunt voor het ruimtelijke beleid kiest de provincie voor een ondeelbaar Fryslân met ruimtelijke kwaliteit. Een ondeelbaar Fryslân benadrukt dat stad en platteland elkaar nodig hebben en elkaar ondersteunen. Een Fryslân met ruimtelijke kwaliteit benadrukt het bovenlokale belang bij het instandhouden en verder ontwikkelen van de gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van de ruimte. Deze drie waarden waarborgen op de langere termijn een doelmatig gebruik en herkenbaarheid van de ruimte. Het betekent ook een ruimtelijke inrichting die bijdraagt aan duurzame ontwikkeling. Bij een duurzame ontwikkeling wordt voorzien in de behoeften van de huidige generatie, zonder daarbij de behoeften van toekomstige generaties in gevaar te brengen. De provincie wil deze doelstellingen koppelen aan een krachtige sociaaleconomische ontwikkeling in een leefbare omgeving, waarbij tegelijkertijd wordt ingezet op de instandhouding en het verder ontwikkelen van aanwezige bodem-, water-, landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische kwaliteiten.

3.2.2 Grutsk op 'e Romte

Het streekplan bevat een beschrijving van de kernkwaliteiten van cultuurhistorisch erfgoed en landschap. Daarin wordt ook een nadere uitwerking en waardering van deze kernkwaliteiten aangekondigd. Deze zijn verder uitgewerkt in de thematische structuurvisie Grutsk op 'e Romte (2014).

In dit bestemmingsplan is de geldende juridische regeling overgenomen en wordt de bestaande situatie vastgelegd. Nieuwe ontwikkelingen zijn niet mogelijk, tenzij hiervoor in een eerder stadium al een afweging heeft plaatsgevonden. Deze passen dan binnen de kernkwaliteiten zoals opgenomen in de visie Grutsk op 'e Romte. Waar mogelijk en nodig worden de kernkwaliteiten in dit bestemmingsplan beschermd.

3.2.3 Verordening Romte 2014

Op 25 juni 2014 hebben Provinciale Staten de Verordening Romte Fryslân 2014 vastgesteld. De verordening is in werking getreden op 1 augustus 2014. De verordening uit 2011 is hiermee integraal herzien. Op 18 februari 2015 is de 1e partiële herziening van de verordening (Romte foar Sinne) en op 21 februari 2018 is de wijzigingsverordening 'Verordening Romte Fryslân 2014' vastgesteld. Deze wijzigingsverordening is op 28 maart 2018 in werking getreden.

In de verordening zijn regels gesteld die ervoor moeten zorgen dat de provinciale ruimtelijke belangen doorwerken in de gemeentelijke ruimtelijke plannen. Als daaraan niet wordt voldaan, zal de provincie een zienswijze indienen en eventueel een aanwijzing geven als onvoldoende aan die zienswijze tegemoet wordt gekomen. Het streekplanbeleid is in het kader van de verordening voorzien van concrete beleidsregels. In de verordening is

onder meer de grens tussen het buitengebied en het stedelijk gebied vastgelegd. In stedelijk gebied bestaat een grotere mate van beleidsvrijheid wat betreft de ruimtelijke ordening dan in het buitengebied.

3.2.4 Regionale bedrijventerreinenplan

De Verordening Romte gaat uit van de aanwezigheid van (regionale) bedrijventerreinenplannen. Dit bedrijventerreinenplan geeft invulling aan de eis dat een ruimtelijk plan een nieuw bedrijfsterrein of uitbreiding van een bestaand bedrijfsterrein kan bevatten, indien dit qua oppervlakte en invulling van bedrijfstypen in overeenstemming is met een bedrijventerreinenplan dat de schriftelijke instemming van Gedeputeerde Staten heeft (art. 4.1.1.).

Voor de regio Zuidwest Fryslân (4 gemeenten, waaronder SWF) is een bedrijventerreinenplan opgesteld. In het plan zijn alle nieuwe dan wel uit te breiden bedrijventerreinen met een oppervlakte van 1 hectare of meer opgenomen. Het betreft vooral terreinen bij stedelijke en regionale centra en bedrijfsconcentratiekernen, waar op grond van het Streekplan bedrijventerrein op voorraad mogelijk is. Voor terreinen kleiner dan 1 hectare, meestal gelegen bij de 'overige kernen' is aanvullend ruimte, maar dan via een afzonderlijke afweging en procedure.

In de raming van de behoefte en bij de planning van nieuwe terreinen is in het bedrijventerreinenplan rekening gehouden met revitalisering, invulling van nog beschikbare ruimte op bestaande terreinen en met zorgvuldig ruimtegebruik. Hiermee is invulling gegeven aan toepassing van de SER-ladder op regionaal niveau: de mogelijkheden om ruimtewinst te boeken op alle bestaande terreinen in de regio zijn verdisconteerd in het totale regionale programma. Daarmee is voor elk plan voor een nieuw of uitbreiding van bestaand terrein voldaan aan die bepaling uit de Verordening Romte met betrekking tot zorgvuldig ruimtegebruik (artikel 2.3.1).

In het plangebied bevinden zich wel bedrijven/bedrijventerreinen. Dit betreffen de bestaande bedrijventerreinen en solitaire bedrijfsbestemmingen die al mogelijk zijn gemaakt in de voorheen geldende bestemmingsplannen. Voor Woudsend is dit bijvoorbeeld het bedrijventerrein De Welle en Woudsend-Oost. Het bedrijventerrein van Oudega ligt aan de oostzijde van het dorp.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Antennebeleid 2012

De gemeenteraad heeft in haar vergadering van 18 oktober 2012 het "Antennebeleid gemeente Súdwest-Fryslân" vastgesteld. De noodzaak hiertoe ligt er in dat mobiele communicatie in Nederland de laatste jaren een ongekeerde groei doormaakt. Burgers en bedrijven hechten veel belang aan een ruime beschikbaarheid en goede toegankelijkheid van mobiele communicatie. Naast dit algemene belang is er ook een groot maatschappelijk belang voor goede mobiele communicatie, zoals de bereikbaarheid van de hulpdiensten. Door het toenemend gebruik van mobiele communicatie groeit de vraag naar plaatsingsmogelijkheden voor antenne-installaties. Om te komen tot een verantwoorde maatschappelijke, stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing van antenne-installaties is gemeentelijk antennebeleid opgesteld.

Samengevat ziet het beleid er als volgt uit. De volgende gebieden komen als eerste in aanmerking voor plaatsing:

- bestaande masten;
- bedrijventerreinen;
- sportparken en hoogbouw;
- langs of nabij infrastructuur en dan bij voorkeur bij kunstwerken.

Ten aanzien van de omgeving gelden de volgende criteria:

- Aansluiting op bestaande masten en gebouwen. Door gebruikmaking van bestaande verticale kunstmatige elementen zoals hoge gebouwen en torens kan de inbreuk op de bestaande ruimtelijke kwaliteit tot een minimum beperkt worden;
- Aansluiting op de visueel ruimtelijke kwaliteit van de omgeving;
- Antenne-installaties mogen de architectuur en de specifieke architectonische kenmerken niet aantasten;
- Afstemming van de maat, schaal en oriëntatie van de antenne-installatie op (die van de bestaande bebouwing in) de omgeving;
- Rekening houden met de situering ten opzichte van cultuurhistorische waarden en objecten;
- Inpassing van de antenne-installatie binnen het landschapstype;
- Rekening houden met/aansluiten op bestaande landschappelijke patronen en op elementen in het landschap;
- Aangeven van de mogelijkheden om (in de ruime omgeving) door toepassing van beplanting de visuele aantasting te verminderen.

In de regels van de verschillende bestemmingen hebben de bestaande antennemasten waar nodig een specifieke regeling gekregen.

3.3.2 Bomenbeleidsplan (2012)

Op 13 december 2012 heeft de gemeenteraad het bomenbeleidsplan vastgesteld, het beleidsplan is van kracht gegaan op 1 januari 2013 voor de gehele gemeente. In het beleidsplan is het kapbeleid van de gemeente vereenvoudigd, zonder dat dit te koste gaat van waardevolle boomstructuren, groenclusters en aangewezen bomen. De aanleiding voor een bomenbeleidsplan waren de verschillende kapregelgevingen van de voormalige fusiegemeenten en de wens om de kapregelgeving te dereguleren.

Voor het kappen van bomen, particuliere en gemeentelijke bomen, moest voorheen een omgevingsvergunning worden aangevraagd. Door de kapregelgeving te dereguleren, hoeft men voortaan alleen een vergunning aan te vragen voor het kappen van waardevolle bomen, boomstructuren en groenclusters. Om het waardevol groen goed te kunnen weergeven, zijn er kaarten gemaakt voor enkele dorpen en steden waar de bomen een belangrijke bijdrage aan de leefomgeving vertegenwoordigen.

Voor de binnen het plangebied van dit bestemmingsplan gelegen dorpen zijn deze kaarten niet gemaakt.

Om individuele waardevolle bomen te kunnen beschermen is er door de gemeente een bomenregister opgesteld. Het bomen register is een dynamische lijst waaraan bomen kunnen worden toegevoegd of verwijderd. Om een boom aan te melden voor het register zal deze moeten voldoen aan één of meer van de opgestelde beoordelingscriteria. De aanmelding kan worden gedaan door zowel particulieren als de gemeente. De bomen op het bomenregister mogen niet worden gekapt tenzij er een algemeen maatschappelijk belang (overlast, onveiligheid, etc.) tegenop weegt.

Bomen in Woudsend en Oudega zijn in het bomenregister zijn opgenomen in het bomenregister (peildatum 9/12/2015). Het meest actuele bomenregister is raadpleegbaar via de gemeentelijk website. Voor de bomen hoeft in dit bestemmingsplan geen specifieke regeling opgenomen te worden, omdat het beleid hiervoor voldoende bescherming biedt.

3.3.3 Detailhandelsstructuurvisie

Een goed gemeente dekkend beleidskader voor detailhandel in de gemeente wordt door de raad en het college als noodzaak ervaren. De lastige economische omstandigheden en de vele snelle ontwikkelingen als internet, schaalvergroting en leegstand vragen om een duidelijke visie en uitvoering van de gemeente en andere partijen. Daarnaast is het gewenst dat nieuwe concrete plannen op integrale wijze en in samenhang kunnen worden beoordeeld. Daarom is de "Detailhandelsstructuurvisie Súdwest-Fryslân" vastgesteld. De detailhandelsstructuurvisie heeft zowel een aanjaagfunctie als wel dat een toetsingskader wordt geboden voor nieuwe ontwikkelingen.

In het beleid staat de toegankelijkheid van voorzieningen voorop. Hoofddoelstelling is dat inwoners van alle kleine kernen op aanvaardbare afstand (< 5 km) detailhandelsvoorzieningen beschikbaar hebben en dat deze ook goed toegankelijk voor hen zijn. In de praktijk ligt hier dus een rechtstreekse koppeling met het streven naar een volwaardig pakket aan voorzieningen in de steden Sneek, Bolsward, en de regionale kernen (zoals Witmarsum, Makkum en Koudum). Bij de toegankelijkheid horen zeker concepten als thuisbezorgen van boodschappen door supermarkten. Bij toegankelijkheid wordt ook nadruk gelegd op een goede digitale toegankelijkheid die steeds belangrijker wordt. De

gemeente zet hier vol op in en legt de relatie met krimp- en leefbaarheidsdossier en het kernenbeleid. Hierdoor is ook vanuit het rijk en provincie volop aandacht en komen naar verwachting ook middelen beschikbaar.

Súdwest-Fryslân kent vele kernen zonder enige detailhandel of met een zeer minimaal detailhandelsaanbod. In het plangebied is in enkele kernen sprake van detailhandel, waaronder een dorpssupermarkt en een bakkerij. Behoud van voorzieningen in kleine kernen wordt vooral gezocht in een slimme combinatie van functies. In tegenstelling tot grotere winkelkernen is de detailhandelsstructuur in kleine kernen minder relevant. Bij mogelijke ontwikkelingen, bijvoorbeeld de vestiging van een winkel die ruimtelijk inpasbaar is, biedt de gemeente in faciliterende zin mogelijkheden. Hiermee worden zoveel mogelijk aanknopingspunten geboden om leegstand van winkelpaden tegen te gaan.

Op de plaatsen waar de gemeente mogelijk vestiging van winkels voorziet, is dit in het bestemmingsplan mogelijk gemaakt. In de meeste gevallen gaat het daarbij om bestaande winkelpaden, of om gebieden waarbij een menging van functies van oudsher aanwezig en acceptabel is.

3.3.4 Duurzaamheidsvisie

Ons toekomstbeeld is een gemeentelijke samenleving die letterlijk en figuurlijk energie oplevert. Er wordt uitsluitend hernieuwbare energie gebruikt. In de gemeente wordt uitgegaan van de eigen kracht van de mienskip en op basis daarvan worden door samenwerking met diverse partijen en initiatieven uit de samenleving ontwikkelingen tot stand gebracht die positieve energie leveren. In een duurzame samenleving zijn kringlopen gesloten en zo klein mogelijk. Afval is een woord uit het verleden, omdat alle producten als grondstof worden gebruikt. Ruimtelijk beleid en ontwikkelingen hebben als eerste prioriteit behoud en herstel van natuurlijke systemen en biodiversiteit. Hiermee blijven lange termijnfuncties, zoals schone lucht, schoon water en klimaatregulering, gewaarborgd. Duurzaamheid is onlosmakelijk verbonden met de economie en daarom combineren we dit in een ambitie voor een biobased economy. Samen met burgers en bedrijven willen we werken aan een duurzame samenleving.

De gemeentelijke missie voor duurzame ontwikkeling is duurzaamheid voor iedereen in Súdwest-Fryslân praktisch en toepasbaar maken. Samen gaan we op stap naar een duurzame toekomstbestendige gemeente en passen hierbij de volgende spelregels toe:

- 1 Meer in de menselijke basisbehoeften te voorzien.
- 2 De bodem minder uit te putten dan we nu doen.
- 3 Minder schadelijke chemische stoffen gebruiken dan wij nu doen.
- 4 De natuur minder aantasten dan wij nu doen.

De strategische doelen die daarbij gesteld worden zijn:

- It goede foarbyld: de voorbeeldfunctie wordt samen ingevuld, kennis gedeeld en burgers en bedrijven ondersteund bij het begrip en de implementatie van duurzaamheid in de dagelijkse activiteiten.
- Fan it suverste wetter: met het water wordt zuinig omgegaan en de waterkringlopen zijn gesloten, schoon en gezond.
- Energjyneutraal: de gemeente is energieneutraal en wekt haar energie lokaal op met een mix van duurzame bronnen uit de omgeving. De energie wordt geleverd aan gebieden buiten de gemeente die niet de mogelijkheden hebben om duurzame energie op te wekken.

- In hiele lingte: gezonde gebouwen die naar gelang de behoefte kunnen worden aangepast aan verschillende functies worden gebouwd. Daarmee wordt de levensduur van gebouwen verlengd en minder materialen en grondstoffen gebruikt.
- Noed foar ferfier: vervoer in de regio is onafhankelijk van fossiele brandstoffen. Het aantal vervoersbewegingen is teruggebracht door de introductie van het nieuwe werken en het aantal voertuigen is afgenomen door gedeeld gebruik en alternatieve vervoersvormen.
- Griene Mienskip: de inwoners leven in een veilige en duurzame samenleving. De ecosystemen worden in stand gehouden en waar mogelijk worden systemen weer in balans gebracht. De gemeente helpt anderen met het maken van verantwoorde keuzes en integreren recreatie, landbouw en bebouwing in gezonde ecosystemen.
- Rekreaasje: rust en ruimte wordt geboden voor alle bezoekers van de gemeente. De kernkwaliteiten landbouw, water en hartelijkheid worden verweven met het ecosysteem en inspireren daarmee anderen.
- Sluten kringlopen: Alle materialen en gebouwen komen uit en/of keren terug in gezonde gesloten kringlopen. Het afval dient als bouwsteen voor een volgend leven en onze landbouw is de motor voor een 'biobased' economie.
- Balans yn buorkjen: De biodiversiteit in de landbouw is sterk toegenomen door effectief beheer, herstel en integratie van functies. De boeren vinden lokale afzetmarkten met eerlijke prijzen, vinden nuttige toepassingen voor hun restproducten en zijn de bewaarders van het buitengebied.

Voor dit bestemmingsplan geeft het beleid geen uitgangspunten. Bij aanpassingen van gebouwen of de openbare ruimte in het plangebied wordt het duurzaamheidsbeleid in ogenschouw genomen.

3.3.5 Erfgoedvisie en Erfgoednota

Met het vaststellen van de 'Erfgoedvisie Silhouet' (juni 2012) heeft de gemeente haar visie en missie op behoud en ontwikkeling van het erfgoed vastgesteld. De gemeente stelt zich hierbij ten doel om het culturele erfgoed op een evenwichtige, en duurzame manier in stand te houden en draagvlak hiervoor te ontwikkelen.

Op basis van deze visie is de Erfgoednota gemeente SWF 2013-2016 opgesteld, getiteld 'De basis op orde'. Een belangrijk speerpunt van de nota is dat de basis op orde is. Dit betekent dat de gemeentelijke organisatie haar kerntaken op het gebied van erfgoed zorgvuldig uitvoert. Voor een gemeente is het een wettelijke taak om te komen tot een zorgvuldige planbehandeling en besluitvorming wat betreft cultuurhistorie.

In het Besluit ruimtelijke ordening is vastgelegd dat gemeenten vanaf 1 januari 2012 in bestemmingsplannen rekening moeten houden met aanwezige cultuurhistorische waarden. Dit was al verplicht voor archeologie. Met de Erfgoednota is het gemeentelijk erfgoedbeleid hierop aangepast. Zo stelt de gemeente bij bestemmingsplannen cultuurhistorische analyses op en gaat de gemeente bij de bescherming van archeologische (verwachtings)waarden in bestemmingsplannen formeel uit van de gemeentelijke FAMKE (Friese Archeologische Monumentenkaart Extra), een uitsnede van de provinciale FAMKE. Voor de bekende en de te verwachten cultuurhistorische waarden

gaat de gemeente uit van de provinciale cultuurhistorische kaart (CHK). De kaart is daarmee onderlegger voor het in de Erfgoednota geformuleerde beleid. Niet alle op deze kaart aangegeven waarden kaart kunnen echter behouden blijven, hier komt een gemeentelijke afweging aan te pas.

In de Erfgoednota is verder uiteengezet hoe in het kader van bestemmingsplannen omgegaan dient te worden met het erfgoed. Zo zijn er kaders aangegeven voor de uitvoering van werken, maar ook voor de opzet van de bestemmingsplanregeling. Bij het opstellen van dit bestemmingsplan is daarmee rekening gehouden.

3.3.6 Horecabeleid

De horeca is een belangrijk onderwerp binnen de gemeente Súdwest-Fryslân, op het gebied van recreatie en toerisme en op het gebied van veiligheid. Dit beleid schept randvoorwaarden voor een veilig en gevarieerd aanbod van horeca dat tegemoet komt aan de vraag vanuit de verschillende marktsegmenten: jongeren, ouderen, toeristen en winkelend publiek. Met het nieuwe beleid wordt invulling gegeven aan de wettelijke bevoegdheden en worden randvoorwaarden gecreëerd voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving. Daarom zijn in dit beleid beleidsregels en nadere regels opgenomen.

De bestemmingsplannen zijn sturend in de vestigingsverzoeken voor de horeca. Er wordt op verzoek bekeken of hiervan afgeweken kan worden. Er zijn een aantal beleidsnota's die richtlijnen geven en daarmee een toetsingskader zijn met betrekking tot vestiging van horeca, bijvoorbeeld Visie Toerisme en Recreatie.

In eerste instantie zijn er bedrijven waarbij horeca ondergeschikt aanwezig is. Hier wordt per geval bekeken hoe dit geregeld wordt. Daarnaast is sprake van afhaalbedrijven. Dergelijke bedrijven kunnen zich vestigen op locaties met de bestemming detailhandel. In deze zaken wordt immers niet ter plekke genuttigd, maar haalt de klant slechts producten op. Zodra in een afhaalbedrijf echter ook tafels en stoelen worden neergezet onder de noemer van ondergeschikte horeca ontstaat een zaak die zich nagenoeg niet van de reguliere horeca onderscheidt. Dit geldt ook voor een verstrekker van snacks. Wanneer sprake is van een reguliere vorm van horeca, dan wordt dit als zodanig in het bestemmingsplan opgenomen.

3.3.7 Ontwikkelvisie 2011-2021

De "*Ontwikkelvisie 2011-2021 gemeente Súdwest-Fryslân*" is op 22 maart 2012 vastgesteld. In deze visie staan de gemeentelijke ambities betreffende sociale, ruimtelijke en economische ontwikkelingen beschreven. De visie vormt een belangrijke basis voor nieuw beleid en ruimtelijke plannen. De visie maakt duidelijk hoe de gemeente zich naar de toekomst toe wil positioneren, wat de belangrijkste speerpunten zijn en op welke aandachtsgebieden wordt ingezet. De ontwikkelvisie beslaat een periode van tien jaar.

In de gemeente worden vijf landelijke clusters en één stedelijk cluster rondom Bolsward en Sneek onderscheiden. De ontwikkelvisie rust op zes pijlers waar een visie op is geformuleerd en waar een koers per landelijk of stedelijke cluster voor is uitgezet. De pijlers met bijbehorende visie betreffen:

Verscheidenheid in kernen: Gebiedsgerichte aanpak via clusters, met oog voor samenhang. Aandacht voor unieke ruimtelijke structuur, sociaaleconomische kenmerken

en toekomstvisies van de kernen. Extra aandacht voor plattelandskernen en stadswijken waar de leefbaarheid onder druk staat.

Weidsheid van het landschap: Zorgvuldig met weidsheid omgaan, maar ruimte bieden voor nieuwe ontwikkelingen naar aard/schaal. Er worden hoge eisen aan ruimtelijke kwaliteit gesteld.

Economische verscheidenheid: Gebiedsgerichte aanpak om te zorgen dat de gemeente zich in totaliteit sterk ontwikkelt. Ruimtelijke keuzes maken ten aanzien van economische ontwikkeling. Extra aandacht voor sterke sectoren vanwege hun groeipotentie en innovatief vermogen. Bijeenbrengen onderwijs en arbeidsmarkt, zodat vraag en aanbod beter aansluiten.

Grote sociale verbondenheid: Iedereen kan (naar vermogen) meedoen. De huidige sociale infrastructuur wordt optimaal benut. Betere samenwerking en afstemming tussen partijen. Betere afstemming aanbod. Uitgangspunten zijn eigen verantwoordelijkheid, eigen kracht en zelfredzaamheid. Kwetsbare groepen actief opsporen.

Grote rijkdom aan cultuur en erfgoed: Cultuur en cultureel erfgoed hebben verbindende werking op de samenleving en grote aantrekkingskracht op toeristen. Daarom wordt gezorgd voor een divers cultureel aanbod en voor bescherming, behoud en ontsluiting van cultureel erfgoed.

Sterke aantrekkingskracht voor toeristen: Toerisme en recreatie als verbinding tussen stad/platteland, cultuur, natuur, sport, zorg, land- en tuinbouw. Verdiepen van bestaand aanbod, kwaliteitsverbetering en slim combineren van aanbod. Watertoerisme versterken door samenwerking met andere vaargebieden.

In het plangebied worden geen ontwikkelingen voorzien, die niet al eerder afgewogen zijn. Het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter, waarmee het past in het beleid van de Ontwikkelvisie.

3.3.8 Ruimte voor de zon

Op 10 november 2016 heeft de raad van de gemeente Súdwest-Fryslân de notitie 'Ruimte voor de Zon' vastgesteld.

Uitgangspunt bij realisatie van een zonneweide is dat de kwaliteit van het landschap behouden blijft en dat de bewoners niet alleen de lasten maar ook de lusten ervaren.

In deze notitie wordt voorgesteld zonneweides te creëren tegen kernen met >500 inwoners, met draagvlak, met participatie en financieel haalbaar. Voorgesteld wordt 3 pilots, wet- en regelvrij, te realiseren en daarnaast is er ruimte voor andere initiatieven die moeten voldoen aan de kaders die in de notitie zijn gesteld.

3.3.10 Verkeersbeleid

3.3.10.1 Verkeer- en vervoerplan (2013)

De gemeente Súdwest-Fryslân vindt het belangrijk dat inwoners in een verkeersveilige en prettige woonomgeving wonen en dat iedereen zich veilig en vlot kan verplaatsen. In het op 16 mei 2013 door de gemeenteraad vastgestelde "Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan" (GVVP) staat hoe de gemeente dit wil bereiken. Het GVVP beschrijft de gemeentelijke visie op het gebied van verkeer en vervoer met als belangrijkste uitgangspunt om de verkeersveiligheid in de gemeente te waarborgen en te verbeteren. Daarnaast worden goede bereikbaarheid en het vergroten van de leefbaarheid als doelen gesteld.

3.3.10.2 Duurzaam veilig

De inrichting van wegen vormt de basis voor een verkeersveilige, bereikbare en leefbare gemeente. Landelijk is afgesproken dat hiervoor het Duurzaam Veilig principe wordt toegepast. Hierin wordt onderscheid gemaakt in verkeersruimten en verblijfsgebieden. In de verkeersruimten krijgen vlotte autoverplaatsingen en bereikbaarheid prioriteit. In verblijfsgebieden is de kwaliteit van de openbare ruimte belangrijker. De doorstroming van het verkeer heeft een ondergeschikte rol ten opzichte van een aangenaam en veilig woon- en leefklimaat. Op basis van Duurzaam Veilig zijn er drie categorieën wegen:

1. Stroomwegen (verkeersruimte)

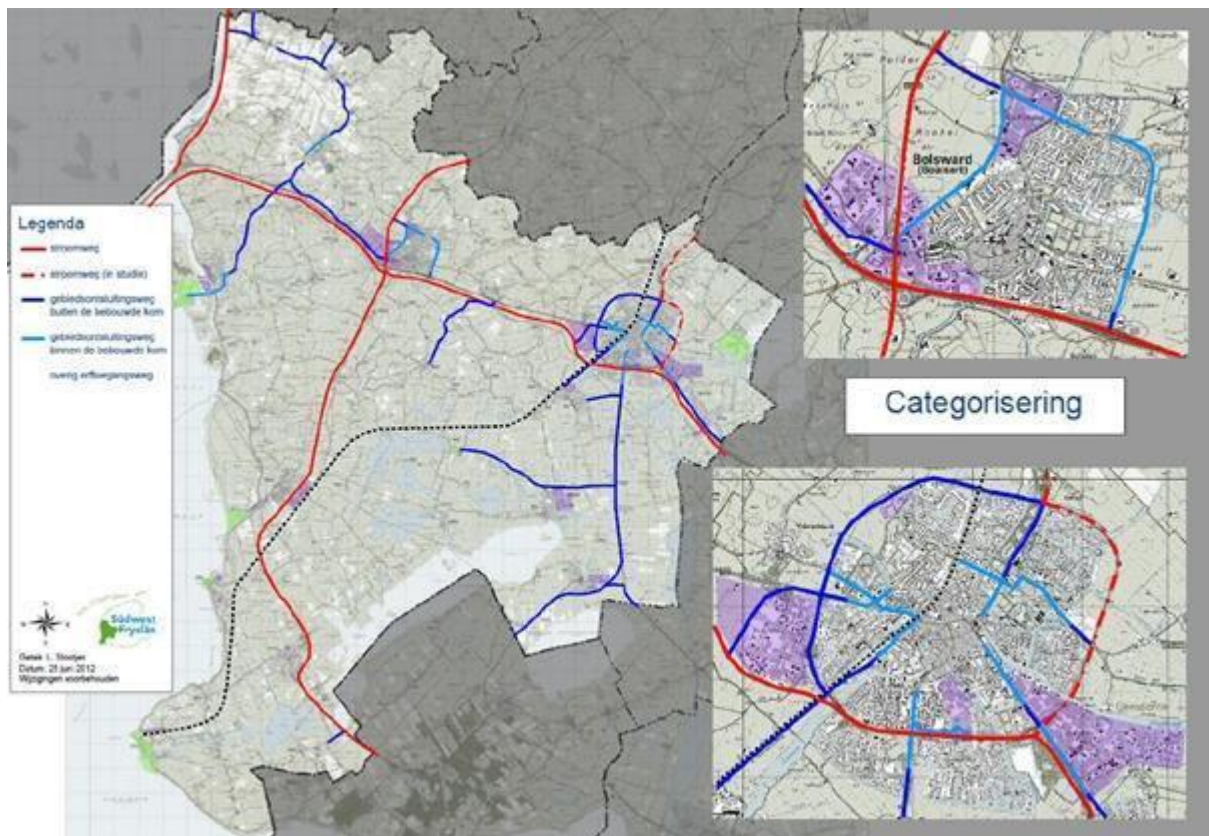
vormen het landelijke- en regionale hoofdwegennet. Hier geldt een maximum snelheid van 120/130 of 100 km/u buiten de bebouwde kom en 70 km/u binnen de bebouwde kom.

2. Gebiedsontsluitingswegen (verkeersruimte)

hebben een ontsluitende functie voor een groter gebied en regionale centra, en vormen een verbinding met de stroomwegen. Hier geldt een maximum snelheid van 80 km/u buiten de bebouwde kom en 50 km/u binnen de bebouwde kom.

3. Erftoegangswegen (verblijfsgebied)

lopen direct van en naar de percelen, hoofdzakelijk bestemmingsverkeer, agrarisch verkeer, fietsers. Hier geldt een maximum snelheid van 60 km/u buiten de bebouwde kom en 30 km/u binnen de bebouwde kom.

Figuur 5: Wegencategorisering (uit "Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan" (GVVP))

Maatregelen GVVP

Om de visie vorm te geven is een groot aantal maatregelen opgesteld. De maatregelen zijn divers; infrastructurele aanpassingen, nader onderzoek naar specifieke onderwerpen, veiliger maken van fietsroutes, verbetering van schoolomgevingen, maar ook verkeerseducatieprojecten op scholen en voorlichtingscampagnes. De uitvoering hiervan wordt zoveel mogelijk gedaan in combinatie onderhoudswerkzaamheden. Wanneer er onderhoud is gepland aan een weg of een gebied zal worden gekeken of de maatregelen uit het GVVP hierin meegenomen kunnen worden. Dit betekent dat in het GVVP niet concreet is aangegeven wanneer welke maatregelen worden uitgevoerd. Ieder jaar wordt derhalve een uitvoeringsprogramma opgesteld die door de gemeenteraad moet worden goedgekeurd. Voordat gestart wordt met de uitvoering van bepaalde maatregelen zullen deze dan ook aan direct belanghebbenden worden voorgelegd.

3.3.10.3 Parkeren

Op basis van het parkeerbeleid van de gemeente of de kencijfers van CROW kan berekend worden hoeveel parkeerplaatsen er benodigd zijn. Vervolgens moet aangetoond worden dat er voldoende parkeergelegenheid aanwezig is of gerealiseerd kan worden. Tot voor kort waren de parkeernormen geregeld in de bouwverordening. Met de inwerkingtreding van de Reparatiewet BZK 2014 (op 29 november 2014) is de Woningwet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op de intrekking van de grondslag voor de stedenbouwkundige voorschriften in een bouwverordening. De stedenbouwkundige voorschriften, zoals het parkeren, moeten nu in het bestemmingsplan zelf geregeld worden.

Aan het Besluit ruimtelijke ordening is mede in verband met het intrekken van toetsing aan de bouwverordening de mogelijkheid opgenomen om voor de invulling van de eis van voldoende parkeren in concrete situaties gebruik te maken van beleidsregels (zie artikel 3.1.2 lid 2 onder a Bro), zoals dit ook onder de werking van de bouwverordening mogelijk was.

Zowel gemeentelijk parkeerbeleid als de CROW-normen kunnen van toepassing worden verklaard op basis van het bestemmingsplan. Als van een van toepassing zijnde norm wordt afgeweken moet dat goed worden gemotiveerd.

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft een Parkeernormennota opgesteld waarin de inhoud van het begrip 'voldoende parkeergelegenheid' is uitgewerkt. Op basis van de Parkeernormennota is te bepalen of er sprake is van voldoende parkeergelegenheid.

3.3.11 Visie Recreatie en Toerisme

Súdwest-Fryslân staat bekend als een kwalitatief hoogwaardig gebied voor (actieve vormen van) toerisme en recreatie met een zeer gevarieerd en levendig aanbod. Deze variatie en levendigheid is gerealiseerd door een gezamenlijke inzet met de sector op betere verbindingen tussen toeristisch aanbod op het gebied van land en water, kunst en cultuur.

De ontwikkelingsstrategieën uit de visie zijn gericht op het creëren van meer (afwisseling in) belevenissen door *verbindingen* te leggen tussen het bestaande aanbod en door *verbindingen* te leggen tussen alle partijen die daarbij betrokken zijn:

- Geef de bezoeker een gevoel van 'thuiskomen' en 'zichzelf kunnen zijn';
- Benut de rijkdom van het 'water', het landschap en de steden;
- Organiseer avontuurlijker actieve vormen van recreatie;
- Gebruik verhaallijnen om de gast nieuwe ervaringen te laten beleven.

Actie, Gastheerschap en Samenwerking zijn de kernwoorden van de strategieën:

De samenhang wordt gerealiseerd door te kiezen voor de kracht van het lokale verhaal, te investeren in aantrekkingskracht en door één sterk toeristisch samenwerkingsverband neer te zetten voor de regio.

Er wordt koers gezet op Gastheerschap vanuit de invalshoeken:

- meer aansprekende watersportactiviteiten voor de jeugd en sportstimulering;
- het bevorderen van elektrisch varen en fietsen;
- verleiding tot gezelligheid en vermaak in de kernen;
- jaarlijks terugkerende sportieve en culturele events.

Er wordt gekoerst op meer beleving van het weidse landschap en de bijzondere natuur door:

- op de kop van Afsluitdijk een 'uitzichtpunt' van formaat te realiseren;
- het creëren van belevenissen binnen de kwalificatie Nationaal Landschap;
- de optimalisatie van de bestaande routenetwerken.

In het plangebied is op enkele plaatsen sprake van recreatieve en toeristische functies en voorzieningen. Daarvoor wordt verwezen naar hoofdstuk 2.1 (functionele structuur). Wanneer sprake is van ontwikkelingen bij deze voorzieningen, wordt rekening gehouden met het geformuleerde beleid. Dat is in dit bestemmingsplan niet voorzien. Het beleid geeft geen uitgangspunten voor het bestemmingsplan.

3.3.12 visie ruimtelijke kwaliteit

De in het kader van het Nationaal Landschap Zuidwest-Fryslân opgestelde 'Landschapsontwikkelingsvisie' (2009) heeft als basis gediend voor de "*Visie Ruimtelijke Kwaliteit Gemeente Súdwest-Fryslân*" die op 23 juni 2013 is vastgesteld. De visie hanteert als uitgangspunt dat het landschap het product is van de ontwikkelingen in de landbouw, de natuur, de economie en de samenleving door de eeuwen heen; en dat dit ook in de toekomst zo zal zijn. Die veranderingen kunnen in beginsel bijdragen aan de landschappelijke kwaliteit, mits ze goed op elkaar worden afgestemd.

Met het gekozen abstractieniveau vormt de visie een basis voor andere sectorale beleidsvisies en andere ruimtelijke plannen, zoals gebiedsvisies, bestemmingsplannen, maar ook bijvoorbeeld de welstandsnota of beheer- en onderhoudsplannen. De visie dient als één van de toetsingskaders bij concrete initiatieven.

Hoofduitgangspunt is dat bij alle ruimtelijke ontwikkelingen de kernkwaliteiten van de verschillende landschapstypen leidend zijn. De omschrijving hiervan is in paragraaf 2.3 van dit bestemmingsplan overgenomen. Daarnaast worden ontwikkelingen gestuurd met specifieke aandacht voor de volgende uitgangspunten:

- Versterken van de grootse openheid van het klei- en veengebied en de meren.
- Aandacht voor detail binnen het grootschalig landschap.
- Versterken van het contrast tussen binnendijks en buitendijks gebied.
- Behoud van authenticiteit en eenvoud.
- Ruimte voor dynamiek, experiment en contrast.

In het plangebied worden geen ontwikkelingen voorzien, die niet al eerder afgewogen zijn. Het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter, waarmee het past in het beleid van de Visie Ruimtelijke Kwaliteit.

3.3.13 Woonvisie en Woningbouwprogramma 2017-2022

Op 20 juli 2017 is de Woonvisie vastgesteld door de gemeenteraad. Deze visie vormt het uitgangspunt voor het woonbeleid. In dit visiedocument wordt onder meer ingegaan op de kwantitatieve woningbouwopgave en de kwalitatieve focus. De Woonvisie gaat vooraf aan het Woningbouwprogramma 2017-2022, dat door de gemeenteraad op 31 oktober 2017 is vastgesteld.

In de Woonvisie is vastgelegd hoe de gemeente zorgt voor een optimaal functioneren van de woningmarkt. Hierbij is bijzondere aandacht voor de volgende thema's:

- Beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen voor alle doelgroepen,
- Wonen, zorg en participatie,
- Kwaliteit en duurzaamheid.

De Woonvisie vormt de basis voor het maken van prestatieafspraken tussen woningbouwcorporaties, huurdersverenigingen en gemeente. De visie geeft geen uitgangspunten voor de regeling van dit bestemmingsplan. Bij ontwikkelingen in het huidige woningbestand of bij een combinatie van wonen en zorg vormt de woonvisie wel een toetsingskader. Het betreft hier een conserverend plan. Nieuwe woningbouwontwikkelingen zijn niet meegenomen.

3.3.14 Woonschepenverordening 2012

Op 15 november 2012 heeft de raad van de gemeente Súdwest-Fryslân de "Woonschepenverordening Súdwest-Fryslân 2012" vastgesteld. De woonschepenverordening kent een actuele regeling voor woonschepen in de gemeente, in relatie tot permanent en recreatief gebruik.

In de nieuwe woonschepenverordening zijn de plaatsen waar woonschepen ligplaats mogen hebben, aangewezen op de ligplaatsenkaart. De kaart met toelichting is als bijlage bij de verordening opgenomen. Naast de locatie geeft de kaart met toelichting staat ook het toegestane gebruik (permanente of recreatieve bewoning) en het maximaal aantal aanwezige woonschepen op de locatie aangegeven. In dit bestemmingsplan zijn in de dorpen Woudsend als Oudega geen woonschepen aanwezig.

HOOFDSTUK 4 Omgevingsaspecten

4.1 Vormvrije mer-beoordeling

In bijlage C en D van het Besluit m.e.r. is aangegeven welke activiteiten in het kader van het bestemmingsplan planmer-plichtig (bijlage C en D), projectmer-plichtig (bijlage C) of mer-beoordelingsplichtig (bijlage D) zijn. Voor deze activiteiten zijn in het Besluit m.e.r. drempelwaarden opgenomen.

Het plan maakt geen ontwikkelingen mogelijk die in de bijlagen van het Besluit m.e.r. zijn opgenomen. Daarnaast maakt het plan geen deel uit van Natura 2000-gebieden, waarop kleinschalige ontwikkelingen invloed kunnen hebben. Voor dit bestemmingsplan is dan ook geen vormvrije m.e.r.-beoordeling of milieueffectrapport nodig. In de volgende paragrafen wordt per milieu-aspect een beschrijving gegeven van de mogelijke gevolgen van en voor dit bestemmingsplan.

4.2 Milieuzonering

Milieuzonering zorgt ervoor dat milieubelastende en milieugevoelige bestemmingen op een verantwoorde afstand van elkaar worden gesitueerd. Op deze wijze wordt gevaar en hinder voor de milieugevoelige functies voorkomen danwel zoveel mogelijk beperkt en omgekeerd wordt voldoende zekerheid aan milieubelastende activiteiten geboden dat deze activiteiten duurzaam binnen aanvaardbare voorwaarden uitgeoefend kunnen worden.

Bij dit bestemmingsplan hoort een Staat van Bedrijfsactiviteiten. Deze is gebaseerd op de categorale indeling van bedrijfstypen uit de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' (2009) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Bij deze indeling is de Standaard Bedrijfsindeling (SBI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek gevolgd. Elk bedrijfstype heeft een eigen code.

Naast een omschrijving van de bedrijfstypen is per type aangegeven welke richtafstanden gelden voor de aspecten geur, stof, geluid en gevaar. Dit is een indicatie van de minimale afstand die in beginsel, vanuit een bedrijf tot een rustige woonwijk, aangehouden moet worden. De grootste afstand is bepalend voor de indeling van een bedrijfstype in een milieucategorie.

Milieucategorie	Aan te houden afstand tot woonwijken (zone)
1	0 tot 10 meter
2	30 meter
3.1	50 meter
3.2	100 meter
4.1	200 meter

4.2	300 meter
5.1	500 meter
5.2	700 meter
5.3	1000 meter
6	1500 meter

Figuur 6. Bedrijfstype in een milieucategorie

Voor het plangebied van dit bestemmingsplan zijn de milieucategorieën 1 t/m 4.1 van toepassing. Dit komt overeen met het voorheen geldende planologisch beleid. Er is sprake van conservering van de bestaande bedrijfsmogelijkheden voor wat betreft het soort bedrijven en de (milieu)zwaarte van de bedrijven. Er worden ambachtelijke- en nijverheidsbedrijven, groothandel, reparatie-, verhuur- en overige dienstverlenende bedrijven toegestaan. Voor een deel van het plangebied geldt dat deze bedrijven ook een verplichte water- en recreatiegebondenheid moeten hebben (functieaanduiding is hiervoor opgenomen).

4.3 Bodem

Het uitgangspunt is dat de kwaliteit van de bodem in het plangebied zodanig moet zijn dat er geen risico's zijn voor de volksgezondheid bij het gebruik van het plangebied voor wonen of een andere functie voor het verblijf van mensen.

Op 13 december 2012 heeft de gemeenteraad van Súdwest-Fryslân de Nota bodembeheer en de bodemkwaliteitskaart Zuidwest Fryslân vastgesteld. De bodemkwaliteitskaart is een kaart waarop de kwaliteit van de bodem is aangegeven per deelgebied. De Nota bodembeheer beschrijft het beleid voor hergebruik of toepassen van grond als bodem. Het Besluit Bodemkwaliteit is hierin leidend. In de nota is ook een vrijstellingenbeleid opgenomen voor het uitvoeren van bodemonderzoek bij een omgevingsvergunning met de activiteiten bouw. Op basis hiervan kan de gemeente vrijstelling verlenen voor het uitvoeren van bodemonderzoek.

Hier volgen een aantal uitzonderingen waarbij géén vrijstelling kan worden verleend:

- locaties met een bekende verontreiniging, of locaties gelegen nabij (binnen een straal van 25 meter) een puntbron van bodemverontreiniging;
- verdachte locaties of locaties binnen een straal van 25 meter van verdachte locaties, waarvan een vermoeden bestaat van bodemverontreiniging, tenzij door een historisch onderzoek (uitgevoerd volgens NVN 5725) wordt aangetoond dat de locatie onverdacht is;
- de bodemkwaliteit van het plangebied geeft aanleiding om een risico te verwachten bij het geplande gebruik.

In dit bestemmingsplan worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. De bestaande situatie wordt slechts voorzien van een actuele regeling. In het plangebied zijn geen nieuwe ontwikkelingen voorzien. Bij nieuwe ontwikkelingen moet – wanneer deze

niet in dit bestemmingsplan passen – een overweging van de gevolgen voor de bodem worden opgenomen. Dit heeft geen gevolgen voor het bestemmingsplan.

Hieronder een verwijzing naar de documenten die betrekking hebben op de uitgevoerde bodemonderzoeken.

-Nota bodembeheer Zuidwest Fryslân (paragraaf 3.8 Vrijstelling bodemonderzoek) vastgesteld 13 december 2012;

-Bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaart Gemeenten De Fryske Marren en Súdwest- Fryslân (Lievense, kenmerk: 17M1259.RAP001, d.d. 17 juli 2019);

-Bodemkwaliteitskaart PFAS in Friesland (Antea, kenmerk: 0457496.100, 23 januari 2020).

4.4 Cultuurhistorie inclusief archeologie

4.4.1 Toetsingskader en beleid

Op 1 juli 2016 is de Erfgoedwet van kracht geworden. De Monumentenwet 1988 is met ingang van 1 juli 2016 dan ook vervallen. De bepalingen uit de Monumentenwet 1988 zijn deels overgegaan naar de Erfgoedwet en deels – zodra die wet in werking treedt – naar de Omgevingswet. De bepalingen en vergunningen uit de Monumentenwet 1988 die overgaan naar de Omgevingswet blijven van toepassing tot de datum dat de Omgevingswet in werking treedt. Deze artikelen gelden tot dat moment als overgangsrecht op grond van de Erfgoedwet en tenzij expliciet vermeld, veranderen deze niet van inhoud. Tot die tijd blijft de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) het wettelijke kader voor de omgang met gebouwde en aangelegde rijksmonumenten en de Monumentenwet 1988 voor de omgang met de archeologische rijksmonumenten.

In de wet zijn archeologische resten beschermd. Wanneer de bodem wordt verstoord moeten archeologische resten intact blijven. Als dit niet mogelijk is, is opgraving een optie. Om inzicht te krijgen in de kans op het aantreffen van archeologische resten in bepaalde gebieden zijn op basis van historisch onderzoek archeologische verwachtingskaarten opgesteld.

Volgens de gemeentelijke erfgoedvisie en –nota wordt uitgegaan van de Cultuur Historische kaart van de provincie Fryslân (CHK), waar ook de Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) deel van uit maakt. Op deze kaarten is informatie opgenomen over archeologische en cultuurhistorische waarden. Daarnaast is gebruik gemaakt van de thematische structuurvisie 'Grutsk op 'e Romte' waarin de kernkwaliteiten van het cultuurhistorisch erfgoed en het landschap in Friesland beschreven staan.

4.4.2 Archeologie

Bij het opstellen en uitvoeren van ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met de bekende en de te verwachten archeologische waarden. Op welke plaatsen archeologisch onderzoek aan de orde is, wordt op grond van het gemeentelijk beleid bepaald. De gemeente volgt hiertoe de provinciale Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE). Op deze kaart worden voor de perioden Steentijd - Bronstijd en IJzertijd - Middeleeuwen adviezen gegeven over eventueel te verrichten onderzoeken (zie volgende figuren).

De archeologische waardevolle terreinen en de verwachtingszones zijn beschermd via een dubbelbestemming archeologie, afhankelijk van de toegekende waarde. Zoals gezegd wordt gebruikt gemaakt van twee soorten archeologische waarden. Het betreft de dubbelbestemmingen "Waarde - Archeologie 1" en "Waarde - Archeologie 2". Waarde - Archeologie 1 wordt gehanteerd voor terreinen of gebieden die op de FAMKE het advies 'streven naar behoud' en 'waarderend onderzoek' hebben meegekregen, dus de bekende archeologisch waardevolle terreinen. Waarde - Archeologie 2 wordt gehanteerd voor gebieden die op de FAMKE het advies 'karterend onderzoek' en 'quickscan' hebben gekregen en zijn dan ook gebieden met een archeologische verwachtingswaarde.

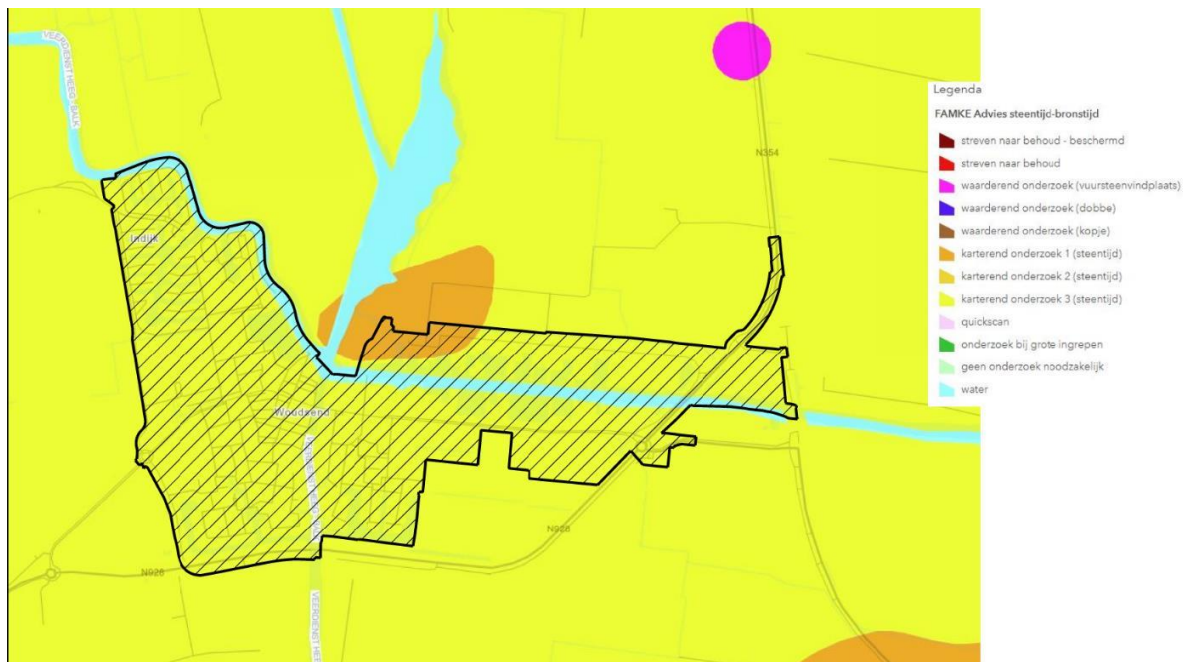
In gebieden met een archeologische waarde (Waarde - Archeologie 1) zijn in principe ingrepen vanaf 50 m² en dieper dan 40 cm vergunningsplichtig en een archeologisch onderzoek uitgevoerd worden voorafgaand aan de vergunningverlening. Dit om de archeologische behoudenswaardigheid in voldoende mate te kunnen bepalen. Het vaststellen van de archeologische waarde wordt gedaan aan de hand van één of meerdere archeologisch vooronderzoeken. In eerste instantie moet een bureau- en booronderzoek worden uitgevoerd. Eventueel volgt hierop nog een proefsleuvenonderzoek. Na iedere onderzoeksfase wordt de rapportage van het betreffende onderzoek ter beoordeling aan de gemeente voorgelegd. Het vooronderzoek wordt afgesloten als uit de beoordeling van de rapportage blijkt dat de waarde van het te verstoren terrein in voldoende mate is vastgesteld. Vervolgens wordt namelijk besloten of voorwaarden aan de omgevingsvergunning worden verbonden (opgraven, begeleiden en/of planaanpassing) of dat het plangebied archeologisch wordt vrijgegeven ten behoeve van de werkzaamheden.

Voor de gebieden in een archeologische verwachtingszone (Waarde - Archeologie 2) zijn de vrijstellingsgrenzen ruimer en speelt mogelijk archeologisch onderzoek bij ingrepen vanaf 500 m². Wanneer sprake is van bodemverstorende ingrepen dieper dan 40 cm, afhankelijk van de omvang van de ingreep, dan is archeologisch onderzoek nodig:

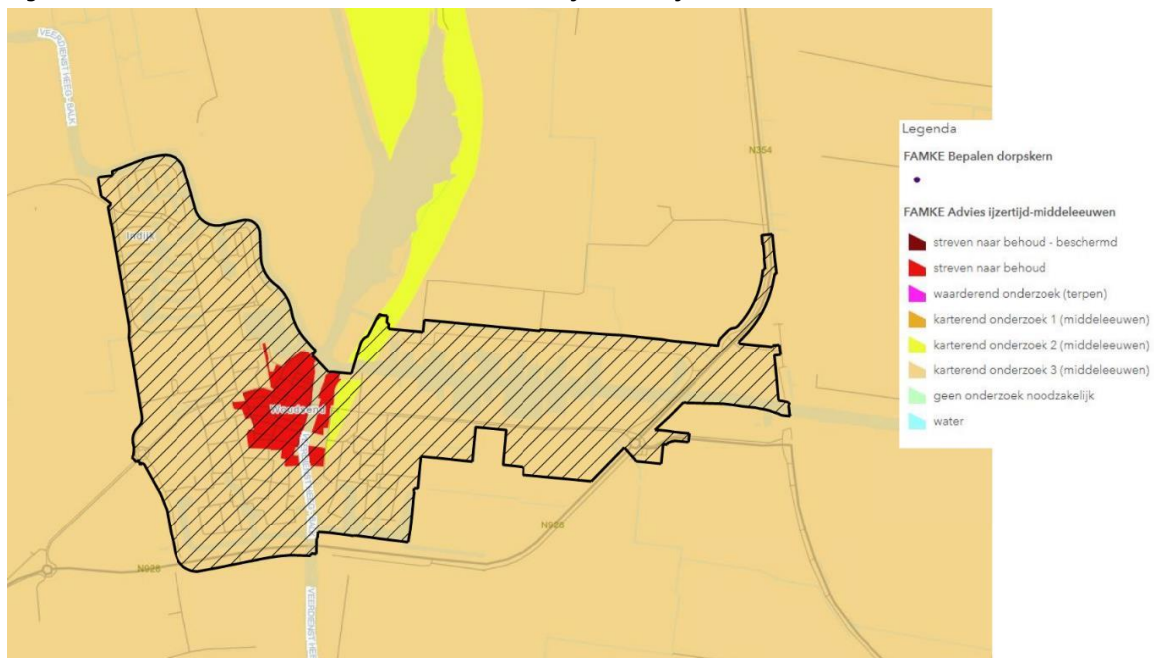
- Voor zover het plangebied op de hiernavolgende figuren is aangegeven als 'karterend onderzoek 1' dan moet een karterend onderzoek worden uitgevoerd indien er ingrepen zijn voorzien van een oppervlak van meer dan 500 m².
- Voor zover het plangebied op de hiernavolgende figuren is aangegeven als 'karterend onderzoek 2' dan moet een karterend onderzoek worden uitgevoerd indien er ingrepen zijn voorzien van een oppervlak van meer dan 2.500 m².
- Voor zover het plangebied op de hiernavolgende figuren is aangegeven als 'karterend onderzoek 3' dan moet een karterend onderzoek worden uitgevoerd indien er ingrepen zijn voorzien van een oppervlak van meer dan 5.000 m².

Analyse van de FAMKE

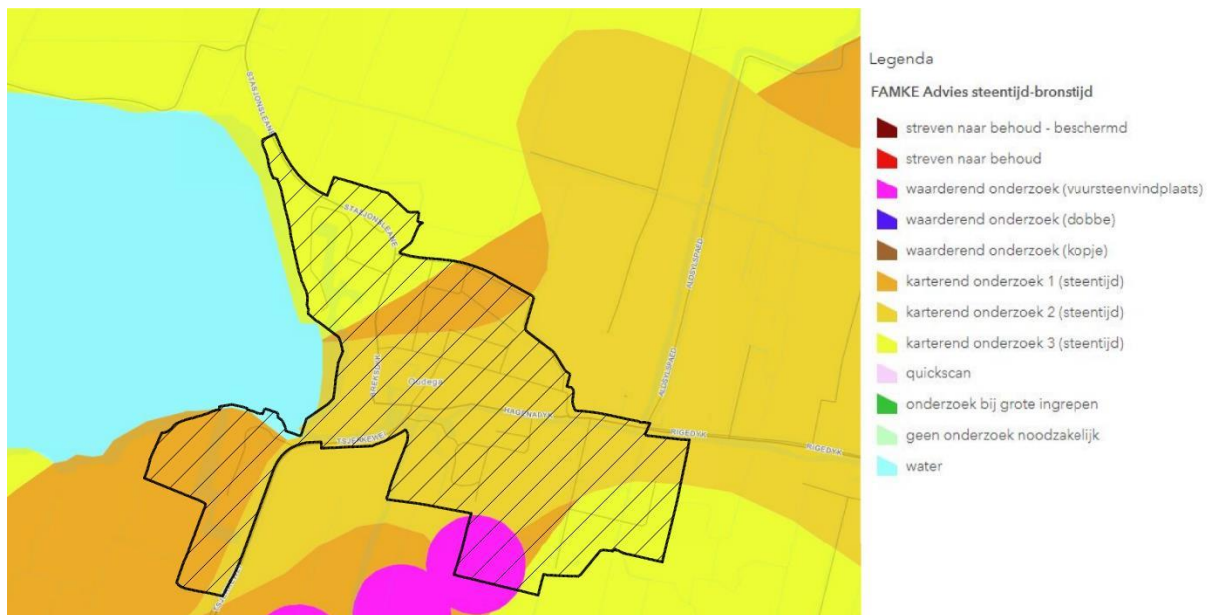
Uit de gemeentelijke uitsnede van de FAMKE blijkt dat in de plangebieden drie terreinen met bekende archeologische waarden aanwezig zijn, de zogenaamde 'streven naar behoud' en 'waarderend onderzoek' terreinen of vindplaatsen (paars en rood op FAMKE). Dit betreffen de oude dorpskernen van Woudsend en Oudega voor de periode ijzertijd-middeleeuwen. En voor de periode steentijd-bronstijd betreft dit een (deel van) vuursteenvindplaats bij Oudega. Voor de rest van de plangebieden is sprake van verschillende verwachtingszones.

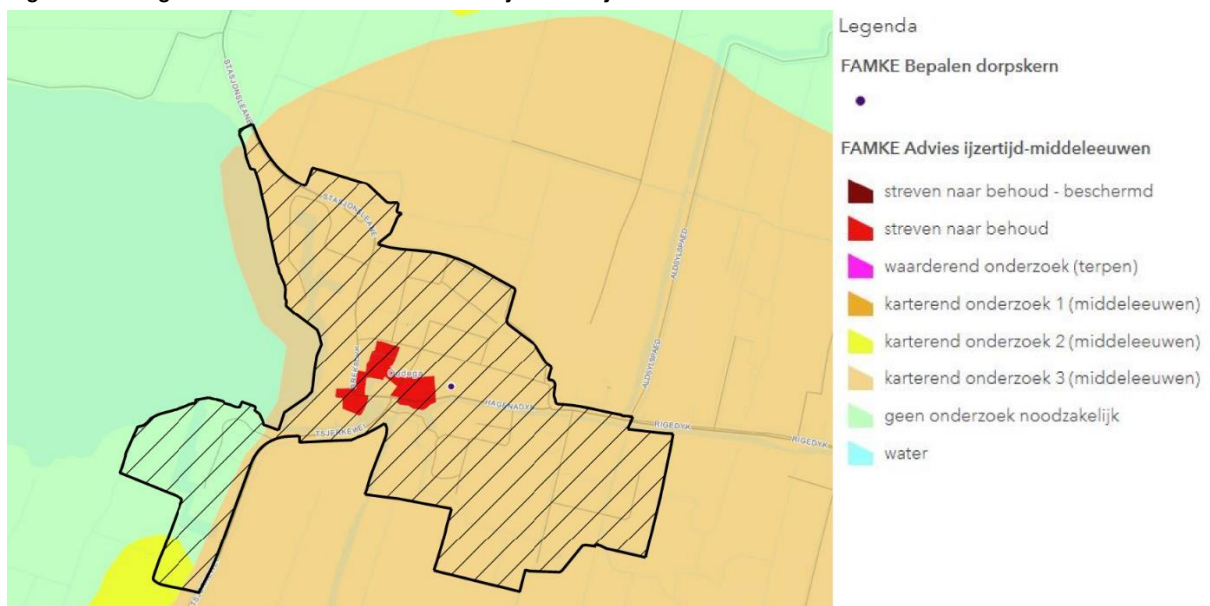
Figuur 7. Woudsend. Uitsnede van de FAMKE steentijd-bronstijd

Figuur 8. Woudsend. Uitsnede van de FAMKE ijzertijd-middeleeuwen

Figuur 9. Oudega. Uitsnede van de Famke steentijd-bronstijd

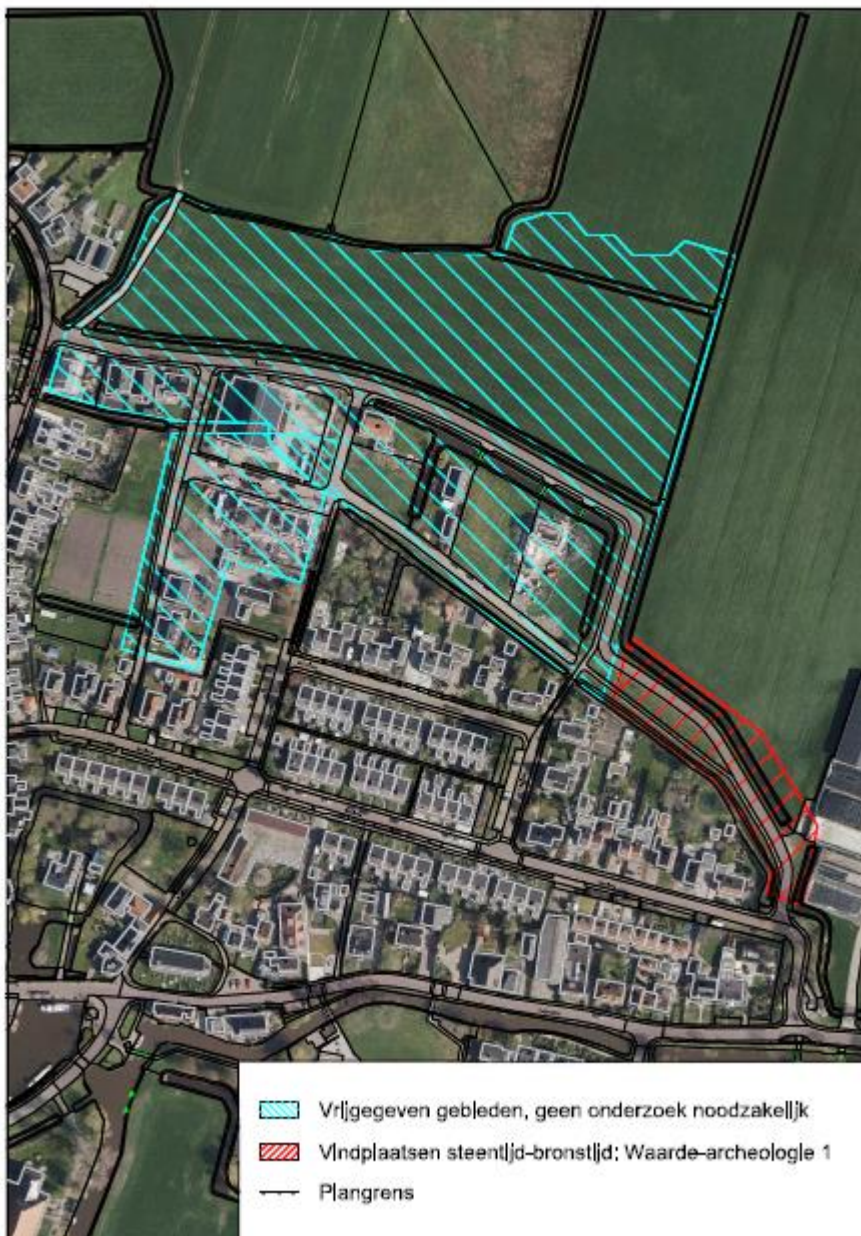
Figuur 10. Oudega. Uitsnede van de Famke ijzertijd-middeleeuwen

Uitgevoerd archeologisch onderzoek

Een aantal gebieden binnen de bestemmingsplangebieden zijn in het verleden al archeologisch onderzocht. Deze onderzoeken zijn nog niet verwerkt op de FAMKE. Alleen de gebieden waarbij een volledige vrijstelling geldt, oftewel geen archeologische waarde meer, zijn opgenomen op de verbeelding zonder archeologische bestemming. Het gaat hier om een aantal gebieden in Woudsend en Oudega. Voor de rest komen er bij de al drie bekende vindplaatsen op de FAMKE nog drie potentiële steentijd-bronstijd vindplaatsen, twee in Woudsend en één in Oudega, zie figuren A en B (nog in te voegen vanuit PDF bijlagen, waarvan 1 moet worden aangepast zie hieronder, zijn meegestuurd), met daarop de contouren van de gebieden die afvallen en de gebieden die opgenomen worden als vindplaats naast de FAMKE. Deze zijn voorzien van een Waarde-Archeologie 1.

Figuur11: Overzicht van archeologisch vrijgegeven gebieden en nieuwe onderzoeken op basis van uitgevoerd archeologisch onderzoek in Woudsend.

Figuur 12: Overzicht van archeologisch vrijgegeven gebieden en nieuwe onderzoeken op basis van uitgevoerd archeologisch onderzoek in Oudega

4.4.3 Cultuurhistorie

Algemeen

In 2019 heeft de gemeente Súdwest-Fryslân (samen met de gemeente De Fryske Marren, provincie Fryslân en de stichting Mar en Klif) in 2019 een Landschapsbiografie van de Friese Súdwesthoeke laten opstellen. Vrijwel heel Súdwest-Fryslân maakt deel uit van het Nationaal Landschap Zuidwest-Friesland. Dit gebied wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid aan landschapstypen, waaronder het stuwwallenlandschap in Gaasterland, de IJsselmeerkust van Makkum tot Lemmer, de kleizone met de wel bekende terpen en het veengebied van de Friese Meren. Ieder landschapstype kent een eigen ontstaansgeschiedenis en cultuurhistorische elementen die van grote waarde zijn

voor de beleving van het landschap in de Súdwesthoeke. De waardevolle cultuurhistorische elementen in het buitengebied en het Nationale Landschap zijn op regionaal niveau geïnterpreteerd en in kaart gebracht in de landschapsbiografie. Deze vormt een aanvulling op de reeds bestaande Cultuurhistorische kaart van Fryslân en sluit aan bij de door de provincie Fryslân uitgegeven "Wordingsgeschiedenis van Fryslân". Hiermee is de feitelijke basis gelegd voor het ruimtelijk beleid en het "beter vertellen" van de historie van de Súdwesthoeke.

Voor wat betreft met name het gebouwde erfgoed: in het hoofdlijnenakkoord 2018-2022 is aangegeven dat er gekozen is om een inventarisatie van het cultureel erfgoed in de kernen en het buitengebied per deelgebied uit te laten voeren. Op basis van deze inventarisatie kunnen in het bestemmingsplan karakteristieke panden en andersoortige objecten worden aangewezen.

Analyse

Oudega en Woudsend zijn rijk aan cultuurhistorische waarden. Hierbij gaat het onder andere om een groot aantal panden. Een deel is gemeentelijk- of rijksmonument en zo beschermd via de wetgeving. Ter signalering van deze panden is op de verbeelding per monument een specifieke bouwaanduiding 'monument' opgenomen.

Ook zijn er ca 50 karakteristieke bouwwerken aanwezig. Op basis van de bekende informatie en geldende regeling hebben deze een aanduiding 'karakteristiek' gekregen op de verbeelding. In de planregels is hiervoor een vergunningstelsel voor werken en/of werkzaamheden aan gekoppeld. In bijlage 3 bij de regels is een overzicht van de monumentale en karakteristieke panden opgenomen.

Op basis van de Cultuurhistorische kaart en/of Landschapsbiografie zijn ook nog andere waarden vast te stellen in de plangebieden. Deze worden wanneer nodig beschermd in dit bestemmingsplan. Hieronder volgt een analyse.

Geomorfologie en ontstaansgeschiedenis

Woudsend ligt centraal in het veenweidegebied rond de grote meren. Oudega ligt op de grens van het veenweidegebied naar het klei op veengebied langs de westelijke meren (figuur 13). Het zuidwestelijk in Fryslân gelegen Merengebied ligt min of meer ingeklemd tussen de hoger gelegen gebieden Gaasterland en St. Nyk, Koudum, de veengebieden en de zeekleigebieden. Bij overstromingen door de zee is langs de randen van dit gebied een kleidek afgezet op het veen (de overgangsgebieden kleiopveen). Het klei op veengebied is een zone van veengronden met dun kleidek op de overgang van klei naar veen, globaal gelegen van Stavoren (grofweg) diagonaal over Fryslân heen tot aan Rinsumageest.

Door ingebruikname door de mens vanaf ca. 100 voor Chr. is het veen sterk geklonken en was alleen veeteelt meer mogelijk. De in grote blokken geordende opstreckende verkaveling vindt zijn oorsprong in de ontginning van het gebied vanaf ca. de 12e eeuw vanuit veenstroompjes als bijvoorbeeld het Ges en de Drylster Ie. Veel dorpen zijn in de eeuwen opgeschoven naar veiliger gronden. Aanleg van een systeem van hemdijken al in de 13e eeuw rond de aangrenzende Middellzee om wateroverlast te keren. De meren zijn ontstaan bij overstromingen vooral tijdens stormvloed; hierbij werden stukken land weggeslagen. Ten gevolge van erosie door wind en water en plaatselijk door vervening (turf- en zoutwinning) zijn de meren in de loop der tijd groter geworden en zijn enkele dorpen verdwenen. Door het risico van overstromingen en vloedinbraken is het Merengebied altijd schaars bewoond gebleven. Van oorsprong liggen in dit gebied weinig wegen.

Het Merengebied is vanuit de hogere delen (terpengebied en Gaasterland) aan de randen ontsloten en in het gebied zelf vormde het water tot aan het begin van de 19de eeuw de belangrijkste verbinding. Het gebied kent dan ook talloze cultuurhistorisch waardevolle mied- en opvaarten, evenals miedwegen. Bebouwing ontstond voornamelijk langs vaarten (vaartdorpen) en meren, waarlangs de ontsluiting plaatsvond. Soms groeiden deze concentraties uit tot dorpen.

Figuur 13 Landschapstypen kaart (bron: CHK Fryslân)

Verkaveling

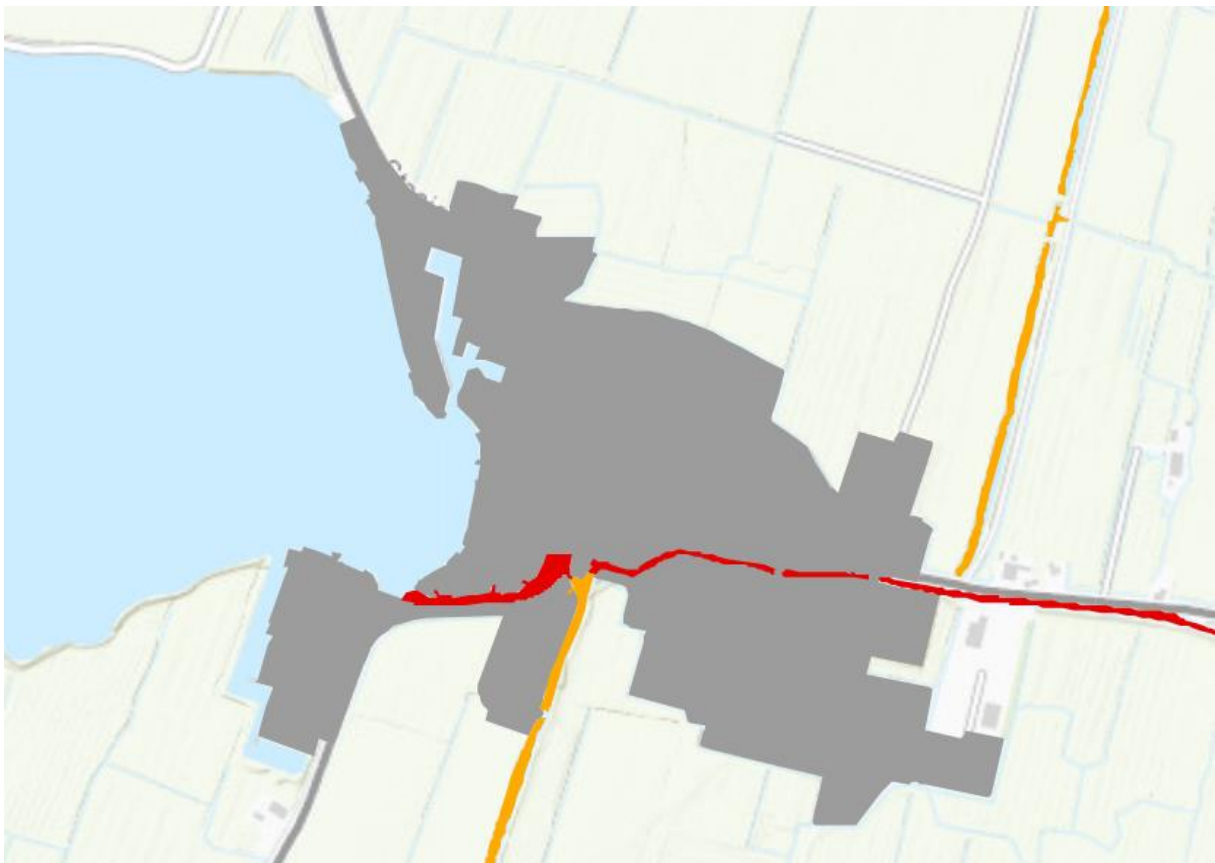
De plangebieden liggen in het veengebied in het zuidoosten van de gemeente, dat net als grote delen van Fryslân wordt gekenmerkt door een opstreckende verkaveling, die zich kenmerkt door smalle langgerekte percelen. Op basis van de oriëntatie van de sloten kan de ontginningsrichting worden vastgesteld. Vaak zijn één of meerdere nederzettingssassen nog aanwezig. Dit type is aanwezig in de Wouden en het 'Lage Midden' met het merengebied.

Vaarwegen

Tot ver in de 19de eeuw vormden waterwegen de belangrijkste transportroutes op het grondgebied van de gemeente Súdwest-Fryslân. Het land beschikte van nature al over een dicht netwerk van geulen, prielen en krekken. Naast een strijd tegen het zeewater heeft men in Westergo voortdurend geworsteld met de binnenwaterhuishouding. In de periode van vóór de bedijkingen was er sprake van een goede natuurlijke afwatering. Om de afwatering te verbeteren werden talloze vaarten gegraven en natuurlijke waterlopen aangepast. Deze oudste vaarten waren gebaseerd op de bochtige krekken en geulen, heel anders dan de rechte vaarten die in een latere periode werden aangelegd.

Veel van de vaarten in het plangebied zijn bewaard gebleven en degene met een hoge of zeer waardering in de Landschapsbiografie hebben een dubbelbestemming Waarde-Cultuurhistorisch waardevolle lijnen gekregen, naast de enkelbestemming-Water (figuur 14 en 15).

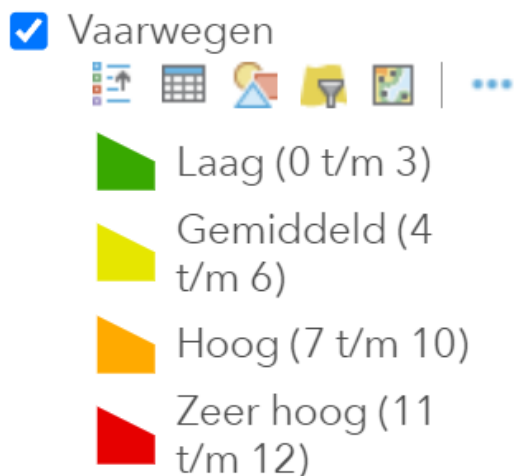
Door Woudsend loopt een van oorsprong natuurlijke waterloop, De Ie. Het vormt de verbinding tussen het Slotermeer en Tacoziyl. In de middeleeuwen was het riviertje veel langer en vormde het een verbinding tussen de voormalige Middelsee en de Zuiderzee. Verder loopt De Welle nog langs de noordkant van Woudsend, deze vormt de verbinding tussen Woudsend en de Kûfurd. Door Oudega loopt een dorpsvaart, welke de Aldegaester Brekken verbindt met Ringwiell en Skutelpoel.

Figuur 14. Overzichtskartaal vaarwegen Oudega (bron: Landschapsbiografie)

Figuur 15. Overzichtskaart vaarwegen Woudsend (bron: Landschapsbiografie)

De vaarwegen in – en rond Woudsend, de Wâldseiner Ie en de Wâldseinder Rakken, zijn opgenomen in de Provinciale Vaarwegenverordening en vallen op deze manier onder het provinciaal beheer.

Beide vaarwegen zijn ingedeeld in CEMT-klasse 00 en hebben op grond van de Vaarwegenverordening een beheersgrens van 10 meter. Op grond van de Verordening is het verboden om binnen de beheerszone, gemeten vanaf de waterlijn op zomerpeil, een werk te maken, op te richten of te hebben, de afstand van een bestaand werk te veranderen, of in het algemeen enige handeling te verrichten waardoor in de plaatselijke toestand wijziging wordt gebracht. Bovendien is het verboden om binnen een afstand van 3 meter vanaf de waterlijn op zomerpeil houtgewas te hebben. Daarnaast geldt een bebouwingsvrije zone van 5 meter langs vaarwegen met CEMT-klasse 00 binnen

stedelijk- en industriegebied. Binnen deze afstanden biedt het voorliggende plan geen (nieuwe) bouw mogelijkheden.

Dijken

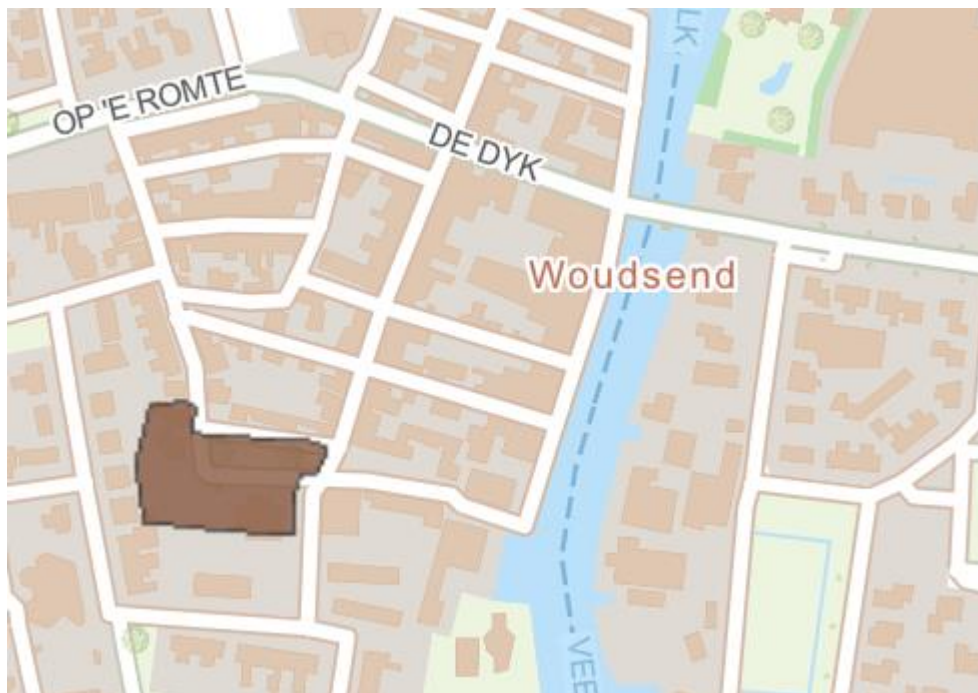
Er loopt een binnenpolderdijk dwars door Oudega. Deze zuidelijke hemdijk van Oudega-Heeg liep langs de noordelijke oevers van de Skûtelpoel en de Palsepoel via Lytshuzen naar de Hegemer Skatting. De dijken in de bebouwde kom zijn doorgaans niet gewaardeerd in de Landschapsbiografie. Deze dijk is echter in gebruik als openbare weg en kent een "enkelbestemming: Verkeer-Verblijf" en is daarmee voldoende beschermd.

Paden en Wegen

Verkeer over land heeft zich tot halverwege de 19de eeuw beperkt tot wegen over dijken, de hoger gelegen kwelderwallen en jaagpaden. De wegen gelegen op het oorspronkelijke maaiveld waren grote delen van het jaar onbegaanbaar omdat het te drassig was. Halverwege de 19de eeuw werd echter de kwaliteit van de bestaande landwegen sterk verbeterd en nieuwe verharde wegen aangelegd. Een aantal wegen met cultuurhistorische waarde in de plangebieden functioneren thans nog steeds als openbare weg en hebben in dit bestemmingsplan de enkelbestemming: Verkeer-Verblijf gekregen. Er is verder geen aparte dubbelbestemming opgenomen, omdat er geen integrale waardering is geweest van historische infrastructuur in de kernen, dit in tegenstelling tot het buitengebied.

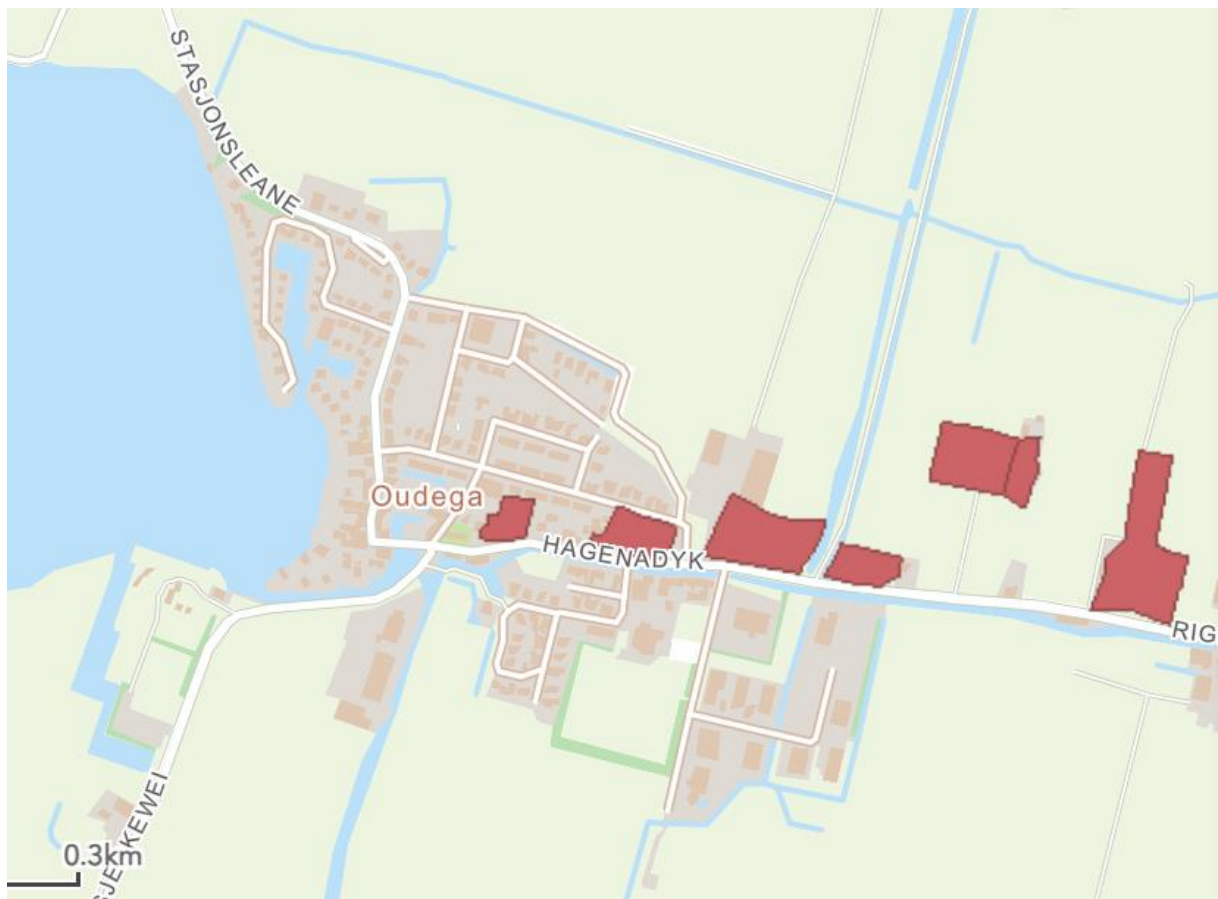
Kloosters

De oudste kloosters komen uit het begin van de twaalfde eeuw. De kloosters hadden uithoven (kloosterboerderijen) en dependances in steden. Daarnaast waren er ruim 200 parochiekerken. De Friezen konden nog geen vijf kilometer lopen zonder abdij, priorij, uithof of pastorie te passeren. Om een klooster te stichten of als monnik in een klooster te leven moest je rijk zijn. De grootste en beroemdste abdijen en kloosters zijn dan ook vooral in het welvarende kleigebied gesticht, vlakbij de zee of zeearmen. Met klooster bedoelen we het hele kloosterterrein: het ommuurde en vaak omgrachte kloosterterrein en de kloostergebouwen, zoals een kerk, ziekenafdeling, gastenzalen, onderwijszalen, boerderij en andere bedrijfsgebouwen. Er bevindt zich 1 kloosterterrein in het centrum van Woudsend, het zogenaamde Carmelieten klooster uit 1337-1580. Kerk, kerkhof en pastorie kunnen tot het eigenlijke kloosterterrein worden gerekend. Het terrein is beschermd middels een dubbelbestemming Waarde – Cultuurhistorie-Stinzen, States, Buitenplaatsen en Kloosters.

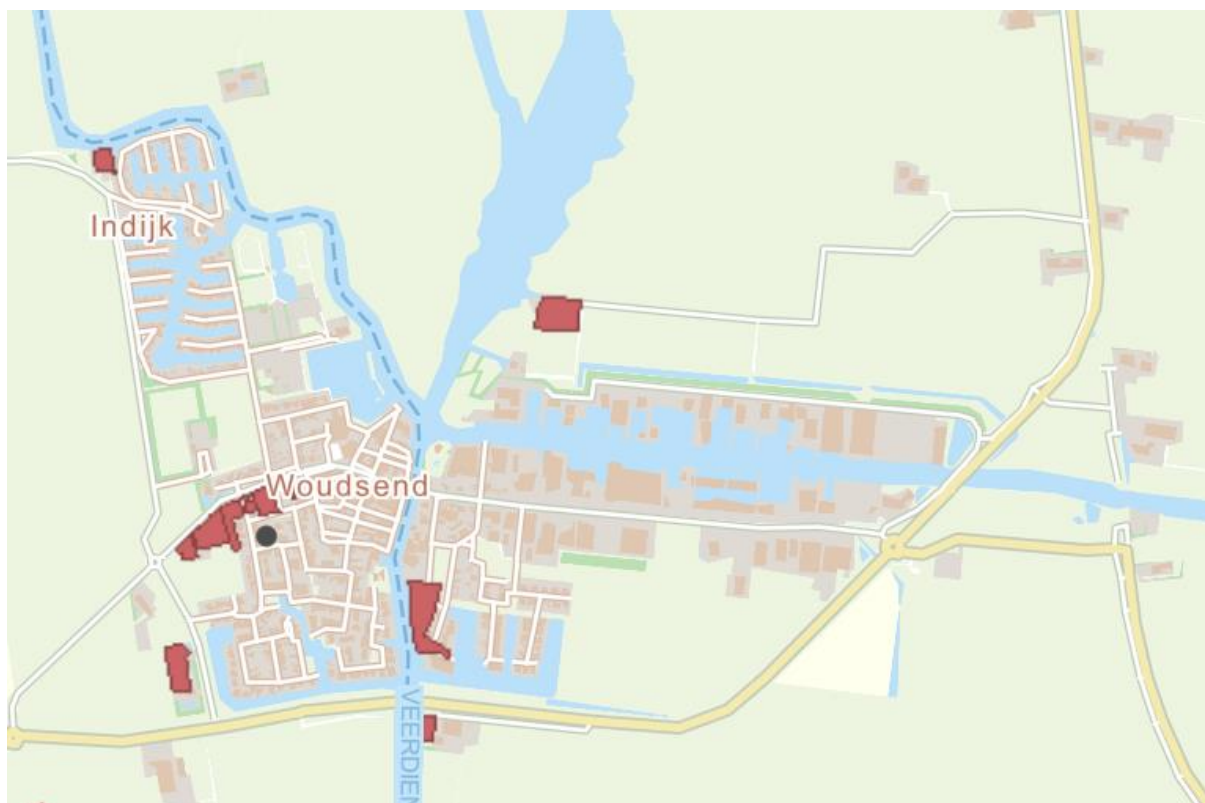

Figuur 16. Uitsnede topografische kaart met klooster Woudsend (bron: CHK Fryslân)

Boerderijplaatsen-In het plangebied bevinden zich diverse historische boerderijplaatsen (figuur 16, 17 en 18). Deze zijn opgenomen op de cultuurhistorische kaart. Boerderijplaatsen verschaffen ons, omdat zij de kern vormden van de toenmalige agrarische samenleving, kennis over de bewoningsgeschiedenis en over de ontwikkeling van het cultuurlandschap op lokaal, regionaal en provinciaal niveau. Boerderijplaatsen zijn zeer kenmerkend voor het landschapsbeeld van de provincie. Een deel hiervan met nog bestaande bebouwing is beschermd middels een aanduiding monument of karakteristiek. De ondergrond kent doorgaans bescherming middels een archeologische dubbelbestemming op grond van de FAMKE.

Figuur 17. Overzichtskartaal boerderijplaatzen (in rood) Oudega (bron: CHK Fryslân)

Figuur 18. Overzichtskartaal boerderijplaatsen (in rood) Woudsend (bron: CHK Fryslân)

Beschermd gezicht

Een groot deel van het centrum van Woudsend is op grond van de Monumentenwet in 1988 aangewezen als Beschermd Stadsgezicht.

Deze aanwijzing is een erkenning van het bijzondere historische karakter van de stad. De bedoeling van de aanwijzing is om deze bijzondere historische karakteristieken te behouden en nadrukkelijk een plaats te geven in toekomstige ontwikkelingen.

Voor het in het plangebied liggende rijksbeschermd stadsgezicht is een aanwijzingsbesluit genomen, deze is opgenomen in bijlage 1 bij deze toelichting. De redengevende omschrijving geeft onder andere aan dat:

Het huidige nederzettingsspatroon van de kom van Woudsend vertoont nog grote overeenkomst met de situatie, zoals weergegeven op de kadastrale minuutkaart van circa 1830. De bebouwing van het dorp bestaat voornamelijk uit 18de en vroeg 19de-eeuwse woonhuizen. Met name de Midstrjitte, met zijn grote lengte, zeer flauwe bochten en dicht aaneengeschaalde bebouwing biedt een boeiende ruimtelijke werking, die samen met de smalle, diepe verkaveling en de intensief met kleinere panden bebouwde stegen bijdraagt tot het stedelijke karakter van Woudsend. Mitsdien levert het gebied, gelegen in Woudsend, een beeld op, dat van algemeen belang is vanwege de schoonheid en het karakter ervan.

De nog gave ruimtelijke structuur, de karakteristieke eenvoudige woonhuizen, alsmede de aanwezigheid van een 23-tal beschermde monumenten maken van het dorp Woudsend een stedenbouwkundige totaliteit van zodanige kwaliteit, dat het rijk in 1980 besloten heeft om een deel van Woudsend aan te wijzen als beschermd dorpsgezicht.

Voor dit rijksbeschermd stadsgezicht is in het bestemmingsplan de bestemming 'Waarde- Beschermd gezicht' opgenomen.

Molens – Binnen het plangebied van Woudsend staan twee monumentale molens, een korenmolen 't Lam' en een houtzaagmolen 'De Jager'. Beide molens zijn nog in bedrijf.

Om de waarde en werking van de molens te beschermen, is er rond alle molens de aanduiding vrijwaringszone-molenbiotoop opgenomen. Een deel van deze vrijwaringszone ligt in het plangebied. In de regels zijn voorwaarden gekoppeld waar de gebouwen en andere bouwwerken binnen de aanduiding aan moeten voldoen. Ook is er een regeling opgenomen om hoog opgaande beplanting tegen te gaan. Door een regeling voor de bouwhoogte van de bebouwing in de molenbiotoop op te nemen, wordt de bescherming van de windvang van de molen gewaarborgd. Hier kan, na het inwinnen van advies van molenbeheerder, van worden afgeweken

Monumentale bebouwing

In het plangebied liggen 27 rijksmonumenten, waaronder een drie kerken, overheidsgebouwen, woningen en molens. Binnen het plangebied liggen ook nog 9 gemeentelijke monumenten. Ter signalering van deze panden is op de verbeelding per monument een specifieke bouwaanduiding monument opgenomen. In bijlage 3 bij de regels is een overzicht van de rijks- en gemeentelijke monumenten opgenomen.

Karakteristieke bebouwing

Voor het plangebied is een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot karakteristieke bebouwing. Dit zijn in dit plangebied veelal karakteristieke woningen, boerderijen en kerken. Alle waardevolle bouwwerken zoals deze gelegen zijn in het plangebied zijn geïnventariseerd en gewaardeerd. In totaal zijn circa 50 bouwwerken beoordeeld op de stedenbouwkundige, architectonische, cultuurhistorische en streekhistorische waarde en van een puntenaantal voorzien. Hierbij is een onderscheid aangebracht in:

- Bouwwerken met de omschrijving K1 die een zodanige monumentale waarde vertegenwoordigen, dat behoud van bouwwerk gewenst is. Hierbij valt te denken aan het behoud van een bepaalde geleding in de bouwmassa, een specifieke dakvorm en geveltype. Voor het slopen is een omgevingsvergunning vereist omdat behoud van het historisch materiaal gewenst is.
- Bouwwerken met de omschrijving K2. Deze zijn tijdens het onderzoek naar karakteristieke bouwwerken beoordeeld als waardevol. Deze bouwwerken vertegenwoordigen een zodanige waarde, dat het van belang is om de hoofdvorm van het bouwwerk in hoofdzaak in stand te houden. Hierbij valt te denken aan het behoud van een bepaalde geleding in de bouwmassa, een specifieke dakvorm en geveltype.

Een volledige opsomming van de karakteristieke bouwwerken in het plangebied is opgenomen als bijlage 3 bij deze toelichting.

Delfts rood

In Woudsend (Melchior Clantstrjitte/Doniastrjitte) zijn na de oorlog woonhuizen gebouwd die aangemerkt kunnen worden als 'Delfts rood'. Op pandniveau vertegenwoordigen deze echter niet een zodanige waarde dat deze aanvullende bescherming verdienen middels dit bestemmingsplan.

Wederopbouwwijken

Rondom de Tweede Wereldoorlog zijn er in meerdere periodes woningen gebouwd binnen het plangebied. De panden in deze wijken vertegenwoordigen echter niet een zodanige waarde dat deze aanvullende bescherming verdienen middels dit bestemmingsplan.

4.4.4 Conclusie

Het betreft hier een herziening van de bestaande conserverende bestemmingsplannen. Aanwezige en verwachte cultuurhistorische en archeologische waarden worden wanneer nodig beschermd door middel van een dubbelbestemming en/of een aanduiding. Het bestemmingsplan is vanuit cultuurhistorisch oogpunt dan ook uitvoerbaar. Nadere onderzoeken zijn niet nodig.

In alle gevallen blijft de archeologische meldingsplicht van toevalvondsten van kracht (artikel 5.10, lid 1 Erfgoedwet). Concreet houdt dit in dat wanneer bij graafwerkzaamheden vondsten worden aangetroffen waarvan de vinder redelijkerwijs moet kunnen weten dat het archeologie betreft, dit gemeld moet worden bij het bevoegd gezag, zijnde de gemeente.

4.5 Duurzame verstedelijking

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) is 'de ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. De ladder is per 1 oktober 2012 ook als procesvereiste opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In de Ladder voor duurzame verstedelijking is opgenomen dat de toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, een beschrijving bevat van de behoefte aan de voorgenomen stedelijke ontwikkeling. Wanneer blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied mogelijk is, bevat de toelichting een motivering daarvan en een beschrijving van de mogelijkheid om in die behoefte te voorzien op de gekozen locatie buiten het bestaand stedelijk gebied.

Met dit bestemmingsplan wordt niet voorzien in nieuwe ontwikkelingen. De ladder voor duurzame verstedelijking is dan ook niet van toepassing op dit plangebied. Wanneer nieuwe ontwikkelingen binnen het plangebied later plaatsvinden, vindt daarvoor specifiek een toetsing aan de ladder plaats.

4.6 Ecologie

4.6.1 Wet- en regelgeving

Bij elk ruimtelijk plan moet er rekening worden gehouden met beschermingswaardige natuurwaarden. Hiertoe is er regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming en soortenbescherming opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. De wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden met de Europese Vogel- en habitatrichtlijn. Er zijn een tweetal type natuurgebieden die door de Wet natuurbescherming worden beschermd. Dit zijn de Wetlands en de Natura 2000-gebieden. Verder vormt de Wet natuurbescherming de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan waarin het Natuurnetwerk Nederland in is verwerkt. Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Voorheen stond het Natuurnetwerk Nederland bekend als

de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het Natuurnetwerk Nederland is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en is uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007.

Soortenbescherming

De bescherming van soorten is geregeld hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming. De wet is gericht op de bescherming, instandhouding en het behoud van plant- en diersoorten in het wild en hun directe leefomgeving. Het uitgangspunt is dat schadelijke activiteiten in beginsel niet zijn toegestaan, tenzij er een uitzondering voor is gemaakt. Dat is het zogenaamde "Nee, tenzij-principe" en is in de wet opgenomen als een algemeen verbod op schadelijke effecten voor plant- en diersoorten, de zorgplicht. De zorgplicht geldt voor iedere beschermde soort die is opgenomen in de Vogel- en Habitatrichtlijn of opgenomen in de lijst van Nationale Soorten (onderdeel A en B, bijlage Wet natuurbescherming). Om een ontheffing te krijgen van de zorgplicht, moet er worden aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de goede staat van instandhouding van de soort. De voorwaarden voor het verkrijgen van een ontheffing zijn daarnaast afhankelijk van het beschermingsregime van de soort.

In de Wet natuurbescherming is er een driedeling gemaakt in het beschermingsregime voor soorten. Het gaat om de volgende beschermingsregimes:

1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming). Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels, zoals opgenomen in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 Wet natuurbescherming). Het gaat om de soorten genoemd in Bijlage IV, onderdeel a van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. In de bijlagen van de verdragen van Bern en Bonn worden ook vogelsoorten genoemd.
3. Beschermingsregime Andere Soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming). Alle soorten genoemd in onderdelen A en B van de bijlage van de Wet natuurbescherming.

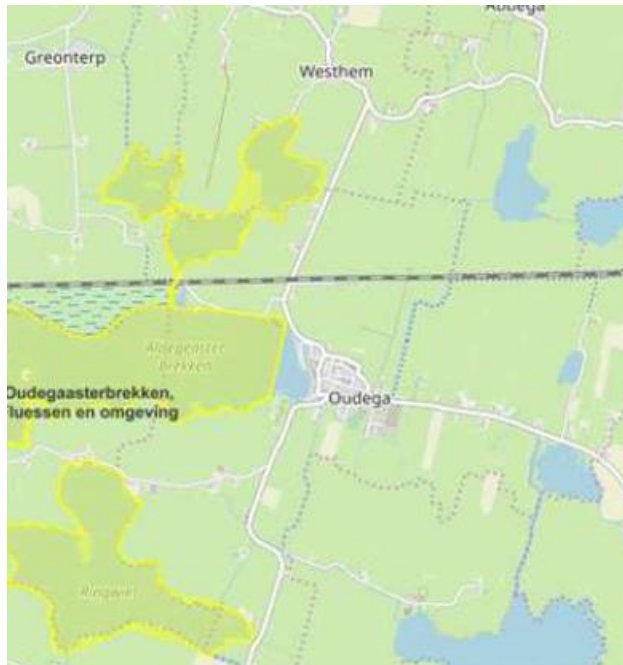
De soorten genoemd onder punt 3 vallen onder een lager beschermingsregime dan een soorten genoemd onder punt 1 en 2. In principe geldt voor alle beschermde soorten een ontheffingsplicht, ook voor de algemenere Andere Soorten. De Wet natuurbescherming biedt provincies de mogelijkheid om een vrijstellingsbesluit op te stellen. In dit besluit staat onder andere voor welke soorten een vrijstelling geldt van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Voor vogels geldt een aanvullend beschermingsregime, waarbij er extra regels kunnen worden gesteld voor bijvoorbeeld jaarrond beschermde nesten. Naar verwachting blijft de bescherming van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten gelijk onder de Wet natuurbescherming. Voor het verstoren van vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten geldt dat er meestal geen ontheffing wordt verleend.

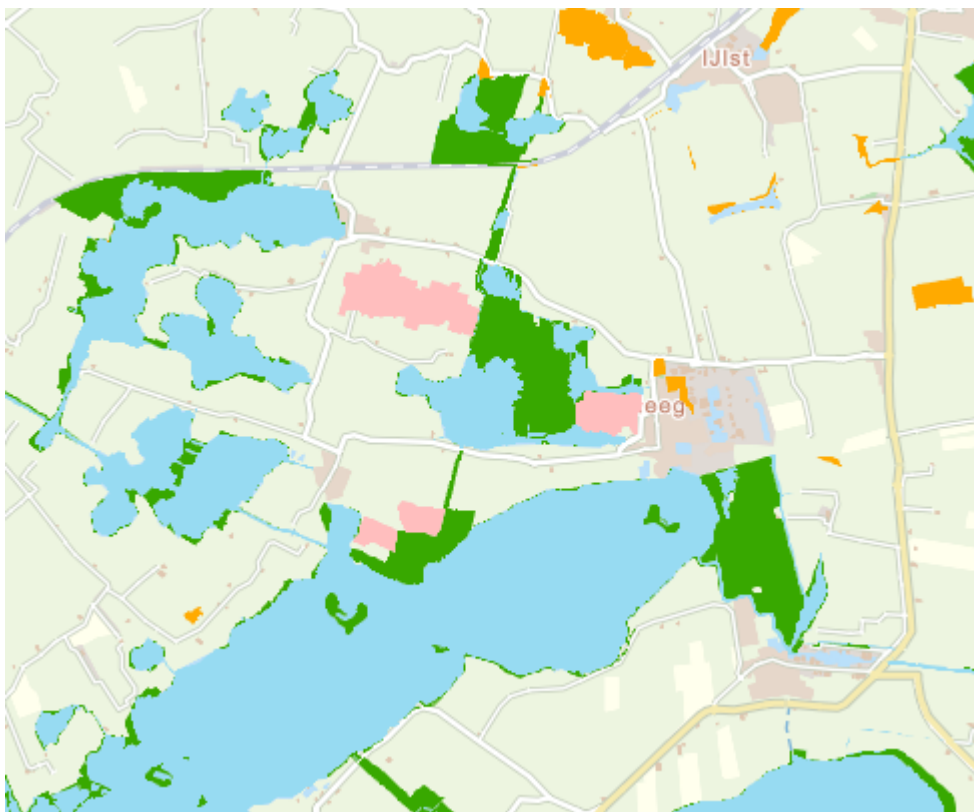
4.6.2 Gebiedsbescherming

Binnen een straal van drie kilometer van het plangebied Oudega bevindt zich het gebied Oudegaasterbrekken en omgeving. Dit gebied is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland en zijn Natura 2000-gebieden. Overige Natura 2000 gebieden bevinden zich op een dusdanige afstand van het plangebied (>3 km). Dat effecten op deze gebieden zijn uit te sluiten.

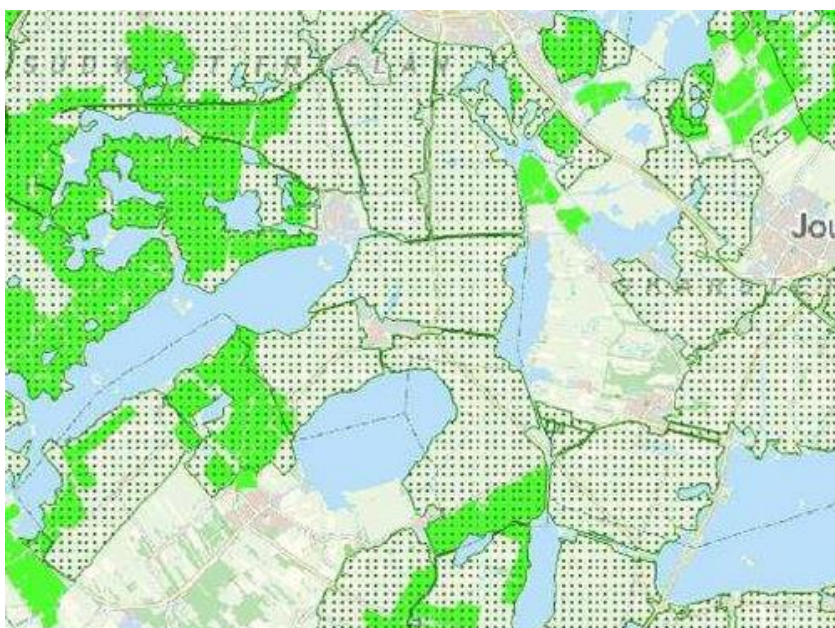
Rondom en in het plangebied zijn ook meerdere natuurgebieden (EHS, overige natuur en natuur buiten de EHS) aanwezig. In paragraaf 3.2.3 (Verordening Romte) staat het beleid ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland, de ganzenfoerageergebieden en de weidevogelleefgebieden opgenomen. In de volgende figuren staan de contouren van de Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) en de ganzenfoerageer- en weidevogelleefgebied weergegeven

Figuur 19. Contouren Natura 2000-gebieden rondom het plangebied Oudega

Figuur 20. Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) en natuur buiten EHS (bron: Provincie Fryslân)

Figuur 21. Ganzenfoerageergebied (bron: Provincie Fryslân)

Effecten

Het bestemmingsplan betreft een plan dat vooral een nieuwe actuele regeling biedt voor bestaande gebieden waarin geen ontwikkelingen plaatsvinden. Effecten op de Natura 2000- en NNN-gebieden rondom het plangebied zijn dan ook uit te sluiten. Ook zijn effecten op de natuurgebieden buiten EHS uit te sluiten, omdat het bestemmingsplan in en in de directe omgeving geen ontwikkelingen mogelijk maakt. Voor de in het plangebied aanwezige natuurgebieden wordt waar nodig een beschermende regeling opgenomen. Door de ruime afstand worden effecten op het ganzenfoeragegebied niet voorzien.

Conclusie

Vanwege het bovenstaande en het feit dat er geen nieuwe of ingrijpende ontwikkelingen worden uitgevoerd binnen of rondom een natuurgebied, worden negatieve effecten vanuit het bestemmingsplan niet verwacht. Nieuwe projecten of activiteiten, waarbij een mogelijk negatief effect op de natuurgebieden is, moeten altijd worden getoetst aan de Wet natuurbescherming.

4.6.3 Soortenbescherming

In het plangebied kunnen op verschillende plaatsen beschermde soorten (waaronder vleermuizen en vogels) voorkomen. Wanneer hier sprake van is, dan vindt bescherming plaats via de Wet natuurbescherming. Ontwikkelingen leiden mogelijk tot schade aan bijvoorbeeld de verblijfplaatsen of foerageergebieden van beschermde soorten, wat leidt tot overtreding van de verbodsbepalingen van de genoemde wet. Bij toekomstige initiatieven is een onderzoek dan ook vaak noodzakelijk, afhankelijk van de werkzaamheden die hiervoor verricht worden.

Effecten

In het bestemmingsplan worden geen nieuwe of ingrijpende planologische ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Het betreft immers een conserverend bestemmingsplan. Voor de mogelijk aanwezige beschermde soorten in en in nabijheid van het plangebied bestaan bovendien voldoende mogelijkheden om effecten op beschermde soorten te voorkomen of te mitigeren. Hierbij moet men denken aan het werken buiten kwetsbare perioden en het waarborgen van het functionele leefgebied van de soort. Vanwege de ruime mogelijkheden om effecten op mogelijk aanwezige beschermde soorten te voorkomen of mitigeren en het slechts lokale karakter van mogelijk toekomstige ontwikkelingen, worden negatieve effecten worden.

Conclusie

De herziening van het bestemmingsplan wordt niet belemmerd op basis van ecologie. Mocht sprake zijn van ontwikkelingen, dan moet per ontwikkeling en de daaraan gekoppelde werkzaamheden bepaald worden in hoeverre een ecologisch onderzoek nodig is. Dat heeft geen gevolgen voor dit bestemmingsplan.

4.7 Externe veiligheid

4.7.1 Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door de volgende risicobronnen:

- het gebruik, de opslag en de productie van gevaarlijke stoffen (in inrichtingen);

- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk het plaatsgevonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

3. Wet basisnet

Het basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over de weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten). De wetgeving over het basisnet wordt de Wet basisnet genoemd.

a. Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Voor ruimtelijke ordening in relatie tot de transportroutes is het Bevt opgesteld. Hierin zijn de regels voor de ruimtelijke ordening rondom het basisnet wettelijk vastgelegd.

b. Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, Bevb en Bevt is onder andere een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat in bepaalde gevallen planologische keuzes moeten worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag. In de volgende paragrafen wordt hierop verder ingegaan.

4.7.2 Risicobronnen

De nu geldende bestemmingsplannen voor de dorpen in het plangebied worden vervangen door dit bestemmingsplan. De contouren van de dorpen zijn de bestaande contouren, die door dit plan niet veranderen.

4.7.2.1 Risicovolle inrichtingen

In en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen en/of overige risicovolle installaties opgenomen.

4.7.2.2 Transportroutes gevaarlijke stoffen

In en in de directe omgeving van het plangebied is sprake van een risicovolle transportroute. Het gaat daarbij om de N354 tussen Sneek en Spannenburg. Over de N354 vindt wel vervoer met gevaarlijke stoffen plaats (stofcategorie GF3), maar het is niet een basisnetroute in de zin van het Basisnet. Voor deze weg is een risicoberekening uitgevoerd. Volgens het HART heeft een weg geen 10-6 contour wanneer het aantal GF3 transporten onder de 500 per jaar liggen. Op de N354 is dit 130, waardoor hier geen sprake is van een PR 10-6 contour. Een beperkte verantwoording van het groepsrisico van de weg is van toepassing, omdat het aantal transporten in relatie tot de bevolkingsdichtheid rond de weg laag is. Uit het rapport van de FUMO blijkt dat het groepsrisico niet hoger is dan 0,1 x de oriëntatiewaarde. De situatie rondom de externe veiligheid wijzigt met dit bestemmingsplan niet. Een nadere berekening is niet nodig.

4.7.2.3 Hoofdgastransportleidingen

In en in de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen hoofdgastransportleidingen.

4.7.3 Advies brandweer Fryslân

In het kader van vooroverleg is het voorontwerpbestemmingsplan bij de Brandweer Fryslân neergelegd. De Brandweer heeft niet gereageerd. In die zin gaan wij er vanuit dat de Brandweer met het voorontwerp instemt.

4.8 Geluid

Wegverkeerslawaaï

In de Wet geluidhinder (Wgh) is bepaald dat elke weg in principe een zone heeft waar aandacht aan geluidhinder moet worden besteed. De Wgh maakt onderscheid tussen geluidsgevoelige gebouwen/functies en niet-geluidsgevoelige gebouwen. Onder meer (bedrijfs)woningen zijn geluidsgevoelige gebouwen. Als geluidsgevoelige gebouwen binnen een zone bij een behorend bij een zoneplichtige weg worden geprojecteerd bij een bestemmingsplanprocedure, moet met een akoestisch onderzoek worden aangetoond dat voldaan wordt aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB voor wegen. Wegen waar deze zone in principe niet geldt, zijn:

- Wegen die gelegen zijn binnen een als woonerf aangeduid gebied;
- Wegen waarvoor een maximumsnelheid geldt van 30 km/uur.

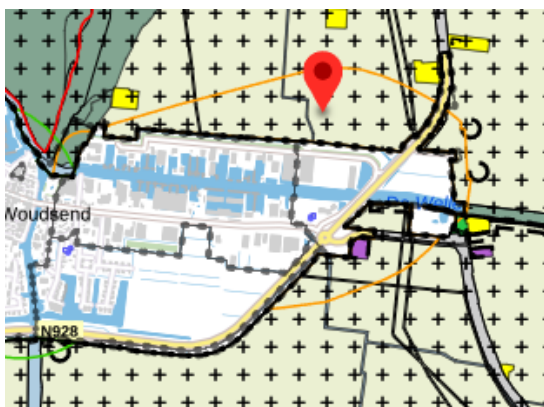
In en direct rond het plangebied zijn wegen aanwezig die een wettelijke geluidzone

hebben. Voor de meeste wegen in de kernen geldt echter een 30 km-zone, die dus geen zone hebben. Voor de overige wegen geldt dat er sprake is en blijft van een feitelijke bestaande situatie die opnieuw vastgelegd wordt in dit bestemmingsplan. Nieuwe ontwikkelingen moeten aan de Wet geluidhinder voldoen.

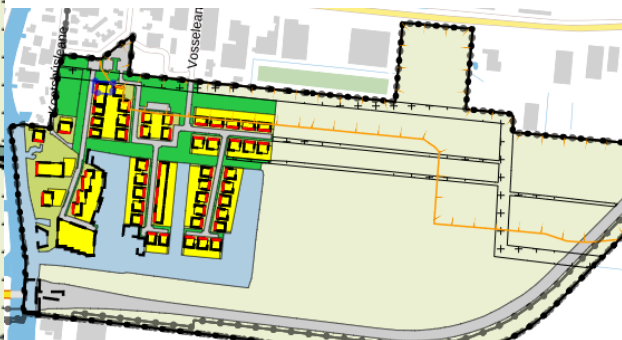
Industrielawaai

Rond bedrijven kan ook sprake zijn van lawaai. Hiervoor is de Wgh óf het Activiteitenbesluit van toepassing. Dit is afhankelijk van of sprake is van een geluidgezoneerd industrieterrein / bedrijventerrein, een regulier bedrijventerrein of individuele bedrijven.

Rond het bestaande bedrijventerrein De Welle is een geluidszone vastgesteld. De vigerende zone is op de onderstaande verbeeldingen van vier verschillende bestemmingsplannen. aangegeven.

Figuur 22. Contour BP Buitengebied SWF-I

Figuur 23. Contour BP It Skar

Figuur 24. Contour in BP Wymbr.I-Zuid

Figuur 25. Contour in BP De Welle Herz. Art. 30

Bij de vaststelling van de geluidzone heeft een afweging plaatsgevonden over de aanvaardbare geluidniveaus. De woningen in het plangebied die in de geluidzone staan,

voldoen aan de daarvoor geldende normen. Voor zover noodzakelijk is voor deze woningen een hogere waarde in de zin van de Wgh vastgesteld (MTG's). De huidige geluidzone is op grond van voorgaande aanvaardbaar. De geluidruimte van het bedrijventerrein voldoet.

Bij de overige bedrijven en bedrijventerreinen binnen het plangebied is geen sprake van een geluidzone als bedoeld in de Wgh.

Spoorweglawaaai

De Wgh is ook voor spoorwegen van toepassing. De voorkeursgrenswaarde bedraagt daarbij 55 dB. Het spoor Leeuwarden-Stavoren is gelegen op een afstand van meer dan 400 meter ten opzichte van de meest nabijgelegen woning in het plangebied. In dat geval is geen nader onderzoek nodig.

4.9 Geur

In en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen (agrarische) bedrijven en of instellingen waarbij geurhinder aan de orde is.

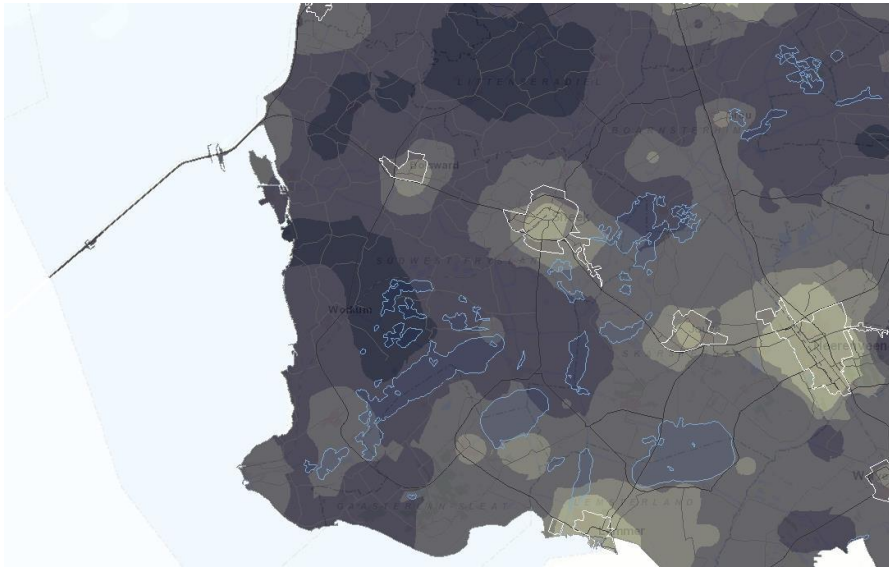
4.10 Kabels en leidingen

In het plangebied zijn geen kabels en leidingen aanwezig waarmee rekening gehouden moet worden. Het gaat daarbij om hoofdgastransportleidingen, hoofdwaterleidingen en hoogspanningsverbindingen. Genoemde leidingen zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

4.11 Lichthinder

In de provincie Fryslân is meer dan de helft van het grondgebied (56%) donker of erg donker. Op 87% van het grondgebied is de Melkweg nog te zien. De provincie Fryslân is één van de donkerste provincies. 15% van Fryslân is donkerder dan ieder ander gebied in Nederland, waar tot nu toe de hemelhelderheid gemeten is.

Op het aspect lichthinder is geen wettelijk toetsingskader van toepassing. Ook is er geen gemeentelijk beleid. Uit het oogpunt van de bescherming van ecologische- en landschapswaarden is het echter wenselijk om lichthinder zoveel mogelijk te voorkomen of in ieder geval zo veel mogelijk te beperken. Dit geldt met name voor gebieden waar het nog relatief donker wordt. Het gaat dan vooral om het buitengebied. De gemeente Súdwest-Fryslân wil dan ook graag dat initiatiefnemers aandacht besteden aan het aspect lichthinder zodat dit tot een minimum beperkt kan worden.

Figuur 25.: Fragment hemelhelderheidskaart (Bron: Provinsje Fryslân, 2014)

In het plangebied vinden geen nieuwe ontwikkelingen plaats. Een toename van lichthinder is dan ook niet aan de orde. Hierdoor is in het plan verder geen aandacht besteed aan het aspect lichthinder.

4.12 Luchtkwaliteit

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wet milieubeheer. De wet is bedoeld om de negatieve effecten op de volksgezondheid aan te pakken door te hoge niveaus van luchtverontreiniging. De wet heeft ook tot doel mogelijkheden te creëren voor ruimtelijke ontwikkeling, ondanks overschrijdingen van de Europese grenswaarden voor luchtkwaliteit.

De Wet milieubeheer voorziet onder meer in een gebiedsgerichte aanpak van de luchtkwaliteit via het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). De programma-aanpak zorgt voor een flexibele koppeling tussen ruimtelijke activiteiten en milieugevolgen. Luchtkwaliteitseisen vormen onder de Wet milieubeheer geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkelingen als:

- a. er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- b. een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt;
- c. een project 'niet in betekenende mate' bijdraagt aan de luchtverontreiniging.

Dit bestemmingsplan geeft alleen een nieuwe juridische regeling aan de huidige situatie. Nieuwe ontwikkelingen die bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit worden niet mogelijk gemaakt. Bovendien zijn binnen de gemeente Súdwest-Fryslân geen knelpunten bekend voor de luchtkwaliteit.

4.13 Verkeer en parkeren

De verkeersstructuur in en om het plangebied blijft gelijk, omdat het hier gaat om een conserverend bestemmingsplan. De beleidsuitgangspunten voor verkeer en parkeren staan in paragraaf 3.3.9.

4.14 Water

Waterwet

Binnen de Waterwet is het beheer van oppervlaktewater en grondwater geregeld en de wet verbetert de samenhang tussen ruimtelijke ordening en waterbeleid. Een watervergunning voor het uitvoeren van werkzaamheden aan een waterstaatswerk zal moeten worden aangevraagd bij de waterbeheerder, Wetterskip Fryslân. Een waterstaatswerk is een oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk.

Legger Wetterskip Fryslân

Het onderhoud en beheer van waterstaatswerken wordt uitgevoerd door de waterbeheerder; het Wetterskip Fryslân. Het Wetterskip heeft voor het beheer en onderhoud van de waterstaatswerken een Legger opgesteld. In de Legger worden de minimaal benodigde afmetingen van keringen beschreven om aan de veiligheidsnormen te voldoen. In de Legger wordt voor de wateren binnen het Wetterskip haar beheersgebied, de minimale eisen beschreven om een goede aan- en afvoer van water te realiseren. Naast het stellen van eisen aan de waterstaatswerken, vervult de Legger een functie in de handhaving van verbodsbepalingen die staan beschreven in de Keur. Dit betekent dat het zonder toestemming van het waterschap verboden is om gebruik te maken van een waterstaatswerk, inclusief beschermingszones.

Wet ruimtelijke ordening en de Watertoets

Op basis van het Bro, moet een paragraaf worden opgenomen waarin wordt beschreven hoe er rekening is gehouden met de waterhuishouding binnen het bestemmingsplan. Voor de schriftelijke onderbouwing van de waterhuishouding binnen het bestemmingsplan, is gebruik gemaakt van de wettelijk verplichte 'Watertoets'. In de Watertoets wordt door het Wetterskip advies gegeven hoe om te gaan met de waterhuishouding, zodat deze wordt gewaarborgd. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is het van belang dat het Wetterskip vroegtijdig betrokken wordt.

Watertoets

Voor dit bestemmingsplan is op 25 oktober 2023 een wateradvies aangevraagd via www.dewatertoets.nl. Hieruit blijkt dat voor dit bestemmingsplan er gelet op het feit dat er sprake is van een actualisatie en waar de bestaande situatie opnieuw bestemd wordt is de procedure 'Geen waterschapsbelang' van toepassing. De samenvatting van de watertoets is als bijlage 2 bij de toelichting opgenomen.

Bij het opstellen van de Watertoets is het Wetterskip van de geldende bestemmingsplannen en de huidige situatie uitgegaan. Hierbij is aangenomen dat geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, het plan betreft immers een actualisatie van de oude plannen. Wanneer sprake is van nieuwe ontwikkelingen in het plangebied, dan wordt hiervoor een nieuw wateradvies aangevraagd.

Conclusie

De gemeente volgt de adviezen van Wetterskip Fryslân waar mogelijk op. Hierdoor zijn voor het aspect water geen belemmeringen binnen het bestemmingsplan. Bij nieuwe ontwikkelingen binnen het plangebied moet opnieuw een watertoets uitgevoerd en/of een wateradvies aangevraagd worden.

HOOFDSTUK 5 Juridische toelichting

5.1 Inleiding

Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding (plankaart), planregels en deze plantoelichting. De verbeelding en planregels vormen samen het juridische deel van het bestemmingsplan. Deze vormen het juridisch instrumentarium voor het regelen van het gebruik van gronden en bebouwing. In de regels worden de mogelijkheden in artikelen vastgelegd. Op de verbeelding worden de bestemmingen, bouw- en gebruiksmogelijkheden per locatie aangeduid. Het bestemmingsplan is opgesteld in aansluiting op de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012.

In dit hoofdstuk wordt de juridische systematiek van het bestemmingsplan toegelicht. Ook wordt een beschrijving per bestemming en een toelichting op de algemene bepalingen en de overgangs- en slotbepalingen gegeven.

5.2 Planregels

In deze paragraaf wordt de algemeen gehanteerde indeling van de bestemmingsregels aan de orde gesteld. Deze ziet er als volgt uit:

Hoofdstuk 1: Inleidende regels

- Begrippen
- Wijze van meten

Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels

- Bestemmingen
- Voorlopige bestemmingen
- Uit te werken bestemmingen
- Dubbelbestemmingen

Hoofdstuk 3: Algemene regels

- Antidubbeltelregel
- Algemene bouwregels
- Algemene gebruiksregels
- Algemene aanduidingsregels
- Algemene afwijkingsregels
- Algemene wijzigingsregels
- Verwerkelijking in de naaste toekomst
- Algemene procedureregels
- Overige regels

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels

- Overangsrecht
- Slotregel

5.2.1 Inleidende regels

Dit onderdeel bestaat uit de begrippen en de wijze van meten. In de begripsomschrijving wordt aangegeven wat in de regels onder bepaalde begrippen moet worden verstaan. De gemeente Súdwest-Fryslân heeft een standaardbegrippenlijst waarvan alleen in uitzonderingsgevallen mag worden afgeweken. In het bestemmingsplan worden alleen de begrippen opgenomen die van toepassing zijn op het plan.

Ook de wijze van meten zal in het bestemmingsplan worden beschreven.

5.2.2 Bestemmingsregels

Een bestemming is een omschrijving van aan de grond toegekende functies, zoals wonen, bedrijven, groenvoorzieningen, etc. In de bestemmingsregel wordt aangegeven waarvoor en – wanneer nodig – hoe de betreffende gronden mogen worden gebruikt en bebouwd. Voor de bevordering van de leesbaarheid en de raadpleegbaarheid moet een vaste volgorde worden gehanteerd. Voor zover het voor het betrokken bestemmingsplan van toepassing is, geldt dit voor alle soorten bestemmingen, zoals bestemmingen, dubbelbestemmingen, uit te werken bestemmingen en voorlopige bestemmingen.

In de bestemmingsplan van de gemeente Súdwest-Fryslân zijn verschillende bestemmingen te onderscheiden. Aan deze bestemmingen zijn bepaalde regelingen gekoppeld, zoals de bestemmingsomschrijving, bouwregels, gebruik, etc. De volgende indelingen worden bij de gemeente Súdwest-Fryslân gebruikt voor het opstellen van bestemmingsregels.

Bestemmingsomschrijving

In de bestemmingsomschrijving wordt een nadere omschrijving gegeven van de aan de gronden toegekende functie(s). De bestemmingsomschrijving is voornamelijk functioneel, maar bevat ook enkele inrichtingsaspecten.

Bouwregels

In de bouwregels worden de bebouwingsbepalingen voor alle bouwwerken geregeld. Het gaat daarbij onder meer om oppervlakten, hoogten en afstanden ten opzichte van naburige functie(s).

Nadere eisen

Wanneer nodig worden nadere eisen gesteld voor bepaalde kwalitatief omschreven criteria, zoals woonsituatie, straat- en bebouwingsbeeld en verkeersveiligheid. De nadere eisen bieden de mogelijkheid om sturend op te treden wanneer dit nodig is in concrete situaties in het kader van het verlenen van een omgevingsvergunning. De nadere eisen worden meestal gesteld aan de plaats en de afmeting van bebouwing. Om deze reden en omdat het gaat om een aanvulling op een basiseis, volgt dit onderdeel op de bouwregels.

Specifieke gebruiksregels

In dit onderdeel wordt aangegeven welke vormen van gebruik in ieder geval strijdig zijn met de bestemming. Niet alle mogelijke strijdige gebruiksvormen worden genoemd, maar vooral die, waarvan het niet meteen duidelijk is of deze in strijd is met de bestemming.

Afwijken van de gebruiksregels

Hier is aangegeven of en in hoeverre kan worden afgeweken van de gebruiksregels. De voorwaarden moeten objectief begrensd zijn.

Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde of van werkzaamheden

Voor het uitvoeren van bepaalde werken en/of werkzaamheden, zoals graven of planten, vereist de gemeente hierin dat een vergunning wordt verleend, voordat hiermee wordt gestart. Ook kunnen deze werken/werkzaamheden worden verboden. Dit is bedoeld om aanwezige waarden (cultuurhistorie, landschap etc.) te beschermen. In dit onderdeel staat wanneer een vergunning nodig is en welke voorwaarden hieraan zijn gesteld.

Omgevingsvergunning voor slopen

Volgens artikel 3.3 Wro kan in het bestemmingsplan worden bepaald, dat het verboden is om binnen een bij dat plan aangegeven gebied zonder of in afwijking van een vergunning van burgemeester en wethouders bouwwerken te slopen. In dit onderdeel staat wanneer een vergunning nodig is en welke voorwaarden hieraan kunnen worden gesteld. Het gaat meestal over gebouwen die niet zijn aangewezen als rijks-, provinciale of gemeentelijke monumenten. Op de verbeelding zijn deze panden voorzien van een aanduiding.

Wijzigingsbevoegdheid

Wijzigingsbevoegdheden kunnen gaan over het wijzigen van een functie of van bebouwing. Bij een wijziging van de functie wordt opgenomen naar welke bestemming de wijziging kan plaatsvinden. Het is niet noodzakelijk om in de wijziging aan te geven welke regels van toepassing zijn. De regels zijn automatisch gekoppeld aan de bestemming waarin wordt gewijzigd, behalve in het geval van wijziging in een bestemming die nog niet in het plan zit of als een wijziging in meerdere bestemmingen mogelijk is. In het eerste geval kunnen de randvoorwaarden in de wijzigingsbevoegdheid zelf worden opgesomd. Hieraan moet bij wijziging worden voldaan. De wijziging die over meerdere bestemmingen plaatsvindt is vaak aangeduid op de verbeelding en geregeld in de algemene wijzigingsregels.

5.2.3 Algemene regels

Hierin staan de regelingen over de afstemming met andere regelgeving (waaronder een anti-dubbeltelbepaling) en de algemene procedurebepalingen, afwijkingsregels en/of wijzigingsbevoegdheden. De stedenbouwkundige bepalingen (bijvoorbeeld parkeerbepaling) die vroeger waren opgenomen in de Bouwverordening worden in dit hoofdstuk als algemene bouwregels opgenomen. De algemene regels gelden voor alle bestemmingen, tenzij ze gekoppeld zijn aan een specifieke aanduiding, bijvoorbeeld bij een geluidzone rond een industrieterrein.

5.2.4 Overgangs- en slotregel

Voor de overgangsregels wordt verwezen naar het Besluit ruimtelijke ordening. Hierbij wordt per 1 oktober 2010 de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in acht te genomen. De formulering van de overgangs- en slotregels is vastgelegd in de landelijke Standaard voor Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP).

5.3 Procedure

In de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) staan de regels voor de bestemmingsplanprocedure. De procedure bestaat uit de volgende onderdelen:

Voorbereiding

- De gemeente bekijkt de bestaande situatie en de mogelijke (ruimtelijke) ontwikkelingen in het gebied waarvoor het bestemmingsplan geldt.
- Er wordt een nieuw voorontwerpbestemmingsplan gemaakt.
- Het voorontwerp wordt toegestuurd aan diverse besturen en diensten, zoals het Rijk, de Provincie en het Waterschap. Zij kunnen hun reactie geven op het bestemmingsplan.
- Het bestemmingsplan wordt eventueel ook voor inspraak ter inzage gelegd. Iedereen kan dan binnen zes weken een reactie geven.
- Burgemeester en wethouders (B&W) geven een reactie op de overleg- en inspraakreacties.

Ontwerp

- B&W verwerken de overleg- en inspraakreacties in een ontwerpbestemmingsplan.
- Het ontwerpbestemmingsplan wordt zes weken ter inzage gelegd. Iedereen kan dan een zienswijze indienen.
- B&W geven een reactie op de ingediende zienswijzen in een zienswijzennota.

Vaststelling

De gemeenteraad stelt de zienswijzennota en het ontwerpbestemmingsplan, met of zonder wijzigingen, vast. Dit moet binnen een periode van ten hoogste 12 weken na de termijn van inzage van het ontwerp gebeuren.

Beroep

- Na de vaststelling van het bestemmingsplan maakt de gemeenteraad het vaststellingsbesluit bekend en legt het vastgestelde bestemmingsplan zes weken ter inzage.
- Als de Provincie of het Rijk een zienswijze hebben ingediend die door de gemeenteraad niet volledig is overgenomen of als de gemeenteraad het bestemmingsplan gewijzigd heeft vastgesteld, moet de bekendmaking en terinzagelegging binnen zes weken na vaststelling gebeuren.
- Uiterlijk zes weken na bekendmaking van het vaststellingsbesluit kan er beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRvS).
- Indien het bestemmingsplan ongewijzigd is vastgesteld en er gehoor is gegeven aan zienswijzen van de Provincie en het Rijk wordt het vaststellingsbesluit door de gemeenteraad bekendgemaakt en het bestemmingsplan ter inzage gelegd. Dit moet binnen twee weken gebeuren.

Terinzagelegging

Bij de onderdelen Ontwerp en Beroep moet het plan ter inzage worden gelegd. Voor een voorontwerpbestemmingsplan is dit niet verplicht en kan het dus voorkomen dat deze niet ter inzage wordt gelegd.

Voor de bekendmaking van een plan plaatsen B&W een publicatie. Dit gebeurt in het Gemeenteblad en/of de Staatscourant. Hierin staat onder andere vermeld óf en binnen welke periode er gereageerd kan worden en waar deze reactie naartoe gestuurd moet worden.

De publicaties staan de op de website www.officielebekendmakingen.nl. Op de gemeentelijke website www.gemeentesudwestfryslan.nl staat ook een link naar deze website.

5.4 Toelichting op de bestemmingen

In deze paragraaf wordt een toelichting op de juridische regels van het plan gegeven. Voor de verschillende bestemmingen wordt aangegeven welke doeleinden worden nagestreefd. Ook is aangegeven op welke gronden de verschillende bestemmingen van toepassing zijn. Naast de directe bestemmingen gelden er ook een aantal gebieds- en functieaanduidingen.

5.4.1 Agrarisch

De bestemming 'Agrarisch' is gelegd op agrarische percelen in het plangebied. Dit zijn uitsluitend percelen cultuurgrond en deze gronden mogen worden gebruikt voor grasland akkerbouw, tuinbouwgrond. De grondgebonden agrarische bedrijven zijn opgenomen in de bestemmingsplannen Buitengebied SWF I en II.

5.4.2 Bedrijf

De bestemming 'Bedrijf' is gelegd op aanwezige individuele bedrijven en kleinere bedrijfsterreinen in het plangebied. Binnen de bestemming 'Bedrijf' mogen alleen bedrijven in de milieucategorieën 1 en 2 worden gevestigd. Binnen het plangebied van Woudsend zijn binnen de bebouwde kom enkele bedrijven gevestigd met een zwaardere milieucategorie dan 1 en 2. Dit zijn bestaande bedrijven die met een nadere aanduiding worden aangeduid.

Daar waar op de verbeelding de aanduiding 'bedrijf tot en met categorie 4.2' of 'specifieke vorm van bedrijventerrein afwijkende milieucategorie' staat, zijn bedrijven in zwaardere milieucategorieën toegestaan. Deze bedrijven zijn in de huidige situatie als zodanig aanwezig en hebben het planologische recht voor een zwaardere categorie. Aanverwante functies en voorzieningen zijn ook mogelijk, bijvoorbeeld productie gebonden detailhandel.

Bedrijfsgebouwen moeten in het aangegeven bouwvlak worden gebouwd. Bestaande bedrijfswoningen zijn op de verbeelding aangeduid en alleen daar toegestaan. Op die manier kan de milieusituatie rondom de woningen gehandhaafd blijven en worden (omliggende) bedrijven niet in hun bedrijfsvoering beperkt.

5.4.3 Bedrijf - Nutsvoorziening

De bestemming 'Bedrijf - Nutsvoorziening' is gelegd op de aanwezige nutsvoorzieningen in het plangebied. Deze bestemming is specifiek bedoeld voor nutsvoorzieningen die gelet op de omvang niet zonder omgevingsvergunning mogen worden gebouwd. Wanneer het een specifieke nutsvoorziening betreft, die bijvoorbeeld vanuit veiligheidsoverwegingen niet overal is toegestaan, dan is deze specifiek aangeduid. De gebouwen moeten binnen het aangegeven bebouwingsvlak worden gebouwd. De afmetingen van de nutsvoorzieningen zijn afgestemd op de bestaande situatie.

5.4.4 Bedrijventerrein

De bestemming 'Bedrijventerrein' is gelegd op het aanwezige bedrijventerrein in Oudega en in Woudsend. Binnen de bestemming 'Bedrijventerrein' mogen bij recht bedrijven in de milieucategorieën 1 en 2 worden gevestigd. Ter plaatse van de aanduiding 'bedrijven milieucategorie 1 t/m 4.2' mogen bedrijven tot en met categorie 4.2 worden gevestigd.

Het betreft hier de gevestigde bedrijven op het bedrijventerrein. Veel van deze bedrijven zijn gericht op de watersport, in de vorm van scheepsbouw (sloepen) en botenverhuur.

Daarnaast is zowel binnen het plangebied van Oudega als Woudsend een agrarisch loonbedrijf gevestigd.

Op het bedrijventerrein zijn bedrijven van verschillende milieucategorieën aanwezig. Op de verbeelding is dit aangegeven. Uitgegaan wordt hierbij van de bestaande (planologische) situatie van de bedrijven.

Bedrijfsgebouwen moeten in het aangegeven bouwvlak worden gebouwd. Bestaande bedrijfswoningen zijn op de verbeelding aangeduid en alleen daar toegestaan. Op die manier kan de milieusituatie rondom de woningen gehandhaafd blijven en worden (omliggende) bedrijven niet in hun bedrijfsvoering beperkt.

Op de verbeelding is de maximale bouw- en goothoogte aangegeven. Ook is de minimale dakhelling opgenomen. In plangebied zijn enkele gebouwen met een afwijkingen dakhelling. Voor deze gebouwen geldt een afwijkingsmogelijkheid als de bestaande dakhelling al minder is.

5.4.5 Cultuur en ontspanning

Binnen het plangebied van Woudsend staan twee monumentale molens, een korenmolen 't Lam' en een houtzaagmolen 'De Jager'. Beide molens zijn nog in bedrijf. Beide molens zijn bestemd als 'Cultuur en ontspanning'. Naast de hoofdfunctie molen maakt de bestemming ondergeschikt ook bijbehorende voorzieningen als groen en parkeren mogelijk.

De gebouwen bij deze bestemming moeten in het aangegeven bouwvlak worden gebouwd. De afmetingen van de gebouwen zijn zo veel mogelijk op de verbeelding aangegeven, omdat ze in specifiek zijn.

5.4.6 Detailhandel

De bestemming 'Detailhandel' is gelegd op de aanwezige detailhandel in het plangebied. De meeste bestaande detailhandel binnen het plangebied is toegestaan binnen de bestemming 'Gemengd'.

De bestaande supermarkt in Woudsend is groter en heeft daarom binnen het plangebied van Woudsend een specifiek bestemd als 'Detailhandel' met een nadere aanduiding 'supermarkt'. Op grond van deze bestemming en aanduiding is ter plaatse van de bestemming en aanduiding uitsluitend een supermarkt mogelijk.

Gebouwen moeten in het aangegeven bouwvlak worden gebouwd. De afmetingen van de gebouwen zijn zo veel mogelijk op de verbeelding aangegeven, omdat ze per perceel uniek en specifiek zijn.

5.4.7 Gemengd

In veel dorpen heeft de centrale straat of het centrale gebied een menging aan functies. Daarbij gaat het om woningen, horeca, kleinschalige detailhandel, bedrijfjes aan huis en/of dienstverlening, etc. Deze gronden hebben in het bestemmingsplan de bestemming 'Gemengd' gekregen. De bestemming 'Gemengd' staat meerdere functies bij recht op één perceel toe.

Deze functies hebben over het algemeen een lage milieubelasting ten opzichte van elkaar. Wanneer de milieubelasting van een bestaande functie in een gemengd gebied groter is, maar deze functie daar wel wenselijk is, dan is die aangeduid.

Bouwen moet in de bouwvlakken, waarbij per bouwvlak één woning is toegestaan. Zo wordt voorkomen dat het aantal woningen in het plangebied zomaar toeneemt.

5.4.8 Groen

Groenstroken die structureel van belang zijn in het kader van het ruimtelijk en/of cultuurhistorisch beeld hebben de bestemming 'Groen'. De bestemming 'Groen' is gelegd op de aanwezige groenstroken, plantsoenen en parken al dan niet met daarin aanwezig water in het plangebied. Het doel is de bestaande groenstructuur zoveel mogelijk te handhaven. Op of in deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd. De hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag maximaal 3,00 m bedragen. Binnen het plangebied van de kern Oudega ligt binnen de bestemming 'Groen' een kleinschalig tuinbouwcomplex. Op de verbeelding is dit aangeduid met de nadere aanduiding 'Volkstuin'.

5.4.9 Maatschappelijk

De bestemming 'Maatschappelijk' is gelegd op de aanwezige maatschappelijke voorzieningen in het plangebied. Dit zijn bijvoorbeeld kerken en scholen. Binnen de bestemming 'Maatschappelijk' mogen alleen maatschappelijke voorzieningen worden gevestigd. De gebouwen moeten in het aangegeven bouwvlak worden gebouwd.

5.4.10 Natuur

De afschermende groensingel langs het bedrijventerrein 'De Zwaan' in Woudsend is bestemd als 'Natuur'. Het betreft hier een NNN-gebied overige natuur. De bestemming is gericht op het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de cultuurhistorische, natuurlijke en landschappelijke waarden. In de bestemming is geen bebouwing toegestaan.

In de bestemming is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden. Bij een aanvraag voor de in de regels opgenomen activiteiten wordt getoetst of deze toelaatbaar zijn binnen de cultuurhistorische, natuurlijke en landschappelijke waarden. Hiermee wordt ingezet op een bescherming van deze waarden.

5.4.11 Recreatie - Jachthaven, Recreatie - Recreatiebedrijven, Recreatie - Recreatiewoningen, Recreatie - Volkstuinen

In en bij de dorpen in het plangebied zijn verschillende recreatieve en toeristische voorzieningen aanwezig. In het bestemmingsplan hebben deze, afhankelijk van de recreatieve functie en het doel, een recreatiebestemming gekregen. In het onderstaande schema is het onderscheid tussen de verschillende bestemmingen aangegeven:

<i>Bestemming</i>	<i>Functie / Doel</i>
Recreatie - Dagrecreatie	Verblijfs- en dagrecreatieve voorzieningen en/of een passantenhaven
Recreatie - Jachthaven	Grotere jachthavens
Recreatie - Kampeerterrein	kampeerterrein
Recreatie - Recreatiebedrijven	Botenverhuurbedrijven en bedrijven gericht op ligplaatsen/berging van boten, scheepsbouw- en reparatiebedrijven, (winter)stalling van recreatie- en pleziervaartuigen, maar ook zeilscholen en groepsaccommodaties.
Recreatie - Recreatiewoningen	Individuele recreatiewoningen en parken met recreatiewoningen

Aanvullend aan de hoofdfunctie/-doel komen ook andere functies in deze bestemmingen voor. In de meeste gevallen zijn deze aangeduid en zo mogelijk gemaakt. Deze aanduidingen zijn vaak opgelegd op basis van bestaande rechten vanuit het oude bestemmingsplan danwel verleende rechten vanuit het verleden (waaronder begrepen eventueel overgangsrecht). Dit geldt ook voor bedrijfswoningen binnen de bestemming 'Recreatie – Recreatiebedrijven', deze zijn meestal van oudsher aanwezig bij een recreatieve functie.

Gebouwen zijn alleen toegestaan wanneer een bouwvlak op de verbeelding is opgenomen. De maatvoering is op de verbeelding aangegeven en gebaseerd op de bestaande (planologische) situatie. Binnen het plangebied van Oudega is binnen de bestemming 'Recreatie – Recreatiewoningen' een tennisbaan aanwezig. De tennisbaan is ten dienste van de recreatiewoningen en is op de verbeelding met de aanduiding 'tennisbaan' nader aangeduid.

In het plangebied zijn verschillende complexen met recreatiewoningen opgenomen, zowel in Oudega als in Woudsend. De recreatiewoningen zijn bestemd als 'Recreatie – Recreatiewoningen'. Een deel van de recreatiewoningen mogen ook worden gebruikt voor permanente bewoning. Deze recreatiewoningen zijn op de verbeelding voorzien van de aanduiding 'specifieke vorm van recreatie – permanente bewoning'. Op de verbeelding is voor de recreatiewoningen binnen het recreatieterrein De Greiden in Woudsend 'bouwstroken' aangegeven waarbinnen de recreatiewoningen gebouwd moeten worden. In de bouwregels is een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het realiseren van een serre buiten het bouwvlak. Deze mogelijkheid wordt uitsluitend mogelijk gemaakt aan de gevel die grenst aan de waterkant.

In de regels van het bestemmingsplan wordt verwezen naar de aantallen kampeergebouwen en/of kampeermiddelen zoals deze op de verbeelding worden aangeduid. Binnen deze bestemming zijn ook een beperkt aantal kampeermiddelen met een permanent karakter mogelijk. Hierbij moet gedacht worden aan een chalet, een stacaravan of een luxe tent (glamping).

5.4.12 Sport

De bestemming 'Sport' is gelegd op de aanwezige sportvoorzieningen in het plangebied. Binnen de bestemming 'Sport' zijn alleen sportvoorzieningen toegestaan, waarbij het kan gaan om veldsport en gebouwen ten behoeve van de veldsporten. In Woudsend is de sportzaal onderdeel van het multifunctioneel centrum binnen de bestemming 'Maatschappelijk'. De bij de sportvoorziening horende andere functies zijn ondergeschikt mogelijk.

De gebouwen moeten in het aangegeven bouwvlak worden gebouwd. De afmetingen zijn op de verbeelding aangeduid, omdat deze per gebouw verschillen. De specifiek bij sport horende bouwwerken als een ballenvanger zijn bij recht toegestaan en niet gekoppeld aan een bouwvlak of aanduiding. Dit maakt de exacte inrichting van de sportvoorzieningen flexibel.

5.4.13 Tuin

De bestemming 'Tuin' is gegeven aan de voortuinen van de woningen in het plangebied. Binnen deze bestemming mogen, in verband met de kwaliteit van het straat- en bebouwingsbeeld, geen gebouwen worden gebouwd.

Een uitzondering hierop vormt de bouw van een erker of luifel die bij recht mogelijk zijn. De afmetingen en locatie van de mogelijk gemaakte bouwwerken zijn bepaald in de regels, om te garanderen dat deze bouwdelen ondergeschikt blijven aan het hoofdgebouw. Bouwwerken, als lage hekwerken, zijn ook toegestaan. Daarbij is de hoogte afhankelijk van het type bouwwerk. Dit is opgenomen in de regels.

5.4.14 Verkeer – Wegverkeer en Verkeer - Verblijf

De wegen, fiets- en voetpaden en daaraan grenzende parkeerplaatsen zijn geregeld in twee verkeersbestemmingen, namelijk 'Verkeer - Wegverkeer' en 'Verkeer - Verblijf'. De bestemmingen maken beide verkeersvoorzieningen mogelijk. De bestemming 'Verkeer – Verblijf' is toegekend aan alle wegen binnen de bebouwde kom binnen het plangebied. De rondweg rond Woudsend is de hoofdontsluitingsroute en is vooral gericht op de verkeersdoorstroming. Deze weg heeft daarom de bestemming 'Verkeer – Wegverkeer'.

De bestemming 'Verkeer – Verblijf' heeft naast de verkeersfunctie ook een nadrukkelijke verblijfsfunctie. Bij de wegen horen onder meer ook groenvoorzieningen en water. Daar waar een weg een watergang kruist, is een brug aangeduid. Ook andere specifieke voorzieningen en/of bouwwerken zijn aangeduid om ze mogelijk te maken binnen deze bestemming.

Gebouwen zijn alleen toegestaan wanneer ze of van nut zijn voor de hoofdbestemming, of specifiek mogelijk zijn gemaakt via een aanduiding. Bouwwerken ten behoeve van de verkeersfunctie zijn bij recht mogelijk. De afmetingen van alle bouwwerken in de bestemming zijn in de regels opgenomen en gebaseerd op de veel voorkomende afmetingen van deze bouwwerken.

5.4.15 Water

De bestemming 'Water' is gegeven aan alle van betekenis zijnde waterlopen en de daarbij horende oeverstroken, bermen, beplanting en groenvoorzieningen.

Binnen deze bestemming mogen geen gebouwen worden gebouwd. Een brug en andere specifiek functies en bouwwerken zijn alleen toegestaan wanneer deze specifiek zijn aangeduid. In het plangebied liggen enkele wateren die vallen onder de Keur van Wetterskip Fryslân. Voor werkzaamheden aan of in deze watergangen, inclusief de bruggen daarover, is een ontheffing of in sommige gevallen een watervergunning van het Wetterskip nodig.

Binnen de bestemming 'Water' zijn geen gebouwen toegestaan. Bouwwerken ten behoeve van de bestemming of op grond van een specifieke aanduiding zijn wel toegestaan. Daarbij geldt een maximale bouwhoogte ten opzichte van NAP.

Daarnaast is in het zuidwesten van Woudsend op twee locaties een waterberging binnen de bestemming opgenomen.

5.4.16 Wonen

De bestemming 'Wonen' is gelegd op de percelen in het plangebied waarop wonen de hoofdfunctie is. De woonfunctie is de hoofdfunctie binnen deze bestemming. Naast de hoofdfunctie wonen, is het in een woning onder voorwaarden mogelijk een aantal beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten uit te oefenen. Deze activiteiten zijn altijd ondergeschikt aan de woning. In een enkel geval is echter ook sprake van een naast de functie bestaande functie (gelijkwaardig). Daarbij kan het gaan om detailhandel, een pension of een praktijkruimte. In die gevallen is een aanduiding opgenomen om deze functie mogelijk te maken.

Door middel van de bouwvlakken is de locatie van de hoofdgebouwen vastgelegd. Voor de bouwvlakken is in dit bestemmingsplan zo veel mogelijk een gestandaardiseerde regeling opgenomen. De bouwvlakken liggen (waar mogelijk) op 3 meter van de zijdelingse perceelsgrens en hebben een diepte van 15 meter. Om te voorkomen dat de woningen te groot worden mag de oppervlakte van het hoofdgebouw maximaal 150 m² bedragen. De overige afmetingen van de woningen zijn zo veel mogelijk aangeduid op de verbeelding, omdat deze in het dorpsbeeld variëren. Uitgangspunt is de bestaande (planologische) situatie opnieuw vast te leggen.

Naast hoofdgebouwen zijn ook bijbehorende bouwwerken toegestaan. In totaal mogen de bijbehorende bouwwerken maximaal 90% van de oppervlakte van het hoofdgebouw bedragen met een maximum van 100 m². Het bij de woning behorende erf mag daarbij voor maximaal 50% worden bebouwd. Deze gebouwen zijn over het algemeen ondergeschikt aan de hoofdgebouwen, dit is vertaald in de toegestane afmetingen van de bebouwing. De goot- en bouwhoogte zijn daarbij wel zo veel mogelijk gestandaardiseerd, waarbij rekening is gehouden met de vergunningvrije mogelijkheden en de voorwaarden vanuit het Bouwbesluit.

Voor dakopbouwen is een specifieke regeling opgenomen. Deze regeling is gebaseerd op het afwijkingenbeleid van de gemeente. In dit bestemmingsplan is een dakopbouw bij recht mogelijk gemaakt, waardoor veel minder afwijkingen nodig zijn.

Binnen het plangebied mogen woningen die liggen in of direct grenzen aan een recreatiegebied ook recreatief bewoond worden.

5.4.17 Wonen - Woonboerderij

De bestemming 'Wonen - Woonboerderij' is gelegd op de aanwezige voormalige boerderijen in het plangebied. De woonfunctie is de hoofdfunctie binnen deze bestemming. Binnen deze bestemming is het onder voorwaarden mogelijk een aantal beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten in de woning uit te oefenen. Het uitgangspunt is dat per woonboerderij één woning aanwezig is. Wanneer het aantal woningen hoger is, dan is dit aangeduid. Ook eventueel aanwezige andere functies zijn aangeduid, waarmee deze functies in de betreffende woning mogelijk worden.

Door middel van de bouwvlakken op de plankaart is de locatie van de hoofdgebouwen vastgelegd. Naast hoofdgebouwen zijn ook bijbehorende bouwwerken toegestaan. In totaal mogen de bijbehorende bouwwerken maximaal 90% van de oppervlakte van het hoofdgebouw bedragen met een maximum van 100 m². Het bij de woning behorende erf mag daarbij voor maximaal 50% worden bebouwd.

5.4.18 Wonen - Woongebouw

Ten opzichte van de vorige woonbestemmingen wijkt de bestemming 'Wonen - Woongebouw' af omdat het hierbij gaat om woongebouwen die bedoeld zijn voor meerdere woningen (appartementengebouwen). De gebouwen wijken daarom in afmeting af van reguliere woningen en woonboerderijen. Ze bestaan vaak uit meerdere lagen met daarin wooneenheden (verschillende oppervlakten). Het aantal wooneenheden per woongebouw is aangeduid, waarbij het bestaande aantal richtinggevend is. Hiermee wordt voorkomen dat het aantal wooneenheden kan toenemen, zonder dat dit getoetst is aan de woonvisie. Binnen de bestemming is het alleen maar mogelijk hoofdgebouwen (woongebouwen) te bouwen. Uitgangspunt is dat bijgebouwen niet nodig zijn, omdat de functies die daar normaal in plaatsvinden in het hoofdgebouw gevestigd worden. Andere bouwwerken zijn wel toegestaan, waarbij het onder meer gaat om erf- en terreinafscheidingen. De regels hiervoor zijn afgestemd op de vergunningvrije mogelijkheden en de voorwaarden vanuit het Bouwbesluit.

5.4.19 Waarde archeologie 1 en 2

Op de gemeentelijke Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (gemeentelijke FAMKE) zijn de gebieden aangegeven met een hoge archeologische waarde (advies op de FAMKE: "streven naar behoud" en "waarderend onderzoek") en archeologische verwachtingsgebieden (advies op de FAMKE: karterend onderzoek en quickscan) aangegeven. Voor de archeologische verwachtingsgebieden gelden verschillende beleidsadviezen die zijn terug te vinden op de FAMKE.

De dubbelbestemming 'Waarde – archeologie 1' wordt gehanteerd voor terreinen of gebieden die op de FAMKE het advies 'streven naar behoud' en 'waarderend onderzoek' hebben meegekregen, dus de bekende archeologisch waardevolle terreinen. De dubbelbestemming 'Waarde – archeologie 2' wordt gehanteerd voor gebieden die op de FAMKE het advies 'karterend onderzoek' en 'quickscan' hebben gekregen en daarom de gebieden met een archeologische verwachtingswaarde. Beide dubbelbestemmingen gelden onvoorwaardelijk voor alle onderliggende gronden.

5.4.20 Waarde - Beschermd gezicht

De dubbelbestemming 'Waarde - Beschermd gezicht' is gegeven aan het in het plangebied aanwezige rijksbeschermd dorpsgezicht van Woudsend.

De regeling is bedoeld om de gezichten te beschermen en laat dan ook maar beperkt (bouw)werken en/of werkzaamheden toe. De waardering van dit beschermd gezicht is opgenomen in het daarbij horende aanwijzingsbesluit (zie ook bijlage bij de toelichting).

Door middel van een wijzigingsbevoegdheid kan deze dubbelbestemming van de gronden worden verwijderd. Hiervoor is echter voorafgaand een advies nodig van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

5.4.21 Waarde – Cultuurhistorie Stinzen States Buitenplaatsen en Kloosters

De dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie Stinzen, States, Buitenplaatsen en Kloosters' is gegeven aan enkele percelen in Woudsend ten behoeve van het behoud van de archeologische en cultuurhistorische waarden van stinzen, states, buitenplaatsen en kloosters met eventuele bijbehorende tuinen, erven en waterpartijen.

5.4.22 Waarde – Cultuurhistorische waardevolle lijnen

De dubbelbestemming 'Waarde - Cultuurhistorisch waardevolle lijnen' is gegeven aan delen van percelen ten behoeve van het behoud en versterking van de landschappelijke- en cultuurhistorische waarden van dijken, strekdammen, kapglooiingen, historische paden en (vaar)wegen.

5.4.23 Algemene aanduidingsregels

Geluidzone – industrie

Het industrieterrein De Welle is een geluidgezoneerd industrieterrein. De geluidzone van het terrein ligt over het plangebied heen en is daar op de verbeelding aangeduid met "geluidzone – industrie". In de bij deze aanduiding behorende regels is vastgelegd dat binnen de als zodanig aangeduide geluidzone alleen bestaande woningen zijn toegestaan. Dergelijke woningen en eventuele uitbreidingen moeten voldoen aan de akoestische voorwaarden die binnen de geluidscontour van toepassing zijn. Hiermee kunnen de bedrijven op het industrieterrein gebruik blijven maken van de geldende geluidruimte.

HOOFDSTUK 6 Economische uitvoerbaarheid

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Overeenkomstig artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moet over een bestemmingsplanprocedure overleg plaatsvinden met verschillende adviespartners en overheden. Het voorontwerpbestemmingsplan is opgestuurd naar een aantal vaste overleg- en adviesinstanties. Wetterskip Fryslân en Provincie Fryslân hebben een vooroverlegreactie gegeven. De reacties zijn voorzien van een gemeentelijk antwoord en zijn in de regels van het bestemmingsplan verwerkt. De vooroverlegreacties en de Reactienota bestemmingsplan 'SWF Oudega en Woudsend zijn opgenomen als bijlage bij dit bestemmingsplan.

Inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan heeft in het kader van de inspraak niet ter inzage gelegen om reden dat het hier een actualisatieplan betreft.

Zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan en de bijbehorende stukken liggen met ingang van 22 december 2023 tot en met 1 februari 2024 ter inzage gelegen. Er zijn 11 zienswijzen binnengekomen.

De zienswijzen geven deels aanleiding voor aanpassing van het bestemmingsplan/ een aantal zienswijzen heeft aanleiding gegeven het bestemmingsplan aan te passen. De aanpassingen worden hier toegelicht.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

Voor de uitvoerbaarheid van het plan is het van belang te weten of het economisch uitvoerbaar is. De economische uitvoerbaarheid wordt enerzijds bepaald door de exploitatie van het plan (financiële haalbaarheid) en anderzijds door de wijze van kostenverhaal van de gemeente (grondexploitatie).

Financiële haalbaarheid

Het doel van dit bestemmingsplan is het bieden van een actueel juridisch-planologische regeling. In het bestemmingsplan worden dan ook geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt waarvoor de financiële haalbaarheid aangetoond moet worden. Er is geen sprake van te maken uitvoeringskosten. De kosten voor het opstellen van een bestemmingsplan komen voor rekening van de gemeente. De raad heeft hiervoor in de begroting een bedrag beschikbaar gesteld. De kosten worden hieruit gedekt. Het plan is daarmee financieel haalbaar.

6.3 Grondexploitatie

Doel van de in de Wet ruimtelijke ordening (Wro) opgenomen grondexploitatieregeling is het bieden van ruimere mogelijkheden voor het kostenverhaal en het creëren van meer sturingsmogelijkheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de publiekrechtelijke weg via een exploitatieplan en de privaatrechtelijke weg in de vorm van overeenkomsten. In het geval van een exploitatieplan kan de gemeente, naast het kostenverhaal, eisen en

regels stellen voor de desbetreffende gronden, (woning)bouwcategorieën en fasering. Bij de privaatrechtelijke weg worden dergelijke afspraken in een (anterieure) overeenkomst vastgelegd.

Dit bestemmingsplan staat geen nieuwe bouwmogelijkheden toe, die zijn opgenomen als een bouwplan in de zin van artikel 6.2.1. van het Bro. Het vaststellen van een exploitatieplan is daarom niet nodig.

6.4 Bijlagen

1. Aanwijsbesluit beschermd dorpsgezicht Woudsend
2. Watertoets Oudega en Woudsend
3. Vooroverlegreactie Wetterskip Fryslân
4. Vooroverlegreactie Provincie Fryslân
5. Reactienota vooroverleg